

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

2009. november 20., péntek

Tartalomjegyzék

2009. évi CXIX. törvény	A Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia Köztársaság Kormánya között a nemzetközi kombinált árufuvarozásról és a logisztikai szolgáltatásokról szóló Megállapodás kihirdetéséről	41888
254/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet	Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról	41892
255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet	Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról	41894
256/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet	A sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet módosításáról	41904
257/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet	A haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivételének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet módosításáról	41909
258/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet	A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló 142/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet módosításáról	41914
30/2009. (XI. 20.) MNB rendelet	Bankjegyek bevonásáról szóló egyes MNB hirdetmények visszavonásáról	41922
40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet	Az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről	41923
18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelet	A Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület létesítéséről	41927
111/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41930
112/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41934
113/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41937
114/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41941
115/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41943
116/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41946

Tartalomjegyzék

117/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41949
118/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41951
119/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41955
120/2009. (XI. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	41957
1194/2009. (XI. 20.) Korm. határozat	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Dél-afrikai Köztársaság Kormánya között a gazdasági együttműködésről szóló megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	41961
1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat	a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007–2032 szóló 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról (2007–2010.) szóló 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat módosításáról	41961
1196/2009. (XI. 20.) Korm. határozat	A visszaélés szempontjából veszélyes új szer vagy ismert szer új besorolásával kapcsolatos feladatokról	41963
1197/2009. (XI. 20.) Korm. határozat	A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény felülvizsgálatából adódó és a balatoni vízpart-rehabilitáció megvalósításával kapcsolatos feladatokról	41965
1198/2009. (XI. 20.) Korm. határozat	A 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról	41967
94/2009. (XI. 20.) ME határozat	A Közép-európai Funkcionális Légtérblokkról szóló megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról	41970
436/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41971
437/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41972
438/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41973
439/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41973
440/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41974
441/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41975
442/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41976
443/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41977

Tartalomjegyzék

444/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41978
445/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41979
446/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41980
447/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41981
448/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41981
449/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41982
450/2009. (XI. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata	41983

II. Törvények

2009. évi CXIX. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia Köztársaság Kormánya között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról és a logisztikai szolgáltatásokról szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia Köztársaság Kormánya között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról és a logisztikai szolgáltatásokról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
3. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia Köztársaság Kormánya között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról és a logisztikai szolgáltatásokról

A Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia Köztársaság Kormánya

a továbbiakban: Szerződő Felek,

annak tudatában, hogy az árucseréhez elengedhetetlen a teljesítőképes nemzetközi áru fuvarozás,

felismerve, hogy környezetvédelmi okokból és a közúti forgalom korlátozott kapacitása miatt vasúton és vízi úton korszerű fuvarozási rendszert kell kialakítani a közúti áru forgalom gazdasági és környezetvédelmi szempontból is elfogadható alternatíváinak megteremtése érdekében,

abban a meggyőződésben, hogy a kombinált áru fuvarozás és a logisztika rendszere nagy lehetőség a nemzetközi áru forgalom gondjainak megoldásában,

figyelembe véve a nemzetközi környezet- és természetvédelmi egyezményeket, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese, valamint az erre vonatkozó nemzeti jogszabályokat,

hivatkozva a kombinált áru fuvarozásra vonatkozó azon nemzetközi egyezményekre, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese,

a nemzetközi kombinált áru fuvarozás és a logisztika terén történő kölcsönös együttműködés céljából az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

Általános rendelkezések

(1) Jelen Megállapodás kiterjed a Szerződő Felek közötti logisztikai szolgáltatásokra, valamint a nemzetközi kombinált áru fuvarozásra, amely részben vasúton vagy vízi úton, részben közúton valamelyik Szerződő Fél államában bejegyzett gépjárművel, a két Szerződő Fél államai között, vagy az egyik, vagy mindkét Szerződő Fél államán keresztül történik.

(2) A jelen Megállapodás nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak. Következésképpen jelen Megállapodás rendelkezései sem együttesen, sem önmagukban nem idézhetők vagy értelmezhetők úgy, mint amelyek érvénytelenítik, módosítják vagy bármilyen más módon befolyásolják Magyarországnak különösen a Csatlakozási Szerződéssel vállalt, az Európai Közösséget létrehozó szerződésből, az Európai Unióról szóló Szerződésből, valamint általában véve az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogából származó kötelezettségeit.

2. Cikk

Fogalom meghatározások

Jelen Megállapodás alkalmazásában bizonyos fogalmak és azok meghatározásai az alábbiak szerint értelmezhetőek:

a) Nemzetközi kombinált áru fuvarozás: olyan fuvarozási forma, amelynek során a fuvarozási folyamat kezdő vagy befejező szakaszában a gépjármű, illetve a gépjármű által fuvarozott intermodális fuvarozási egység továbbítása

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. november 9-i ülésnapján fogadta el.

a közutat veszi igénybe és a közbenső szakaszon történő fuvarozás vasúton, belvízen vagy tengerhajózással történik, amely közbenső szakasz a közúti szakasz hosszánál nagyobb.

b) Intermodális fuvarozás: az áru fuvarozás egy és ugyanazon rakományegységben vagy közúti járműben, két vagy több közlekedési alágazat igénybevételel történik, amelynek során a továbbított árut nem rakják át.

c) Intermodális fuvarozási egység: gépjármű által fuvarozott csereszekrény vagy legalább 6,1 méter (20 láb) hosszú konténer, továbbá a kombinált áru fuvarozásban alkalmazott daruzható félpótkocsi vagy pótkocsi.

d) Gépjármű: az egyik Szerződő Fél államában bejegyzett, áru fuvarozásra kiépített és használt gépi meghajtású jármű, továbbá bármilyen vontatóból és pótkocsiból, vagy vontatóból és félpótkocsiból álló közúti járműszerelvény, amelyeknél a gépjármű az egyik Szerződő Fél államában van bejegyezve. Nem szükséges, hogy a pótkocsi, illetve a félpótkocsi bejegyzése ugyanazon Szerződő Fél államában legyen.

e) Kísért kombinált áru fuvarozás: gépjárműveknek vasúton (Ro-La) vagy belvízi úton (Ro-Ro) történő továbbítása, miközben a gépjárművezető együtt utazik a gépjárművel.

f) Nem kísért kombinált áru fuvarozás: intermodális fuvarozási egységeknek vagy gépjárműveknek vasúton vagy vízi úton történő továbbítása, miközben a gépjárművezető nem utazik a gépjárművel.

g) Elő- és utánfuvarozás: a gépjármű által fuvarozott intermodális fuvarozási egységeknek és gépjárműveknek a határátkelés helyétől vagy az áru feladási helyétől az útirány szerinti legközelebbi kombiterminálig vagy belvízi kikötőig, illetve a kombitermináltól az útirány szerinti legközelebbi határátkelőhelyig vagy az áru rendeltetési helyéig történő közúti fuvarozása, illetőleg közlekedése.

h) Kombiterminál: intermodális fuvarozási egységeknek és/vagy gépjárműveknek az egyik fuvarozási módról a másikra történő átrakóhelye.

i) Közúti fuvarozási engedély: a Szerződő Felek közötti nemzetközi közúti személyszállításról és áru fuvarozásról szóló egyezmény szerinti közúti fuvarozási engedély.

j) Jutalomengedély: a kombinált áru fuvarozás igénybevétele után járó adómentes vagy úthasználati díjtól mentes közúti fuvarozási engedély.

k) Logisztika: az áru forgalom szervezése és optimalizálása, amely magában foglalja a raktározás, az árukezelés és az elosztás folyamatát, és amelyben meghatározó szerepet játszik a közlekedés üzemvitele és infrastruktúrája.

3. Cikk

Kísért kombinált áru fuvarozás

(1) A Szerződő Felek a jelen Megállapodás szerint a kísért kombinált áru fuvarozáshoz kapcsolódó közúti elő- és utánfuvarozás esetén a Szerződő Felek országainak belső jogszabályai alapján kedvezményt biztosítanak, amely magyar részről gépjárműadó, szerb részről útilleték fizetési kötelezettség alóli mentességet jelent. Közúti fuvarozási engedélyt ezen fuvarozásoknál nem kell felhasználni.

(2) Jelen Cikk rendelkezései nem érintik azokat a díjakat és illetékeket, amelyeket autópályák egyes szakaszain, alagutakon, hidakon és egyéb közúti létesítményeken való áthaladásra rónak ki, továbbá nem érintik azokat az illetékeket, díjakat, amelyeket a Szerződő Felek államának nemzeti jogszabályai alapján a gépjárművek megengedett méretének, össztömegének és/vagy tengelyterhelésének túllépése esetén állapítanak meg.

(3) A Szerződő Felek törekednek arra, hogy a kísért és nem kísért kombinált áru fuvarozási rendszerben továbbított vonatok határállomáson történő tartózkodása ne haladja meg az AGTC Megállapodás (Európai Megállapodás a fontos nemzetközi kombinált fuvarozási vonalakról és ezek létesítményeiről) szerinti ajánlást (30 perc).

4. Cikk

Átlépés az országhatáron

(1) A kísért kombinált áru fuvarozás esetén a határátkelőhelyeken az illetékes hatóságok a kombinált áru fuvarozás igénybevételeire jogosító dokumentumokkal rendelkező fuvarozót, illetve járművet a Szerződő Fél államába közúti fuvarozási engedély nélkül engedik be. A Szerződő Felek államából történő kilépés során a kombinált áru fuvarozás igénybevételeit CIM, CIM-UIRR vagy SZMGSZ fuvarlevéllel vagy hajófuvarlevéllel, és fel- vagy beszállójeggyel kell igazolni.

(2) A kombinált áru fuvarozás végzésére jogosító és az árura vonatkozó dokumentumokat, továbbá azokat az iratokat, amelyeket nemzetközi szerződés ír elő, a Szerződő Fél államában történő minden fuvarozásnál a járművön kell tartani és azokat a Szerződő Fél illetékes hatóságainak kérésére be kell mutatni.

(3) A kombinált áru fuvarozást végző járművek, személyek, valamint a fuvarozott áruk ellenőrzése az országhatáron való belépés, illetve kilépés során a Szerződő Felek államának nemzeti jogszabályaiban foglalt előírások alapján történik.

5. Cikk

Együttműködés a logisztikai szolgáltatások és a kombinált áru fuvarozás elősegítésére

A Szerződő Felek

- (a) ösztönzik a vasúti, a hajózási-, kikötő- és a kombinált fuvarozást végző társaságokat arra, hogy a logisztikai szolgáltatások és a kombinált áru fuvarozás elősegítése céljából hatékony, egyeztetett intézkedéseket tegyenek,
- (b) elősegítik – lehetőség szerint – a logisztikai szolgáltatások és a kombinált áru fuvarozás fejlesztése céljából a saját vasútjaik, kombitermináljaik és kikötőik infrastrukturális beruházásait,
- (c) törekednek arra, hogy a közúti áru fuvarozás minél nagyobb mértékben kombinált áru fuvarozás formájában bonyolódjon le,
- (d) törekednek a kombinált áru fuvarozáshoz kapcsolódó elő- és utánfuvarozásnak a hétvégi- és ünnepnapok közlekedési korlátozási tilalom alól való mentesítésére a Szerződő Felek államában érvényes nemzeti jogszabályoknak megfelelően,
- (e) illetékes szerveik útján törekednek arra, hogy – lehetőség szerint – az elő- és utánfuvarozáshoz a 44 tonna össztömegű gépjárművek továbbításának feltételeit megteremtsék,
- (f) illetékes szerveik útján törekednek arra, hogy – lehetőség szerint – a kombinált áru fuvarozás keretében feladott rakományegységek vám- és egyéb hatósági kezelésének feltételeit a kombiterminálokon megteremtsék,
- (g) elősegítik a közös logisztikai és nemzetközi kombinált áru fuvarozási társaságok létesítését, együttműködését,
- (h) kölcsönösen tájékoztatják egymást azokról az intézkedésekről, amelyek elősegítik a logisztikai szolgáltatások és a nemzetközi kombinált áru fuvarozás színvonalának növelését,
- (i) támogatják a kombinált áru fuvarozás lebonyolításának elősegítése céljából a kombinált fuvarozási eszközök műszaki alkalmazásának kompatibilitását.

6. Cikk

Jutalomengedélyek

- (1) A Szerződő Felek államából, államába vagy államán keresztül történő kombinált áru fuvarozás igénybevétele esetén (Ro-La, Ro-Ro) a Szerződő Felek kölcsönös közúti jutalomengedélyek kiadásában állapodnak meg.
- (2) A közúti jutalomengedélyek mértékét, feltételeit és érvényességi idejét a Kombinált Áru fuvarozási Vegyes Bizottság állapítja meg.
- (3) A jutalomengedélyeket a Szerződő Felek illetékes hatóságai negyedévente adják át egymás részére.
- (4) A Szerződő Felek államának nemzeti jogszabályai alapján ezen engedélyek mentesek magyar részről a gépjárműadó, szerb részről az úthasználati díj megfizetése alól.

7. Cikk

Kombinált Áru fuvarozási Vegyes Bizottság

- (1) Jelen Megállapodás végrehajtása és alkalmazása érdekében a Szerződő Felek illetékes hatóságai Kombinált Áru fuvarozási Vegyes Bizottságot hoznak létre. Jelen Egyezmény hatálybalépését követő harminc napon belül a Szerződő Felek illetékes hatóságai megnevezik a Vegyes Bizottság munkájába bevont képviselőiket. A Vegyes Bizottság más szakértőket is bevonhat a Bizottság munkájába.
- (2) Amennyiben a Vegyes Bizottság nem tud a jelen Megállapodás értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben megoldást találni, a Szerződő Felek azokat diplomáciai úton oldják meg.
- (3) A Vegyes Bizottság üléseit évente egyszer, a Szerződő Felek államainak területén felváltva tartja.

8. Cikk

A rendelkezések megszegése

- (1) A fuvarozó vagy annak utazó személyzete köteles megtartani a másik Szerződő Fél államában hatályos jogszabályokat.
- (2) Minden olyan esetben, amelyet a jelen Megállapodás vagy a Szerződő Feleket érintő nemzetközi egyezmények rendelkezései nem szabályoznak, a Szerződő Felek államának nemzeti jogszabályait kell alkalmazni.

(3) Ha valamely fuvarozó vagy annak utazó személyzete megszegi a jelen Megállapodás rendelkezéseit, a gépjármű forgalmi engedélyét kiadó Szerződő Fél illetékes hatósága az alábbi intézkedéseket hozhatja:

- az érintett fuvarozó felszólítása az érvényben lévő előírások megtartására;
- az érintett fuvarozó részére a jutalomengedélyek kiadásának leállítására, vagy a már kiadott jutalomengedély visszavonása arra az időszakra, amelyre a másik Szerződő Fél illetékes hatósága kizárta a fuvarozót a forgalomból.

(4) A Szerződő Felek illetékes hatóságai értesítik egymást a megtett intézkedésekről.

9. Cikk

Adatvédelem

A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen Megállapodással összefüggő minden adatot és információt – kivéve a nyilvánosan közzétett statisztikai adatokat és kimutatásokat – bizalmasan kezelnek, a saját államuk jogszabályaival összhangban harmadik féllel szemben védenek.

10. Cikk

Rendkívüli helyzet

A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy a kombinált áru fuvarozásban rendkívüli esemény, vis maior, forgalmi akadály, műszaki zavar vagy egyéb akadály miatt bekövetkező, tizenkét órát meghaladó üzemszünet esetén külön egyeztetett, sürgős intézkedéseket tesznek a nemzetközi kombinált áru fuvarozás zavartalanságának biztosítása érdekében.

11. Cikk

Hatálybalépés

A jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges nemzeti előírások szerinti utólagos jóváhagyásról a Szerződő Felek diplomáciai jegyzékváltás útján értesítik egymást. Az Egyezmény a későbbi diplomáciai jegyzék kézhezvételétől számított harmincadik (30.) napon lép hatályba.

12. Cikk

A Megállapodás hatálya

(1) Jelen Megállapodást a Szerződő Felek határozatlan időtartamra kötik, azonban azt bármelyik Szerződő Fél írásban felmondhatja.

(2) Jelen Megállapodás módosítására vagy kiegészítésére a Szerződő Felek megállapodását követően kerül sor. A jóváhagyott módosítás a jelen Megállapodással megegyező módon lép hatályba.

(3) Jelen Megállapodás a felmondásáról szóló diplomáciai értesítésnek a másik Szerződő Fél által történt kézhezvételét követő hat (6) hónap elteltével hatályát veszti.

Készült Budapesten, 2009. október 12-én két eredeti példányban, magyar és szerb nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

(Aláírások)

- 4. §**
- (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) E törvény 2–3. §-a a Megállapodás 11. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.
  - (3) A Megállapodás, illetve a törvény 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.
  - (4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Katona Béla s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

A Kormány 254/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 94. §-a (3) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 35. §-a (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A követelmények akkreditálása az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) hatáskörébe tartozik.”
- (2) Az R. 7. § (6) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A kérelemről a benyújtástól számított három hónapon belül dönt a Hivatal. A Hivatal a követelményeket legalább két közoktatási szakértővel véleményezteti. Szakmai előkészítő vizsgatárgy esetén be kell szerezni a szakképesítésért felelős miniszter szakvéleményét is. Ha a vizsgatárgy a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban részt vevő iskola részére készül, be kell szerezni az érdekelt országos kisebbségi önkormányzat véleményét.”
- 2. §** (1) Az R. 8. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A középiskola vagy az iskola fenntartója kérelmezheti a 7. § szerint akkreditált vizsgatárgy követelményeinek központi vizsgakövetelményként történő kiadását a Hivatal útján. A kérelmet több jogosult közösen is benyújthatja.”
- (2) Az R. 8. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A Hivatal a vizsgatárgy követelményeit a 7. § (6) bekezdésében meghatározott határidőn belül megküldi az Országos Köznevelési Tanácsnak. Az Országos Köznevelési Tanács véleménye alapján a miniszter dönt a vizsgatárgy követelményének központi vizsgakövetelményként történő kiadásának elkészítéséről. Szakmai előkészítő vizsgatárgy esetén a miniszter beszerzi a szakképesítésért felelős miniszter egyetértését. Ha a vizsgatárgy a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban részt vevő iskolák részére készül, az eljárásban az Országos Kisebbségi Bizottság is véleményezőként működik közre.”
- 3. §** Az R. a következő 18/C–18/D. §-sal egészül ki:
„18/C. § (1) A körzetközponti jegyzők részt vesznek az írásbeli érettségi vizsgák feladatlapjainak elosztásában, valamint átveszik a Hivataltól, illetve annak megbízottjától a zárt feladatlap-csomagokat (a továbbiakban: csomag) tartalmazó zárt küldeményeket (a továbbiakban: doboz). A körzetközponti jegyzők ezzel kapcsolatos feladatai a következők:
a) a Hivatallal történt egyeztetés szerint a csomagokat tartalmazó zárt dobozok átvételének megszervezése, az átvétel dokumentálása;
b) a csomagokat tartalmazó zárt dobozok sértetlenségének ellenőrzése, dokumentálása;
c) eltérés esetén jegyzőkönyv felvétele és a Hivatal értesítése.
(2) A körzetközponti jegyző feladata továbbá az egyes dobozok tartalma és a hozzájuk tartozó csomagjegyzék, valamint az egy adott vizsgaszervező iskola számára átvett doboz, illetve dobozok tartalma és az iskola vizsgaszervezési igénye közötti egyezőség tételes átvizsgálására irányuló ellenőrzés megszervezése az érettségit szervező iskolák számára. Ennek keretében feladata:
a) az iskolák értesítése az ellenőrzés helyszínéről és időpontjáról;
b) a csomagokat tartalmazó zárt dobozoknak a vizsgaszervező iskola képviselőjének jelenlétében történő felbontása és a dobozok tartalmának a csomagok felbontása nélkül történő ellenőrzése, amely tételes ellenőrzés arra irányul, hogy a dobozok az átvételi dokumentumokban jelzett csomagokat az ott megjelölt számban és tartalommal ténylegesen tartalmazzák-e;
c) az ellenőrzés megtörténtének dokumentálása;
d) a doboz visszazárása;
e) eltérés és pótigények esetén jegyzőkönyv felvétele mellett a Hivatalt haladéktalanul értesíteni.

A magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem, az angol nyelv és a német nyelv vizsgatárgyak esetében az ellenőrzést a közterközponti jegyző az iskola képviselőjének a jelenléte nélkül is elvégezheti.

(3) A vizsgaidőszak írásbeli vizsganapjainak reggelén a közterközponti jegyző az adott vizsgatárgy csomagjait átadja a vizsgaszervező iskola igazgatójának vagy az általa írásban meghatalmazott személynek. Ennek keretében feladata:

- a) a doboz felnyitása, az átadásra kerülő csomagok átadásra történő előkészítése;
- b) a vizsgatárgy csomagjainak átadása, az átadás dokumentálása;
- c) a doboz visszazárása;
- d) rendkívüli eseményről jegyzőkönyv felvétele és a Hivatal haladéktalanul értesíteni.

(4) A szolgálati titokká minősített feladatlapokat tartalmazó csomagok és a csomagokat tartalmazó dobozok őrzése, nyilvántartása és átadása a közterközponti jegyzőnél a minősített adat kezelésének rendjéről szóló 79/1995. (VI. 30.) Korm. rendeletnek a szolgálati titokra vonatkozó rendelkezései, továbbá jelen rendelet rendelkezései szerint történik.

18/D. § (1) A vizsgát szervező iskola elkészíti az általa szervezett vizsgák napjait tartalmazó jegyzéket. A jegyzéket a (2) bekezdésben részletezett ellenőrzés alkalmával a vizsgaszervező iskola átadja a közterközponti jegyzőnek.

(2) A csomagokat tartalmazó dobozoknak a csomagok felbontása nélküli tételes ellenőrzése a közterközponti jegyzők értesítésében megjelölt időpontban és helyszínen történik. Az ellenőrzést a vizsgaszervező iskola igazgatója vagy az általa írásban meghatalmazott személy végezheti, melynek során feladata:

- a) a dobozok tartalmának ellenőrzése a csomagok felbontása nélkül, a közterközponti jegyző jelenlétében. Az ellenőrzés annak megállapítására irányul, hogy a vizsgaszervező iskola számára átvett doboz, dobozok, illetve az abban, azokban elhelyezett csomagok tartalma mind a feladatlapok tárgya, mind azok száma tekintetében megfelel-e az iskola vizsgaszervezési igényének;
- b) az ellenőrzés megtörténtének dokumentálása;
- c) eltérés esetén az észlelt tények, illetve az esetleges pótigények haladéktalanul történő jelzése a közterközponti jegyzőnek.

(3) A vizsgaszervező iskolák a vizsgaidőszak írásbeli vizsganapjainak reggelén a közterközponti jegyző által meghatározott időpontban és helyszínen átveszik az aznapi vizsgatárgyak feladatlapjait tartalmazó csomagokat. A csomagok átvételére a vizsgaszervező iskola igazgatója vagy az általa írásban meghatalmazott személy jogosult."

4. § Az R. 60/A. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az érettségi vizsgát szervező középiskola vezetőjének biztosítania kell a Hivatal által működtetett elektronikus üzenetküldő rendszer folyamatos figyelemmel kísérését minden vizsganapon. Az intézményben folyó írásbeli, gyakorlati érettségi vizsgák alkalmával a figyelemmel kísérést a vizsga kezdete előtt legalább 30 perccel meg kell kezdeni és az írásbeli, gyakorlati vizsgára a részletes vizsgakövetelményekben meghatározott időtartam letelte után 30 percig kell biztosítani. Az intézményben folyó szóbeli vizsgák időtartama alatt az elektronikus üzenetküldő rendszert legalább kétóránként kell megtekinteni (vagy ellenőrizni).”

5. § Az R. a következő 61/A. §-sal egészül ki:

„61/A. § A 2011. év május-júniusi vizsgaidőszaktól kezdődően emelt szintű érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amely – mint a felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy – a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásairól szóló 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében szerepel.”

6. § (1) E rendelet – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetést követő 3. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 3. §-a 2010. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) E rendelet 4. §-a, valamint a 6. § (4) bekezdésének db) és i) pontja 2010. január 1-jén lép hatályba.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

- a) az R. 2. §-ában az „oktatási miniszter” szövegrész helyébe „oktatásért felelős miniszter” szövegrész, a „dolgoztatja” szövegrész helyébe „adja” szövegrész, a „be kell szerezni az országos kisebbségi önkormányzat véleményét” szövegrész helyébe „be kell szerezni az országos kisebbségi önkormányzat” szövegrész, az „egyetértését” szövegrész helyébe „véleményét” szövegrész,
- b) az R. 7. § (3) bekezdésében a „kezdeményezheti” szövegrész helyébe „kérelmezheti” szövegrész,
- c) az R. 7. § (4) bekezdésében a „kérhető” szövegrész helyébe „kérelmezhető” szövegrész,

- d) az R. 7. § (5) bekezdésében a
- da) „kezdeményezni” szövegrész helyébe „kérelmezni” szövegrész, a „kezdeményezőjének” szövegrész helyébe „kérelmezőjének” szövegrész,
  - db) „négyzeresének” szövegrész helyébe a „nyolcszorosának” szövegrész,
- e) az R. 9. § (10) bekezdésében „A nyomtatványokat a vizsgabizottságot működtető intézmény szerzi be.” mondat helyébe „A nyomtatványokat a vizsgabizottságot működtető intézmény szerzi be, illetve állítja elő az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai rendszer (a továbbiakban: a kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszere) segítségével.” mondat,
- f) az R. 11. § (7) bekezdésében a „közoktatásról szóló törvény 102. §-ának (10) bekezdése” szövegrész helyébe „a közoktatásról szóló törvény 88. § (12) bekezdése” szövegrész,
- g) az R. 12. § (7) bekezdésében a „be kell mutatni a személyi igazolványt, a középiskolai bizonyítványt” szövegrész helyébe „a jelentkezőnek igazolnia kell a személyazonosságát, továbbá be kell mutatnia a középiskolai bizonyítványát” szövegrész,
- h) az R. 12. § (11) bekezdésében „ „A kétszintű érettségi adminisztrációs rendszere” elnevezésű informatikai rendszerben” szövegrész helyébe „a kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszerében” szövegrész,
- i) az R. 13. § (1) bekezdésében „az Országos vizsgáztatási névjegyzékben” szövegrész helyébe „az Országos vizsgaelnöki névjegyzékben” szövegrész,
- j) az R. 18/A. § (2) bekezdésében az „oktatási miniszter” szövegrész helyébe „oktatásért felelős miniszter” szövegrész,
- k) az R. 45. § (2) bekezdésében a „vizsgáló nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét” szövegrész helyébe a „vizsgáló természetes személyazonosító adatait” szövegrész,
- l) az R. 47. § (3) bekezdésében a „vizsgáló nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét” szövegrész helyébe a „vizsgáló természetes személyazonosító adatait” szövegrész,
- m) az R. 50. § (7) bekezdésében a „vizsgáló nevét, születéskori nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét” szövegrész helyébe a „vizsgáló természetes személyazonosító adatait” szövegrész,
- n) az R. 56/A. § (3) bekezdésében „az oktatási miniszter” szövegrész helyébe „a miniszter” szövegrész,
- o) az R. 59. § (1) bekezdésében a „törvényességi kérelmet a vizsgabizottság eredményhirdető értekezletét követő három munkanapon belül – a Hivatalnak címezve – az igazgatónak nyújthatja be” szövegrész helyébe a „törvényességi kérelmet – a Hivatalnak címezve – az igazgatónak nyújthatja be” szövegrész,
- p) az R. 60/A. § (3) bekezdésében az „Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht.” szövegrész helyébe „Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.” szövegrész lép.
- (5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 8. § (3) bekezdése, valamint a 60/B. § (4)–(5) bekezdése hatályát veszti.
- (6) E rendelet 2010. szeptember 15. napján veszti hatályát.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete
az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló
137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 94. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) Melléklet I. BEVEZETŐ cím helyébe az 1. számú melléklet lép.

- 2. §** A Rendelet Melléklet II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP cím Gyermekkép alcímet követő szöveg helyébe a 2. számú melléklet lép.
- 3. §** A Rendelet Melléklet II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP cím Óvodakép alcímet követő szöveg helyébe a 3. számú melléklet lép.
- 4. §** A Rendelet Melléklet III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI cím Az óvodai nevelés általános feladatai alcímet követő harmadik francia bekezdése helyébe a 4. számú melléklet lép.
- 5. §** A Rendelet Melléklet III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI cím Az egészséges életmód alakítása alcímet követő szöveg helyébe az 5. számú melléklet lép.
- 6. §** A Rendelet Melléklet III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI cím Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása alcímet követő szöveg helyébe a 6. számú melléklet lép.
- 7. §** A Rendelet Melléklet III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI cím Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása alcím és az azt követő szöveg helyébe a 7. számú melléklet lép.
- 8. §** A Rendelet Melléklet IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI cím Személyi feltételek alcímet követő szöveg helyébe a 8. számú melléklet lép.
- 9. §** A Rendelet Melléklet IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI cím Tárgyi feltételek alcímet követő szöveg helyébe a 9. számú melléklet lép.
- 10. §** A Rendelet Melléklet IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI cím Az óvodai élet megszervezése alcímet követő szöveg helyébe a 10. számú melléklet lép.
- 11. §** A Rendelet Melléklet IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI Az óvoda kapcsolatai alcímet követő szöveg helyébe a 11. számú melléklet lép.
- 12. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Játék alcímet követő szöveg helyébe a 12. számú melléklet lép.
- 13. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Vers, mese alcímet követő szöveg helyébe a 13. számú melléklet lép.
- 14. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Ének, zene, énekes játék alcímet követő szöveg helyébe a 14. számú melléklet lép.
- 15. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Rajzolás, mintázás, kézi munka alcímet követő szöveg helyébe a 15. számú melléklet lép.
- 16. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Mozgás alcímet követő szöveg helyébe a 16. számú melléklet lép.
- 17. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím A külső világ tevékeny megismerése alcímet követő szöveg helyébe a 17. számú melléklet lép.
- 18. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Munka jellegű tevékenységek alcímet követő szöveg helyébe a 18. számú melléklet lép.
- 19. §** A Rendelet Melléklet V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI cím Tanulás alcím és az azt követő szöveg helyébe a 19. számú melléklet lép.

20. § A Rendelet Melléklet VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE címet követő szöveg helyébe a 20. számú melléklet lép.
21. § (1) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba azzal, hogy az óvodáknak az e rendeletben foglaltaknak megfelelően felülvizsgált nevelési programjukat először a 2010/2011. óvodai nevelési évben kell alkalmazniuk.
- (2) E rendelet 2010. október 10-én hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

„1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok, valamint a gyermeket megillető jogok biztosítása érdekében a Magyar Köztársaság által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve – meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia; az egyenlő hozzáférés biztosításával;
- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben érvényesülhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széles körű módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekében tartalmaz.

Az óvoda nevelőtestülete elkészíti saját nevelési programját: vagy átvesz és adaptál egy kész programot, vagy saját programot készít, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai nevelési programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesülnek azok az általános igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek érdekeinek figyelembevételével megfogalmaz.

2. Az óvodai nevelési program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni

- a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzeti, etnikai kisebbségi nevelést végez;
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermek nevelését végzi.”

2. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

„1. Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

2. Az Alapprogram a gyermekképp megrajzolásában az eltérő pedagógiai és pszichológiai irányzatok közös vonásait veszi alapul. Ezek szerint: a gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség

kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.”

3. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.
2. Az óvodai nevelés célja az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is).
3. Az óvodai nevelésben alapelv:
  - a) a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
  - b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
  - c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
4. Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető szabad játékra; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
5. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
6. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, a interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.”

4. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

[Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:]

„– az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.”

5. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

„Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Ezen belül:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.”

6. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettel léghőz vegye körül. Mindezt szükséges, hogy
- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket;
  - az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
  - az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek;
  - az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégítse természetes társas szükségleteit; nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
2. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszer megalapozását.
3. A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatózó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
5. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus gyógypedagógus, konduktor stb.) közreműködésével.”

7. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

„Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
2. Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára mint életkori sajátosságra valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.”

8. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez*[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
2. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
3. A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi, etnikai óvodai nevelés célkitűzéseit.
4. A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.”

9. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez*[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

„Az óvodának rendelkeznie kell a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Tegye lehetővé mozgás- és játékgényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye körül. A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.”

10. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez*[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
2. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.
3. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített – nem kötelező – feljegyzések, dokumentumok is szolgálják. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.”

11. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez*[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda legyen nyitott és kezdeményező.
3. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett kisebbségi önkormányzatokkal, kisebbségi szervezetekkel."

12. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé.
2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
3. A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégtér, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbólikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
4. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
5. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia."

13. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dűdölők, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.
2. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.
3. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világgépének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átjelkesztő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világgépe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
4. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
5. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
6. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
7. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van."

*14. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez**[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
2. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
3. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.
4. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.”

*15. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez**[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.
2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység – s ennek öröme – a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
3. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzetek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
4. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.”

*16. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez**[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]*

- „1. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és testi képességeit mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához.
2. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-, ellenálló képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.
3. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.
4. A tornának, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.”

17. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
2. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.
3. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéllőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.
4. Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.”

18. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás stb.).
2. A gyermek munka jellegű tevékenysége
  - önként – azaz örömmel és szívesen – végzett aktív tevékenység;
  - a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitarás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége;
  - a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
3. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.”

19. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

„A tevékenységekben megvalósuló tanulás

1. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
3. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
4. A tanulás lehetséges formái az óvodában:
  - az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
  - a spontán játékos tapasztalatszerzés;
  - a cselekvéses tanulás;

- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
  - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
  - a gyakorlati problémamegoldás.
5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.”

20. számú melléklet a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

[Melléklet a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelethez]

- „1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.
- a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél
- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
  - megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
  - a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Az egészségesen fejlődő gyermek
- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
  - elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek
- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
  - feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kintartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
3. Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.
5. A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.”

A Kormány 256/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés f) pontjában, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 95. § c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V.18) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § A szabadidősport területén azok a gazdasági társaságok, amelyeknek a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény alapján bejegyzett fő tevékenysége „93.19. Egyéb sporttevékenység”, „93.29. Máshová nem sorolható egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység” vagy „96.04. Fizikai közérzetet javító szolgáltatás”, egészségmegőrző és sportszakmai tanfolyamok vezetésére munkaszerződést, megbízási szerződést csak olyan személyekkel köthetnek, akik sportoktató, sportedző, rekreációs mozgásprogram-vezető animátor, aqua tréner, fitness instruktor, gyermekkori mozgásprogram-vezető, orientális táncoktató, személyi edző, szenior tréner és wellness tanácsadó szakirányokban, szakedző, okleveles szakedző, testnevelő tanár, okleveles testnevelő tanár, okleveles gyógytestnevelő tanár vagy gyógytornász képesítéssel rendelkeznek.”
- 2. §** Az R1. a következő 3. §-sal egészül ki:
„3. § (1) 2012. december 31-ig mentes a szakedzői, okleveles szakedzői képesítés megszerzésének kötelezettsége alól az az edző, aki a 60. életévét 2009. december 31. napjáig betölti, és a sportágában legalább öt évig folyamatos edzői tevékenységet végzett. A mentesség fennállását az érintett kérelmére a sportpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) igazolja.
(2) A kérelmet a miniszter által vezetett minisztériumhoz (a továbbiakban: minisztérium) kell benyújtani.
(3) A kérelemhez csatolni kell az életkort igazoló okiratot, valamint az országos sportági szakszövetségnek, országos sportági szövetségnek (a továbbiakban együtt: sportszövetség) az igazolását az edzői tevékenységről.
(4) E rendelet értelmében kiemelkedően eredményes edzői tevékenységnek minősül a sportoló által felnőtt, illetve a felnőtt alatti első utánpótlás korosztályban olimpián, világ- vagy Európa-bajnokságon, valamint speciális világtételeken elért 1–6. helyezés.”
- 3. §** Az R1. 5. § (3) bekezdése a következő c)–e) pontokkal egészül ki:
[(3) A munkakör betöltése szempontjából a korábban megszerzett:]
„c) testnevelő-edző (a sportág megjelölésével) alapfokozatot adó szak a főiskolai szintű szakedzői szakon szerezhető képesítéssel,
d) sportszervező alapfokozatot adó szak a főiskolai szintű sportmenedzser szakon szerezhető képesítéssel,
e) rekreációs szervezés-egészségfejlesztés (rekreációs szervezés szakirány) alapfokozatot adó szak a főiskolai szintű rekreáció szakon szerezhető képesítéssel”
[egyenértékű képesítést igazol.]

- 4. §** Az R1. 5. §-a a következő (6)–(7) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Az Stv. 77. § p) pontja alapján a sportszövetség szabályzatában határozza meg, hogy sportágában az egyes tevékenységek tekintetében milyen képesítéssel rendelkező személyek minősülnek sportszakembernek, valamint azt, hogy sportága versenyrendszerében mely edzői tevékenységi szint tölthető be kizárólag szakedzői vagy okleveles szakedzői képesítéssel.
(7) A sportszövetség szabályzatában foglaltak megvalósulását a minisztérium a sportszövetség által rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján ellenőrizheti.”
- 5. §** (1) A köztisztviselők képzési előírásairól szóló 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. számú mellékletének 17. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*[A helyi önkormányzat képviselő-testülete hivatalában az egyes feladatkörökhöz meghatározott szakirányú (alapképzésben szerzhető) iskolai végzettségek és szakképesítések
I.]*
„17. Sportszakmai és sportigazgatási feladatok
Az I. besorolási osztályban:
sportszervező; sportmenedzser; okleveles sportmenedzser; testnevelő tanár; okleveles testnevelő tanár; rekreáció-szervező; szakedző; okleveles szakedző; testnevelő-edző; rekreációszerző-egészségfejlesztő; okleveles rekreáció-irányító; humánkineziológus; okleveles humánkineziológus; jogász szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű közgazdasági felsőoktatásban szerzett szakképzettség; testnevelés műveltségi területen (szakkollégiumi képzésben) szerzett tanító; államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatásban szerzett szakképzettség; jogi és igazgatási képzési területen szerzett szakképzettség; katonai felsőoktatásban szerzett szakképzettség; nemzetvédelmi és katonai képzési területen szerzett szakképzettség.
A II. besorolási osztályban:
középszolai végzettség és az OKJ szerint: sportszervező, -menedzser; katonai kiképző szakképesítés.”
- (2) Az R2. 3. számú mellékletének 111. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az állami közigazgatásban egyes feladatkörökhöz meghatározott (alapképzésben szerzhető) iskolai végzettségek és szakképesítések]
„111. Sportszakmai és sportigazgatási feladatkör
Az I. besorolási osztályban:
sportszervező; sportmenedzser; okleveles sportmenedzser; testnevelő tanár; okleveles testnevelő tanár; rekreáció-szervező; szakedző; okleveles szakedző; testnevelő-edző; rekreációszerző-egészségfejlesztő; okleveles rekreáció-irányító; humánkineziológus; okleveles humánkineziológus; jogász szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű közgazdasági felsőoktatásban szerzett szakképzettség; testnevelés műveltségi területen (szakkollégiumi képzésben) szerzett tanító; államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatásban szerzett szakképzettség; jogi és igazgatási képzési területen szerzett szakképzettség; katonai felsőoktatásban szerzett szakképzettség; nemzetvédelmi és katonai képzési területen szerzett szakképzettség.
A II. besorolási osztályban:
középszolai végzettség és az OKJ szerint: sportszervező, -menedzser; katonai kiképző szakképesítés.”
- 6. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és 2009. december 16-án hatályát veszti.
(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R1. 1. sz. melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.
(3) A sportszövetség az R1. – e rendelet 3. §-ával megállapított – 5. § (6) bekezdésében meghatározott kötelezettségének első alkalommal 2009. december 15-ig köteles eleget tenni.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 256/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

„1. számú melléklet a 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelethez

JEGYZÉK

az állam által elismert, a sport területén képzéshez kötött tevékenységekről

Jelmagyarázat

a = alapfokú iskolai végzettségre épülő középszintű szakképzés

k = középfokú képzés

r = ráépülés (a bementi követelményt a szakmai és vizsgakövetelmény határozza meg)

t = szakirányú továbbképzési szak

f = felsőfokú szakképzettség

Tevékenység	Képzés/szakképzettség megnevezése
1. Nevelési-oktatási intézménynél sportszolgáltatás nyújtása, a diákok versenyekre való felkészítése	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: animátor (r), aqua tréner (r), fitness instruktor (r), személyi edző (r), wellness tanácsadó (r), gyermekkori mozgásprogram-vezető (r), orientális táncoktató(r); testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), szakedző (f), testnevelő-edző (f), okleveles szakedző (f), rekreáció-szervező (f), rekreációs-szervező-egészségfejlesztő (f), okleveles rekreáció-irányító (f)
2. Természetes személy vagy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § c) pontja szerinti gazdálkodó szervezet által végzett egészségmegőrző és sportfoglalkozások (edzésprogramok) szervezése	sportoktató (a sportág megjelölésével) (a), sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető szakirányai: animátor (r), aqua tréner (r), fitness instruktor (r), gyermekkori mozgásprogram-vezető (r), orientális táncoktató (r), személyi edző (r), szenior tréner (r), wellness tanácsadó (r); fitness-wellness asszisztens (k), sportszervező, -menedzser (k), szakedző (f), testnevelő-edző (f), okleveles szakedző (f), sportszervező (f), sportmenedzser (f), okleveles sportmenedzser (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f), rekreáció-szervező-egészségfejlesztő (f), okleveles rekreáció-irányító (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f)
3. Természetes személy vagy a Ptk. 685 § c) pontja szerinti gazdálkodó szervezet által végzett egészségmegőrző és sportfoglalkozások (edzésprogramok) vezetése	sportoktató (a sportág megjelölésével) (a), sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető szakirányai: animátor (r), aqua tréner (r), fitness instruktor (r), gyermekkori mozgásprogram-vezető (r), orientális táncoktató (r), személyi edző (r), szenior tréner (r), wellness tanácsadó (r); szakedző (f), testnevelő-edző (f), okleveles szakedző (f), gyógytornász (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f), rekreáció-szervező-egészségfejlesztő (f), okleveles rekreáció-irányító (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f)
4. Edzői tevékenység végzése, a sportolók versenyekre való felkészítése	sportoktató (a sportág megjelölésével) (a), sportedző (a sportág megjelölésével) (k), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), testnevelő-edző (f), szakedző (f), okleveles szakedző (f), táncpedagógus (f)

Tevékenység	Képesítés/szakképzettség megnevezése
5. Sportszervezeteknél mozgásterápiás, sportrehabilitációs szolgáltatások irányítása	preventív mozgásterapeuta (t), humánkineziológus (f), okleveles humánkineziológus (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), gyógytornász (f)
6. Sportszövetségnél (a nemzeti válogatottaknál) vezetőedzői, szövetségi kapitányi feladatok ellátása, illetve a vezetőedző segítése	szakedző (f), okleveles szakedző (f), illetve az adott sportágban szerezhető legmagasabb szintű állami sportszakmai képesítés; testnevelő-edző (f), táncpedagógus (f)
7. Sportszövetség, valamint a nemzeti sportszövetségek hivatali munkáját irányító (főtitkár vagy azzal azonos feladatokat ellátó) személy*	sportszervező, -menedzser (k), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), sportszervező (f), rekreáció-menedzser (f), sportmenedzser (f), okleveles sportmenedzser (f)
8. Helyi önkormányzatok sportigazgatási szerveinél szakreferensi feladatok ellátása*	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), sportszervező, -menedzser (k), sportszervező (f), sportmenedzser (f), okleveles sportmenedzser (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f), szakedző (f), okleveles szakedző (f), testnevelő-edző (f), rekreáció-szervező-egészségfejlesztő (f), okleveles rekreáció-irányító (f), humánkineziológus (f), okleveles humánkineziológus (f)
9. Sportszervezeteknél, sportszövetségeknél masszázs kezelése végzése	sportmasszőr (k)
10. Sportmasszőr-vállalkozások vezetése	sportmasszőr (k), humánkineziológus (f), okleveles humánkineziológus (f)
11. Lovasturista-csoportokkal kapcsolatos idegenvezetői, pénzügyi, vendéglátói tevékenység ellátása	lovastúra-vezető (k), sportedző (lovassportágban) (k), lovaskultúra oktató (t)
12. Fitness-wellness asszisztensi tevékenység ellátása	fitness-wellness asszisztens (k)
13. Szállodák, üdülők, szanatóriumok sportos, szórakoztató, aktív kikapcsolódást célzó programjainak összeállítása, megszervezése és vezetése	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: animátor (r), aqua tréner (r); testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), szakedző (f), okleveles szakedző (f), testnevelő-edző (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), gyógytornász (f)
14. Uszodákban, medencével rendelkező szállodákban, aqua-parkokban vízi rekreációs foglalkozások tervezése, szervezése és vezetése	sportedző (úszás, vízilabda sportágban) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: aqua tréner (r); szakedző (úszás, vízilabda sportágban) (f), okleveles szakedző (úszás, vízilabda sportágban) (f), testnevelő-edző (úszás, vízilabda sportágban) (f), gyógytornász (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f)
15. Sportszervezeteknél, fitness termekben, táncklubokban, továbbá szabadidőközpontokban és művelődési házakban fitness programok szervezése és vezetése	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: animátor (r), fitness instruktor (r), gyermekkori mozgásprogram-vezető (r), személyi edző (r), senior tréner (r); szakedző (f), okleveles szakedző (f), táncpedagógus (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), testnevelő tanár-egészségtan tanár (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f)
16. Sportági mozgásprogramok tervezése, szervezése és vezetése a közoktatási intézmények – kiemelten a 4–8 éves korosztály – tanórán kívüli és szünidei sportrekreációs foglalkozásai, tanfolyamai és táborai részére	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: gyermekkori mozgásprogram-vezető (r); szakedző (f), okleveles szakedző (f), táncpedagógus (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), testnevelő tanár-egészségtan tanár (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f)

Tevékenység	Képesítés/szakképzettség megnevezése
17. Sportszervezeteknél, táncklubokban, fitness termekben, szabadidőközpontokban és művelődési házakban orientális táncanfolyamok programjának szervezése és vezetése	rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakiránya: orientális táncoktató (r); táncpedagógus (f)
18. sportszervezeteknél, sportlétesítményekben, szabadidőközpontokban és művelődési házakban – az egyéni vagy kis közösségi edzésvezetés szakértőjeként – edzések tervezése és közreműködés azok végrehajtásában, a résztvevők egészséges életvitelének kialakításában	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakiránya: személyi edző (r); szakedző (f), okleveles szakedző (f), táncpedagógus (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), testnevelő tanár-egészségtan tanár (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f)
19. sportszervezeteknél, sportlétesítményekben, szabadidőközpontokban, művelődési házakban, idősök klubjában, fitness termekben, szabadidős programszervező cégeknél és vállalkozásoknál a testedzés és a sportolás eszközrendszerének alkalmazásával életminőség-javító foglalkozások szervezése és vezetése	sportedző (a sportág megjelölésével) (k), rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakirányai: személyi edző (r), szenior tréner (r); szakedző (f), okleveles szakedző (f), táncpedagógus (f), testnevelő tanár (f), okleveles testnevelő tanár (f), testnevelő tanár-egészségtan tanár (f), okleveles gyógytestnevelő tanár (f), rekreáció-szervező (f)
20. a wellness turizmus és az egészségorientált szolgáltató ipar területén szakértőként közreműködés modern, közérzetjavító és élménygazdag szolgáltatásokat nyújtó sportrekreációs létesítmények tervezésében, kivitelezésében és üzemeltetésében	rekreációs mozgásprogram-vezető következő szakiránya: wellness tanácsadó (r); sportmenedzser (f), okleveles sportmenedzser (f), rekreáció-szervező (f), rekreáció-szervező-egészségfejlesztő (f), okleveles rekreáció-irányító (f)

Megjegyzés:

A *-gal ellátott tevékenységeknél szakképesítésként elfogadható a szakirálynak megfelelő egyéb szakképesítés vagy magasabb szintű szakirányú szakmai végzettség, valamint a 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet szerinti jogi és igazgatási területen szerzett, valamint a közgazdasági felsőfokú végzettség.”

**A Kormány 257/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete
a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének
és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a a következő 14. ponttal egészül ki:
[E rendelet alkalmazásában:]
„14. *határon átnyúló szolgáltatásnyújtás*: a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 2. § e) pontjában meghatározott fogalom.”
- 2. §** Az R. 2. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A cég részére a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalnak (a továbbiakban: Hivatal) engedélye szükséges:]
„c) haditechnikai eszközzel és szolgáltatással összefüggő, a Magyar Köztársaság területén vagy azon kívül végzett képviseleti, ügynöki, közvetítői, bróker tevékenységhez, amely esetben a szükséges engedélyek: tevékenységi engedély és tárgyalási engedély,”
- 3. §** (1) Az R. 3. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A haditechnikai eszközök és szolgáltatások nemzetközi forgalmazásának engedélyezéséhez kapcsolódó stratégiát, a vonatkozó jogszabályok érvényesülésének vizsgálati eljárását a Haditechnikai Külkereskedelmi Tárcaközi Bizottság (a továbbiakban: HKTB) dolgozza ki. A stratégiát és a vizsgálati eljárást a HKTB – a minősített határozatok kivételével – a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben hozza nyilvánosságra.
(2) A HKTB tagjai:
a) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy, továbbá
b) a honvédelemért felelős miniszter,
c) az iparügyekért felelős miniszter,
d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,
e) a külpolitikáért felelős miniszter,
f) a rendészetért felelős miniszter
által kijelölt szakállamtitkár.”
(2) Az R. 3. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A HKTB elnökét – tagjai közül – a miniszterelnök, titkárát az iparügyekért felelős miniszter nevezi ki.”
(3) Az R. 3. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) A HKTB elnöke a Bizottság elnökének javaslatára a HKTB munkájába – tanácskozási joggal – esetenként bevonhatja más központi államigazgatási szervek, szakmai képviselvek képviselőit.”
- 4. §** (1) Az R. 4. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Bizottság tárcaközi szervezet, amely a Hivatalhoz benyújtott, e rendeletben meghatározott engedélyezési eljárás hatálya alá tartozó külkereskedelmi tevékenységi, tárgyalási és forgalmi engedély iránti kérelmekkel kapcsolatban szakértői véleményt alakít ki. Az engedélyezési eljárásban a Hivatal a Bizottság szakértői véleményének figyelembevételével hozza meg döntését.
(2) A Bizottság szavazati joggal rendelkező elnöke a Hivatal vezetője, további szavazati joggal rendelkező tagjai:
a) az adópolitikáért felelős miniszter,
b) a honvédelemért felelős miniszter,
c) az iparügyekért felelős miniszter,
d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,
e) a külpolitikáért felelős miniszter,
f) a rendészetért felelős miniszter,
g) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter
által kijelölt 1-1 személy.
(3) A Bizottság titkára az iparügyekért felelős miniszter által kijelölt személy.”

- (2) Az R. 4. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Az iparügyekért felelős miniszter a haditechnikai külkereskedelmi engedélyezési tevékenységről évenként egy alkalommal jelentést tesz a honvédelmi ügyekkel foglalkozó, a rendészeti ügyekkel foglalkozó, a külpolitikai ügyekkel foglalkozó, továbbá a nemzetbiztonsági ügyekkel foglalkozó országgyűlési bizottságoknak.”

- 5. §** (1) Az R. 5. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Nem engedélyezhető haditechnikai eszköz kivitele, tranzitja és szolgáltatás nyújtása]
„c) abban az esetben, ha az ügylet ellentétes a 2. mellékletben meghatározott magatartási kritériumokkal,”
- (2) Az R. 5. §-a a következő (5)–(6) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Nem engedélyezhető olyan kereskedelmi tevékenység, amely
a) ellentétes a Magyar Köztársaság nemzetközileg vállalt kötelezettségeivel,
b) akadályozná vagy ellehetetlenítené a rendvédelmi, illetve nemzetbiztonsági szervek jogszabályban meghatározott tevékenységének ellátását,
c) nemzetbiztonsági érdeket sért.
(6) Az (5) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott esetekben a Hivatal döntésében az indokolást mellőzi.”
- 6. §** Az R. 6. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A Hivatal az 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján elutasított engedély adatairól, az elutasítás indokaival együtt értesíti az Európai Unió tagállamainak illetékes hatóságait.”
- 7. §** (1) Az R. 7. § (2)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A tevékenységi engedély iránti kérelmet a Hivatal által rendszeresített formanyomtatványon kell a Hivatalhoz benyújtani. A kérelemnek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak mellett tartalmaznia kell
a) a kérelmező vámaazonosító jelét (VPID szám), adóazonosító számát; egyéni vállalkozó esetében az adóazonosító jelét, egyéni vállalkozói nyilvántartási számát;
b) a kérelem részletes indokolását;
c) a forgalmazni kívánt haditechnikai eszköz, szolgáltatás megnevezését;
d) a kérelmezett országok (viszonylatok) körét.
(3) A tevékenységi engedély a vállalkozást haditechnikai eszköz kivitelével, behozatalával, transzferjével, tranzitjával, szolgáltatás nyújtásával és igénybevételével kapcsolatban előkészítő tevékenységre (piackutatás, ajánlattétel, előkészítő tárgyalások) jogosítja.”
- (2) Az R. 7. § (4) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
[A tevékenységi engedély iránti kérelemhez csatolni kell a következő, 3 hónapnál nem régebbi dokumentumokat:]
„f) határon átnyúló szolgáltatás esetében a szolgáltató hitelt érdemlő igazolását, hogy az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban vállalkozásként bejegyezték, tevékenységét végezheti és ott a jogszabályoknak megfelelően működik.”
- (3) Az R. 7. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Ha a kérelmező a (4) bekezdés f) pontjában meghatározott tények igazolására szolgáló iratokat nem csatolja, a Hivatal a kérelem elbírálásához szükséges adatok szolgáltatása iránt megkeresi a kérelmező letelepedésének helye szerinti állam hatáskörrel rendelkező hatóságát.”
- 8. §** Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. § (1) A tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozás jogutóddal történő megszűnése esetén a jogutód haditechnikai eszközt csak tevékenységi engedély birtokában forgalmazhat. A tevékenységi engedély iránti kérelemhez nem kell csatolni azokat az e rendeletben előírt mellékleteket, amelyek azon túlmenően, hogy a jogutódra vonatkoznak, megegyeznek azokkal, amelyeket a jogelőd a tevékenységi engedély iránti kérelméhez csatolt.
(2) A tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozás vezetője a tulajdonviszonyokban bekövetkezett változásról, a változást követő 6 munkanapon belül köteles írásban tájékoztatni a Hivatalt. A tulajdonosváltást megelőzően kötött szerződéseit a vállalkozás teljesítheti.
(3) A tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozás a kérelem kötelező adattartalmát szabályozó 7. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott adatokban történt változást 6 munkanapon belül köteles bejelenteni a Hivatalnak.”

- 9. §** Az R. a 8. §-t követően a következő 8/A. §-sal egészül ki:
„8/A. § A Hivatal az engedélyeseknek a külön jogszabályban meghatározott adatairól vezetett nyilvántartását a honlapján közzéteszi.”
- 10. §** Az R. 10. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) A kérelmező köteles megvizsgálni a vevő, a végfelhasználó, továbbá a közvetítő, ügynök, bróker megbízhatóságát, és arról a Hivatal felé nyilatkozik.”
- 11. §** Az R. 19. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a bekezdés d) ponttal egészül ki:
[Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja]
„c) a Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról,
d) az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK (2006. december 12.) irányelve a belső piaci szolgáltatásokról, 9–10. és 16. cikk.”
- 12. §** Az R. 2. melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.
- 13. §** (1) Ez a rendelet 2009. december 1-jén lép hatályba.
(2) Az R.
a) 4. § (4) bekezdésében a „minisztériumok és országos hatáskörű szervek” szövegrész helyébe a „központi államigazgatási szervek” szöveg,
b) 1. § 2., 3., 5., 8. és 12. pontjában, 2. § (1) bekezdésében, 2. § (2) bekezdés bevezető szövegrészében, 5. § (4) bekezdésében, 7. § (4) bekezdés c)–d) pontjában és (7) bekezdésében, 12. § (4) bekezdésében, 13. § (3) bekezdésében, 14. § (1) bekezdésében a „cég” szövegrész helyébe a „vállalkozás” szöveg,
c) 1. § 3. pontjában a „cégei” szövegrész helyébe a „vállalkozásai” szöveg,
d) 6. § (2) bekezdésében, 15. § (2) bekezdésében, 17. § (5) bekezdésében a „cégek” szövegrész helyébe a „vállalkozások” szöveg,
e) 16. § (3) bekezdésében a „cégekkel” szövegrész helyébe a „vállalkozásokkal” szöveg,
f) 4. § (7) és (8) bekezdésében a „Külügyminisztérium” szövegrész helyébe a „külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium” szöveg,
g) 7. § (4) bekezdés a) pontjában a „hiteles másolatát” szövegrész helyébe az „igazolását” szöveg,
h) 7. § (6) bekezdésében az „a) vagy c) pontjában” szövegrész helyébe az „a) pontjában” szöveg,
i) 7. § (7) bekezdésében a „d)–f) pontja” szövegrész helyébe a „c)–f) pontja” szöveg,
j) 9. § (3) bekezdésében, 10. § (3) bekezdésében a „két” szövegrész helyébe az „egy” szöveg,
k) 12. § (7) bekezdésében a „Haditechnikai Külkereskedelmi Bizottság” szövegrész helyébe a „Bizottság” szöveg lép.
(3) Hatályát veszti az R. 11. § (3) bekezdés e) pontja.
(4) A rendelet a hatálybalépése előtt kiadott engedélyek hatályát nem érinti.
(5) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
a) a Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról,
b) az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK (2006. december 12.) irányelve a belső piaci szolgáltatásokról, 9–10. és 16. cikk.
(6) E rendelet 1–12. §-a, valamint a 13. § (2)–(3) bekezdése az e rendelet hatálybalépését követő napon hatályát veszti.
(7) E rendelet 2011. december 1-jén hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 257/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

„2. melléklet a 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelethez

Az engedélykérelmek elbírálásakor alkalmazandó egységes magatartási kritériumok

1. Első kritérium: a tagországok nemzetközi kötelezettségeinek és kötelezettségvállalásainak tiszteletben tartása
A kiviteli engedély iránti kérelmet el kell utasítani, ha az engedély megadása összeegyeztethetetlen a Magyar Köztársaságnak:
  - a) az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet által hozott fegyverembargók végrehajtására vonatkozó nemzetközi kötelezettségeivel és kötelezettségvállalásaival;
  - b) az Atomsorompó-szerződésben (Nuclear Non-Proliferation Treaty, NPT), a Biológiai és Toxin fegyver-tilalmi Egyezményben (Biological and Toxin Weapons Convention, BTWC), valamint a Vegyifegyver-tilalmi Egyezményben (Chemical Weapons Convention, CWC) vállalt nemzetközi kötelezettségeivel;
  - c) a gyalogsági aknáknak minden formájának kivitelét tiltó kötelezettségvállalásával;
  - d) az Ausztrália Csoport (Australia Group, AG), a Rakéta Technológiai Ellenőrzési Rendszer (Missile Technology Control Regime, MTCR), a Zangger-bizottság, a Nukleáris Szállítók Csoportja (Nuclear Suppliers Group, NSG) és a Wassenaar Megállapodás (Wassenaar Arrangement, WA) és a ballisztikus rakéták elterjedése elleni hágai magatartási kódex keretén belül vállalt kötelezettségeivel.

2. Második kritérium: az emberi jogok tiszteletben tartása a fogadó (rendeltetési) országban és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartása a fogadó ország által
A kiviteli engedély iránti kérelmet el kell utasítani – a fogadó országnak a nemzetközi emberi jogi okmányokban megállapított vonatkozó alapelvekhez, valamint a nemzetközi humanitárius jogi alapelvekhez való viszonyának mérlegelését követően –, ha nyilvánvaló kockázata van annak, hogy az exportálandó katonai technológiát vagy felszerelést
  - a) belső elnyomásra használhatják fel;
  - b) a nemzetközi humanitárius jogot súlyosan sértő cselekményekre használhatják fel.A hatóság a katonai technológia vagy felszerelés jellegét is figyelembe véve, különös óvatossággal és éberséggel jár el az olyan országokba irányuló engedély iránti kérelmek elbírálásakor, amelyek esetében az Egyesült Nemzetek Szervezetének illetékes szervei, az Európai Unió vagy az Európa Tanács az emberi jogok súlyos megsértését állapította meg.
E kritérium alkalmazása során belső elnyomásra használható technológiának vagy felszerelésnek kell tekinteni különösen azt a technológiát vagy felszerelést, amelyet vagy amelyhez hasonlót a megjelölt végfelhasználó bizonyítottan belső elnyomásra használ, vagy amely esetében okkal feltételezhető, hogy a technológiát vagy felszerelést nem a meghatározott célra, vagy nem a feltüntetett végfelhasználó által, hanem belső elnyomás eszközeként használják fel. A felszerelés jellegét, különösen a belbiztonsági alkalmazásra szánt eszközök esetében gondosan tanulmányozni kell. A belső elnyomás körébe tartozik, többek között, a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés, a gyorsított eljárásban fogatosított vagy önkényes kivégzések, az eltűnések, az önkényes őrizetbe vétel és más, a vonatkozó nemzetközi emberi jogi okmányokban, ideértve az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában meghatározott, emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat súlyosan sértő cselekmények.

3. Harmadik kritérium: a fennálló feszültségekből vagy fegyveres konfliktusokból eredő belső helyzet a rendeltetési országban
Az olyan katonai technológia vagy felszerelésre irányuló kiviteli engedély iránti kérelmet el kell utasítani, amely a fogadó országban fegyveres konfliktus kitörését, vagy annak elhúzódását eredményezné, illetve a jelen lévő feszültségek vagy konfliktusok súlyosbodásához vezetne.

4. Negyedik kritérium: a regionális béke, biztonság és stabilitás megőrzése
A kiviteli engedély iránti kérelmet el kell utasítani, ha nyilvánvaló a kockázata annak, hogy a címzett az exportálandó katonai technológiát vagy felszerelést egy másik ország elleni agresszióra használná fel, vagy arra, hogy erőszakkal szerezze érvényt területi követelésének.

E kockázatok mérlegelésekor különösen a következő körülményeket kell mérlegelni:

- a) a fogadó ország és egy másik ország közötti fegyveres konfliktus fennállása, illetve annak valószínűsége;
- b) a fogadó ország valamely szomszédjával szemben fennálló területi követelése, amelynek a múltban megpróbált erőszakkal, vagy erőszakkal való fenyegetéssel érvényt szerezni;
- c) annak valószínűsége, hogy katonai technológiát vagy felszerelést a fogadó ország nem jogos nemzeti biztonsági és védelmi célokra használja fel;
- d) annak szükségessége, hogy a kivitel a regionális stabilitást ne befolyásolja jelentős mértékben.

5. Ötödik kritérium: a tagállamok és azon területek, melyeknek külkapcsolataiért valamely tagállam felel, valamint a baráti és a szövetséges országok nemzetbiztonsága

A kiviteli engedély iránti kérelem elbírálásakor a hatóság köteles mérlegelni a következő körülményeket:

- a) az exportálandó katonai technológia vagy felszerelés lehetséges hatását saját, a más tagállamok, valamint a baráti és szövetséges államok védelmi és biztonsági érdekeire, egyúttal elismerve azt, hogy ez a tényező nem befolyásolhatja az emberi jogok, a regionális béke, a biztonság és a stabilitás tiszteletére vonatkozó kritériumok mérlegelését;
- b) az érintett katonai technológiának vagy felszerelésnek a saját, a más tagállamok, valamint a baráti és a szövetséges államok erői elleni felhasználásának kockázatát.

6. Hatodik kritérium: a vásárló országnak a nemzetközi közösséggel szemben tanúsított magatartása, különös tekintettel a terrorizmushoz való viszonyára, szövetséges rendszerének jellegére és a nemzetközi jog tiszteletben tartására

A kiviteli engedély iránti kérelem elbírálásakor a hatóság köteles mérlegelni a vásárló ország korábbi magatartását az alábbi területeken:

- a) a terrorizmus és a nemzetközi szervezett bűnözés támogatása vagy ösztönzése;
- b) nemzetközi kötelezettségvállalásainak végrehajtása, különös tekintettel az erőszak alkalmazásáról való lemondásra, és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartására;
- c) az elterjedés elleni, valamint a fegyverzet-ellenőrzés és a leszerelés más területeivel kapcsolatos kötelezettségvállalásaira, különös tekintettel az első kritérium b) pontjában említett fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési megállapodások aláírására, megerősítésére és végrehajtására.

7. Hetedik kritérium: annak kockázata, hogy a katonai technológia vagy felszerelés a fogadó országban belül más végfelhasználóhoz jut, vagy nem kívánatos feltételek mellett újra kivitelre kerül

Annak értékelésekor, hogy az exportálandó katonai technológia vagy felszerelés milyen hatást gyakorol a fogadó országra, valamint hogy mekkora a kockázata annak, hogy az ilyen technológia vagy felszerelés nemkívánatos végfelhasználóhoz kerülhet, vagy nemkívánatos célra használják, a következőket kell mérlegelni:

- a) a fogadó ország jogos védelmi és belbiztonsági érdekei, beleértve az Egyesült Nemzetek Szervezetében, vagy más békefenntartó tevékenységben való bármilyen részvételt;
- b) a fogadó ország műszaki felkészültsége ilyen jellegű technológia vagy felszerelés használatára;
- c) a fogadó ország képessége hatékony exportellenőrzés alkalmazására;
- d) annak a kockázata, hogy az ilyen technológia vagy felszerelés nemkívánatos rendeltetési helyre újrakivitelre kerül, valamint a fogadó ország korábbi magatartása bármely, az exportáló tagállam által előírt célszerűnek ítélt újrakiviteli rendelkezés vagy újrakivitel előtti jóváhagyás tiszteletben tartására vonatkozóan;
- e) annak a kockázata, hogy az ilyen technológia vagy felszerelés terrorista szervezetekhez vagy személyekhez jut;
- f) a műszaki visszafejtés vagy technológia nem szándékos átadásának a kockázata.

8. Nyolcadik kritérium: a katonai technológia vagy felszerelés kivitelének és a fogadó ország műszaki és gazdasági adottságainak összhangja, tekintettel az államoknak a jogos biztonsági és védelmi szükségleteire, valamint az emberi és gazdasági erőforrásokra

A kiviteli engedély iránti kérelem elbírálásakor a hatóság figyelembe veszi – a megfelelő forrásokból, úgymint az ENSZ Fejlesztési Programjától (UNDP), a Világbanktól (World Bank), a Nemzetközi Valutaalaptól (IMF) és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) jelentéseiből származó információkra is figyelemmel – azt, hogy a tervezett export nem hátráltatná-e súlyosan a fenntartható fejlődést a fogadó országban. Ebben az összefüggésben mérlegeli a fogadó ország katonai és szociális kiadásainak relatív szintjét, figyelembe véve bármilyen európai uniós vagy kétoldalú támogatást is.”

**A Kormány 258/2009. (XI. 20.) Korm. rendelete
a kábítószerrel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló
142/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet módosításáról**

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. § (1) bekezdés d) pontjában, valamint az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 32. § (4) bekezdés a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában megállapított feladatkörében eljárva – a Kormány a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A kábítószerrel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló 142/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában]
„2. *állatgyógyászati intézmény*: állatkórház, állatklinika, állatorvosi rendelő, állatorvosi szakrendelő (rendelőintézet), állat-egészségügyi laboratórium;”
- (2) Az R. 1. § 16. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában]
„16. *ipari mák*: a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről szóló jogszabályban ekként meghatározott fogalom;”
- (3) Az R. 1. § 22. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában]
„22. *kábítószer-felelős (helyettes)*: a tevékenységi engedély kiadását kérelmező szervezet vezetője által javasolt, az engedélyben kijelölt személy, aki a kábítószerrel és pszichotróp anyagokkal folytatott tevékenységgel kapcsolatos feladatokat ellátja, illetve felügyeli az engedélyesnél;”
- (4) Az R. 1. § 30. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelkezés alkalmazásában]
„30. *termesztés*: tevékenységi és termesztési engedély birtokában folytatható tevékenység, amelynek során az engedélyes szerződéses jogviszony alapján ipari mák termesztésével bíz meg mezőgazdasági termelőket;”
- (5) Az R. 1. §-a a következő 35. ponttal egészül ki:
[E rendelet alkalmazásában]
„35. *máknövény*: a mák vagy ópiummák (*Papaver somniferum* L.) faj fajtáihoz, valamint a murvásmák (*Papaver bracteatum* Lindl.) faj fajtáihoz tartozó növény.”
- 2. §** Az R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) A kábítószerrel és pszichotróp anyagok gyártása, exportja, importja, transzfere, beszerzése, forgalmazása, raktározása, tartása, átadása, használata, megsemmisítése, valamint a velük kapcsolatos kutatás, oktatás, továbbá a külön jogszabály szerint engedélyköteles kábítószerrel és pszichotróp anyagok előállítására alkalmas növények termesztése, valamint a velük kapcsolatos kutatás, oktatás – a (2)–(4) bekezdésekben foglaltak, valamint az eseti kutatás kivételével – kizárólag tevékenységi engedély birtokában folytatható. Tevékenységi engedélyt a Ptk. 685. § c) pontja szerinti gazdálkodó szervezet kaphat, amennyiben vezetője, illetve vezető testületének tagjai büntetlen előéletűek. A gyógyászati és a nemgyógyászati célú tevékenységekre külön tevékenységi engedélyt kell kiadni.
- (2) Az állatgyógyászati intézmény, az állatgyógyászati képzőintézmények kiskereskedelmi forgalmazója, valamint a magánállatorvos köteles a kábítószerrel vagy pszichotróp anyaggal végzett tevékenységét – annak megkezdése előtt legalább huszonkét munkanappal – a tevékenység jellegének és helyének pontos megjelölésével, a kábítószerért, pszichotróp anyagért felelős személy megnevezésével, valamint e személy három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványának megküldésével, továbbá a cégjegyzékszámának, illetve a bírósági nyilvántartásba történő bejegyzés, az egyéni vállalkozókról vezetett hatósági nyilvántartásba vétel vagy a költségvetési szervek törzskönyvi számának, a működésre jogosító engedélykés adatainak (az engedély száma, a kiadó hatóság megnevezése, az engedély kelte és időbeli hatálya) megadásával, valamint a tárolóhely és a tárolási rend leírásával a rendőrségnek bejelenteni.
- (3) A rendőrség a (2) bekezdés szerinti adatokat nyilvántartásba veszi, és a nyilvántartásba vétel tényéről tíz munkanapon belül – visszavonásig hatályos – hatósági bizonyítványt ad ki, amelyről a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban: MgSzH) Központot és az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalt (a továbbiakban: EEKH) tájékoztatja. A hatósági bizonyítvány birtokosa a (2) bekezdés szerinti bejelentés során közölt

adatai megváltozásáról, illetve a tevékenység megszüntetéséről a rendőrséget öt munkanapon belül, írásban tájékoztatja. A hatósági bizonyítvány birtokosa az általa felhasznált kábítószerrel és pszichotróp anyagról évente – összesített formában, minden év január 31-ig – tájékoztatja az MgSzH területi szervét, és a rendőrséget.

(4) A díszítómák, illetve a kannabisz növény exportját, importját, illetve transzferét végző, továbbá a tisztítatlan mákszalma-maradványokkal szennyezett mákmagot felvásárló, illetve annak tisztítását végző gazdálkodó szervezet a tevékenység megkezdése esetén köteles a tevékenységet – annak megkezdése előtt huszonkét munkanappal – a tevékenység jellegének és helyének pontos megjelölésével és a felelős személy megnevezésével az EEKH-nak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a cégjegyzékszámot vagy az egyéni vállalkozókról vezetett hatósági nyilvántartásba vétel számát.

(5) Az EEKH a (4) bekezdés szerinti adatokat nyilvántartásba veszi, és a nyilvántartásba vétel tényéről tíz munkanapon belül – visszavonásig hatályos – hatósági bizonyítványt ad ki, amelyről a rendőrséget tájékoztatja. A hatósági bizonyítvány birtokosa a (4) bekezdés szerinti bejelentés során közölt adatai megváltozásáról, illetve a tevékenység megszüntetéséről az EEKH-t öt munkanapon belül, írásban tájékoztatja. A nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet az általa végzett tevékenység mennyiségi adatairól évente – összesített formában – tájékoztatja az EEKH-t. A tisztítás utáni mákszalma-maradványok kizárólag ópiátok kinyerésére tevékenységi engedéllyel rendelkező engedélyesnek adhatók át a 6. számú melléklet szerinti megrendelőlap kíséretében, vagy kérelmezni kell az EEKH-tól a rendőrség felügyelete melletti megsemmisítést.”

3. § (1) Az R. 4. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kábítószeres és pszichotróp anyagok, továbbá az ipari és étkezési mák szalmája, valamint az ipari mák és – a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről szóló jogszabályban ekként meghatározott – magas THC tartalmú kender vetőmagjának exportja, importja, transzfere esetén eseti exportengedélyt, illetve eseti importengedélyt is be kell szerezni a tevékenységi engedélyen túl. A díszítómák és a kannabisz növény vonatkozásában eseti exportengedély, illetve eseti importengedély a 3. § (4) bekezdése szerinti nyilvántartásba vétel esetén kérelmezhető az EEKH-tól.

(2) A kábítószeres és pszichotróp anyagoknak, illetve a mákszalmának és az ipari mák vetőmagjának, valamint a kannabisz növénynek az ország területén történő átszállításához az exportáló, illetve importáló ország arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságának érvényes engedélye, valamint a szállítmány azonosítására alkalmas bizonylat szükséges, amelyet a szállító köteles a rendőrség vagy a vámhatóság ellenőrzése során bemutatni.

(3) E rendelet 1. számú melléklete 3. jegyzékén (a továbbiakban: K3) szereplő anyagok gyártása, exportja, importja és megsemmisítése tevékenységi engedélyhez kötött, valamint eseti exportjuk, importjuk és transzferük negyedévenkénti bejelentésre kötelezett az EEKH-nak. A kábítószeres és pszichotróp anyagok és az 1. számú melléklet K3. jegyzékén szereplő anyagok megsemmisítéséhez a tevékenységi engedélyen túl eseti megsemmisítési engedélyt is be kell szerezni.”

(2) Az R. 4. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A máknövény magjai – az ipari mák vetőmagjának kereskedelmi exportja és importja kivételével – a tokból való kifejtés és tisztítás után nem minősülnek az 1. számú melléklet szerinti ellenőrzött szernek.

(7) A kannabisz növény magjai – a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről szóló jogszabályban ekként meghatározott magas THC tartalmú kender vetőmagjának kereskedelmi exportja, importja és transzfere kivételével – nem minősülnek az 1. számú melléklet szerinti ellenőrzött szernek.”

4. § Az R. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A 3. § (1) bekezdése, illetve a 4. § (1)–(4) bekezdése szerinti engedélyek iránti kérelemről az EEKH dönt.

(2) Az EEKH a határozatát közli

a) az exportra, importra irányuló tevékenységi engedély iránti kérelem esetén a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságával;

b) az állatgyógyászati készítményekkel, illetve kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésével, forgalmazásával összefüggő tevékenységre vonatkozó kérelem esetén az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszterrel (a továbbiakban: miniszter).”

5. § (1) Az R. 7. § (1) bekezdés bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:”

- (2) Az R. 7. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:]

„d) a kérelmezett tevékenység megnevezését, folytatásának helyét (telephely, fióktelep címét),

e) feldolgozás esetén a kiinduló anyag, az előállított termék megnevezését és tervezett mennyiségét az ellenőrzött hatóanyagra számítva,

f) a kijelölni kívánt kábítószer-felelős és helyettese nevét.”

- (3) Az R. 7. § (2) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A tevékenységi engedély iránti kérelemhez csatolni kell:]

„b) ha a kérelmező gazdasági társaság, annak cégjegyzékszámát,

c) ha a kérelmező nem gazdasági társaságként működő gazdálkodó szervezet, a bírósági nyilvántartásba történő bejegyzés számát, költségvetési szerv esetén törzskönyvi számát,”

- (4) Az R. 7. § (2) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő i) ponttal egészül ki:

[A tevékenységi engedély iránti kérelemhez csatolni kell:]

„h) a g) pontban megjelölt tervrajzokhoz mellékletként annak leírását, hogy a tevékenységgel érintett helyiségben milyen ellenőrzött anyaggal milyen jellegű tevékenység folyik, valamint a tevékenység felelőseit,

i) az ellenőrzött anyag- és a személyforgalom útjának leírását az érintett helyiségek, raktárak között.”

- (5) Az R. 7. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő (5)–(7) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a gazdálkodó szervezet a (2) bekezdés b), illetve f) pontjában felsorolt adatokat nem igazolja, az EEKH a kérelem elbírálása érdekében adatszolgáltatási kérelemmel fordul az adatokról jogszabállyal rendszeresített nyilvántartást vezető hatósághoz.

(4) Kábítószer-felelősnek a gazdálkodó szervezetnél főállásban alkalmazott, kábítószer-felelős helyettesének a gazdálkodó szervezetnél főállásban vagy szerződéssel alkalmazott személyt lehet kijelölni.

(5) A kábítószer-felelős és helyettese az engedély megadásával kijelölésre kerül. A kijelölt kábítószer-felelős (helyettes) felel a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal folytatott tevékenység e rendelet szerinti szabályszerűségéért, az anyagok eltérítésének megakadályozása érdekében megteendő intézkedésekért, a 19. §-ban meghatározott nyilvántartások naprakész és pontos vezetéséért, valamint az adatszolgáltatásért és a kezelési szabályok betartásáért, továbbá, ha a nyilvántartott anyaggal kapcsolatban bármilyen rendellenességet tapasztal a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok haladéktalan (távközlési eszközön történő) értesítéséért.

(6) Kábítószer-felelősnek (helyettesnek) csak orvosi, állatorvosi, gyógyszerészi, vegyész-mérnöki, vegyész, biológusi, biológus-mérnöki, valamint a kábítószerek és pszichotróp anyagok előállítására alkalmas növények termesztése, illetve a velük kapcsolatos kutatási és oktatási tevékenység esetén agrármérnöki vagy kertész-mérnöki szakképzettséggel rendelkező, büntetlen előéletű személy jelölhető ki.

(7) A kábítószer-felelős és helyettese köteles évente legalább egy alkalommal az engedélyező és ellenőrző hatóságok által rendezett, a kábítószerekre és pszichotróp anyagokra vonatkozó továbbképzésen részt venni.”

- 6. §** Az R. 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az engedélyesnek a tevékenységi engedélyben nem szereplő, újabb, az 1. számú melléklet szerinti kábítószer vagy pszichotróp anyag, illetve új gyógyszerforma tevékenységi körbe vonása előtt kérnie kell az engedély módosítását.”

- 7. §** Az R. 10. § (6) és (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az EEKH a tevékenységi engedély felfüggesztéséről és visszavonásáról szóló határozatot közli a rendőrséggel, illetve a visszavonást kezdeményező hatósággal.

(7) Az engedély felfüggesztésének vagy visszavonásának tényét az EEKH honlapján közzé kell tenni.”

- 8. §** (1) Az R. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendelet szerinti kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végzett klinikai vizsgálatokhoz és orvostudományi kutatásokhoz az EEKH eseti kutatási engedélyét be kell szerezni. A kérelmezőnek kérelméhez csatolni kell az Országos Gyógyszerészeti Intézet (a továbbiakban: OGYI) által kiadott klinikai vizsgálati engedélyt, illetve a kutatás szakmai engedélyezője által kiadott engedélyt. Az EEKH a kérelem beérkezését követő tíz munkanapon belül dönt az engedély kiadásáról és határozatát közli az OGYI-val, valamint az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) Országos Tisztifőorvosi Hivatalával.”

- (2) Az R. 13. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A kutatás időtartama alatt a rendőrség, illetve klinikai vizsgálatok esetén az ÁNTSZ hatósági ellenőrzést végezhet az engedélyesnél. Az ÁNTSZ szükség esetén beszerzi az EEKH véleményét.”

9. § Az R. 14. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő (7) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (7)–(11) bekezdés számozása (8)–(12) bekezdésre módosul:

„(6) Nem tekintendő engedélyköteles exportnak, importnak vagy transzfernek a K2, illetve a P2, a P3 vagy a P4 jegyzéken szereplő anyag olyan korlátozott mennyiségű – nemzetközi vonalakon közlekedő hajón, repülőgépen, vonaton, vagy nemzetközi autóbuszjáraton történő – szállítása, amelyre útközben elsősegélynyújtás miatt vagy egyéb sürgős esetben szükség lehet. E kábítószer és pszichotróp anyag megrendelése, tárolásának, felhasználásának ellenőrzése és nyilvántartása a személyszállítást végző gazdálkodó szervezet üzemorvosának, vagy más, a gazdálkodó szervezettel szerződésben álló orvosnak, mint egészségügyi szolgáltatónak a felelőssége.

(7) Az eseti engedély iránti kérelem tartalmazza a 7. és 8. számú melléklet szerinti adatokat, valamint a szállító és szállítmányozó adatait. A kérelemhez mellékelni kell a külföldi partnertől származó címgizolást, továbbá export (transzfer) esetén a külföldi hatóság import engedélyének eredeti példányát.”

10. § (1) Az R. 16. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az eseti exportengedély egyes példányai – a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel – az alábbiak szerint kerülnek felhasználásra:]

„b) az eseti exportengedély három példányát az exportőr kapja meg. A példányokat a szállítmány indításakor a vámeljárást végző vám- és pénzügyőri hivatal bélyegzőjével látja el, és feltünteti rajta a vámeljárás idejét, valamint a vámkezelt mennyiséget, majd azokat a szállítmánnyal együtt továbbküldi a kiléptető vám- és pénzügyőri hivatalnak. A kiléptető vám- és pénzügyőri hivatal a szállítmány országból való kiléptetése során az engedélyeket lebélyegzi, és feltünteti rajtuk a kiviteli eljárás idejét, valamint a kiléptetett kábítószer vagy pszichotróp anyag mennyiségét. A kiléptető vám- és pénzügyőri hivatal az engedély egy példányát megőrzésre visszaküldi az EEKH részére, egy példányát pedig az exportőr részére. Az eseti engedély egy példányát a szállítmányt az indulástól a célállomásig végigkíséri.”

(2) Az R. 16. § (3) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az eseti importengedély egyes példányai – a (4) bekezdésben foglalt eltérésekkel – az alábbiak szerint kerülnek felhasználásra:]

„b) az eseti importengedély három példányát az importőr kapja meg, és egy példányt megküld a külföldi félnek, amely ennek alapján a külföldi hatóságtól beszerzi a Magyarországra irányuló exportra szóló engedélyt, két példányát megküldi az engedélyen kijelölt vám- és pénzügyőri hivatalnak a szállítmány beérkezése előtt legalább 3 munkanappal,

c) a kijelölt vám- és pénzügyőri hivatal a külföldi exportengedéllyel érkező szállítmány belépésekor az importőr által megküldött két példányt hitelesíti, feltünteti a beléptetett mennyiséget, és amennyiben nem végzi el a vámeljárást, a szállítmánnyal továbbküldi a vámeljárást végző vám- és pénzügyőri hivatalnak. A vámeljárást végző vám- és pénzügyőri hivatal a példányokat hitelesíti, feltünteti rajta a vámkezelt mennyiséget, ezt követően az egyik példányt az EEKH részére visszaküldi. A záradékolt másik példányt az importőr megőrzi.”

(3) Az R. 16. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az Európai Unió valamely tagállamából Magyarországra irányuló behozatal (transzfer) esetén a vámeljárásra vonatkozó eljárásokat nem kell alkalmazni. Az eseti importengedély három példányát az importőr kapja meg, és egy példányt megküld a külföldi félnek, amely ennek alapján a külföldi hatóságtól beszerzi a Magyarországra irányuló exportra szóló engedélyt, két példányát pedig bemutatja az engedélyen kijelölt vám- és pénzügyőri hivatalnak a szállítmány beérkezésekor. A kijelölt vám- és pénzügyőri hivatal a külföldi exportengedéllyel érkező szállítmány ellenőrzésekor az importőr által bemutatott két példányt hitelesíti, feltünteti az ellenőrzött mennyiséget, ezt követően az egyik példányt az EEKH részére visszaküldi. A záradékolt másik példányt az importőr megőrzi.

(5) Az eseti importengedélyben a Vám- és Pénzügyőrség szervezetéről, valamint egyes szervek kijelöléséről szóló 314/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet Mellékletének 3. pontja szerint a kábítószerek és pszichotróp anyagok vámeljárás alá vonására, illetve a külön jogszabályban meghatározott ellenőrzési feladatok tekintetében illetékes vám- és pénzügyőri hivatalt kell feltüntetni.”

11. § Az R. 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott minták szállítását az alábbi személyek végezhetik:
a) a külön jogszabályban meghatározott összekötő tisztek,
b) rendőrségi nyilvántartásbavétel mellett a rendőrség, illetve a vám- és pénzügyőrség olyan hivatásos állományú tagja, akinek az országos rendőrfőkapitány, illetve a Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnoka erre engedélyt adott.”
12. § (1) Az R. 19. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az EKH által kiadott engedély jogosultja köteles az engedélyt kibocsátó hatóság részére az alábbi statisztikai adatokat szolgáltatni:]
„b) a 4. és 5. számú melléklet szerinti, a K1 és K2 jegyzékben feltüntetett kábítószerre, valamint a P1 és P2 jegyzékben feltüntetett pszichotróp anyagokra vonatkozó negyedéves export-, és importjelentést az adott negyedévet követő hónap 10. napjáig, illetve a P1, P2, P3 és P4 jegyzékben feltüntetett pszichotróp anyagokra vonatkozó éves export- és importjelentést a tárgyévet követő év február 28. napjáig,”
- (2) Az R. 19. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az átadó az 1. számú melléklet K1 és K2 jegyzékén szereplő kábítószerre, valamint a P1 és P2 jegyzékén szereplő pszichotróp anyagokra, illetve a P3 és P4 jegyzéken szereplő alapanyagokra vonatkozó, a 6. számú melléklet szerinti megrendelőlapok ötödik példányait az adott negyedévet követő hónap 10. napjáig a hatóanyag szerinti összesítő kíséretében megküldi az EEKH-nak, amely 2 évig megőrzi azokat. A beküldött megrendelőlapok összesített adattartalmát számítógépes adathordozón is meg kell küldeni az EEKH-nak.”
13. § Az R. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az 1. számú melléklet szerinti kábítószerreket és pszichotróp anyagokat – kivéve a (2) bekezdésben meghatározott gyógyszer-készítményeket – minden más anyagtól térben elkülönítve, minden oldalról erős fallal körülvett, megfelelő megvilágítású, biztonsági zárral (vasráccsal) és elektronikus védelmi berendezésekkel ellátott raktárhelyiségben kell tárolni. Amennyiben az anyag mennyisége ezt lehetővé teszi, az biztonsági zárral ellátott, rögzített lemez vagy páncélszekrényben is tárolható, amelyet indokolt esetben elektronikus védelmi berendezéssel ellátott helyiségben kell elhelyezni.”
14. § Az R. 21. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az engedélyes gazdálkodó szervezet kábítószerrel vagy pszichotróp anyagot csak olyan állatgyógyászati készítmények kiskereskedelmi forgalmazójának, illetve állatgyógyászati intézménynek értékesíthet vagy adhat át, amely rendelkezik a 3. § (3) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvánnyal.”
15. § Az R. 23. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A kábítószerreket és pszichotróp anyagok megsemmisítésének tényét tételes jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv egy-egy példányát az EEKH-nak, a rendőrségnek, valamint az ÁNTSZ regionális intézetének, illetve állatgyógyászati készítmények esetén az MgSzH területi szervének kell megküldeni, egy példányát pedig a selejtezési jegyzőkönyvekkel és az összesítő jegyzék egy példányával együtt a gazdálkodó szervezet bizonylatként köteles megőrizni.”
16. § Az R. 26. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az EEKH az általa kiadott tevékenységi engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezetek felett az engedélyezett tevékenységek tekintetében ellenőrzési feladatokat gyakorol, szükség esetén beszerzi az ÁNTSZ regionális intézete, illetve az MgSzH területi szerve és az OGYI véleményét.”
17. § Az R. a 34. §-t követően a következő alcímmel és 34/A. §-sal egészül ki:
„Az Európai Unió jogának való megfelelés
34/A. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
a) az új szintetikus kábítószerreket vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló, 1997. június 16-i 97/396/IB tanácsi együttes fellépés,
b) az 1-benzilpiperazin (BZP) ellenőrzési intézkedéseknek és büntetőjogi rendelkezéseknek alávetni kívánt, új pszichoaktív anyagként való meghatározásáról szóló, 2008. március 3-i 2008/206/IB tanácsi határozat.”

18. § Az R. 1. számú melléklete e rendelet melléklete szerint módosul.

19. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Az R.

- a) 1. § 5. pontjában a „162/2003. (X. 16.) Korm. rendelet 1. § c) pontjában” szövegrész helyébe a „jogsabályban” szöveg, 1. § 10. pontjában a „162/2003. (X. 16.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában” szövegrész helyébe a „jogsabályban” szöveg, 1. § 19. pontjában a „7. § (4)” szövegrész helyébe a „7. § (6)” szöveg és a „nyilvántartásba vételi igazolásban” szövegrész helyébe a „3. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban” szöveg,
- b) 1. § 17. pontjában az „1. melléklet” szövegrész helyébe az „1. számú melléklet” szövegrész, 1. § 28. pontjában az „1. mellékletben” szövegrész helyébe az „1. számú mellékletben” szövegrész, 6. § (2) bekezdésében, 7. § (1) bekezdés c) pontjában, 14. § (10) bekezdésében, 20. § (2)–(3) bekezdésében, 21. § (3), (5) és (6) bekezdésében az „1.” szövegrész helyébe az „1. számú” szöveg, 14. § (10) bekezdésében az „a 7/a, illetve a 8/a mellékletek” szövegrész helyébe az „a 7/a. és 8/a. számú melléklet” szöveg, 19. § (2) bekezdés a) pontjában az „a 2. és 3. mellékletek” szövegrész helyébe az „a 2. és 3. számú melléklet” szöveg, 21. § (3) bekezdésében az „a 6.” szövegrész helyébe az „a 6. számú” szöveg, 19. § (4) bekezdésében az „a 9. és 10. mellékletek” szövegrész helyébe az „a 9. és 10. számú melléklet” szöveg,
- c) 2. § (1) bekezdés d) és e) pontjában, 22. § (1) bekezdésében és 26. § (2) bekezdés b) pontjában az „állatgyógyászati kiskereskedelmi” szövegrész helyébe az „állatgyógyászati készítmények kiskereskedelmi” szöveg,
- d) 13. § (1) bekezdésében az „EKH-hoz” szövegrész helyébe az „EEKH-hoz” szöveg, 10. § (1) és (2) bekezdés bevezető szövegében, 11. § (2) bekezdésében, 12. § (2) bekezdésében, 14. § (1) és (10) bekezdésében, 15. § (1) és (4) bekezdésében, 16. § (1) bekezdés a) pontjában, 16. § (2) bekezdésében, 16. § (3) bekezdés a) pontjában, 19. § (2) bekezdés bevezető szövegében, 19. § (4) és (5) bekezdésében, 22. § (3) bekezdésében, 24. § (1) bekezdésében, 25. § (1) bekezdésében, 26. § (1) bekezdés a) és d) pontjában és 29. § (2) bekezdésében az „EKH” szövegrész helyébe az „EEKH” szöveg, 9. § (1) bekezdésében az „a tevékenységet engedélyező EKH-t írásban” szövegrész helyébe az „az EKH-t” szöveg, 10. § (3) bekezdésében az „EKH határozattal” szövegrész helyébe az „EEKH” szöveg, 11. § (1) bekezdésében, 19. § (1) bekezdésében az „EKH-nak” szövegrész helyébe az „EEKH-nak” szöveg, 14. § (5) bekezdésében az „EKH-tól” szövegrész helyébe az „EEKH-tól” szöveg,
- e) 8. § (3) bekezdésében az „az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium hivatalos lapjában” szövegrész helyébe az „az EKH honlapján” szöveg,
- f) 8. § (4) bekezdésében, 11. § (1) bekezdésében, 13. § (1) bekezdésében, 14. § (4) bekezdésében az „érvényes” szövegrész helyébe a „hatályos” szöveg, 8. § (4) bekezdésében „érvényességi idejének” szövegrész helyébe a „hatályának” szöveg, 10. § (1) bekezdés d) pontjában, 10. § (2) bekezdés b) pontjában a „jogosult” szövegrész helyébe a „hatáskörrel és illetékességgel rendelkező” szöveg, 14. § (1) bekezdésében a „kizárólag érvényes” szövegrész helyébe a „kizárólag hatályos” szöveg, valamint a „mennyiségre érvényes” szövegrész helyébe a „mennyiségre vonatkozik” szöveg, 11. § (2) bekezdésében, 14. § (3) bekezdésében és 25. § (1) bekezdésében az „az FVM” szövegrész helyébe az „a miniszter” szöveg, 14. § (4) bekezdésében az „illetékes” szövegrész helyébe a „hatáskörrel és illetékességgel rendelkező” szöveg, 14. § (7) bekezdésében az „érvényességi idejének lejártát” szövegrész helyébe az „a hatályvesztést” szöveg, 14. § (8) és (9) bekezdésében a „hónap időtartamig érvényes” szövegrész helyébe a „hónapig hatályos” szöveg, valamint az „érvényességi ideje” szövegrész helyébe a „hatálya” szöveg, 14. § (11) bekezdés d) pontjában az „az engedélyben” szövegrész helyébe az „a tevékenységi engedélyben” szöveg, 15. § (1) bekezdésében a „vámhivatal” szövegrész helyébe a „vám- és pénzügyőri hivatal” szöveg, 16. § (2) bekezdésében a „vámkezelésre vonatkozó eljárásokat” szövegrész helyébe a „vámeljárásra vonatkozó rendelkezéseket” szöveg, 23. § (1) és (2) bekezdésében a „területileg illetékes megyei (fővárosi)” szövegrész helyébe a „regionális” szöveg, 26. § (1) bekezdés c) pontjában a „területileg illetékes megyei” szövegrész helyébe a „regionális” szöveg, 26. § (7) bekezdésében az „(1) c) pontban” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés c) pontban” szöveg, 29. § (1) bekezdésében az „úrlap kitöltésével” szövegrész helyébe az „adattartalmú nyilatkozattal” szöveg, 31. § (1) bekezdésében az „alapú és” szövegrész helyébe az „alapú vagy” szöveg, 7. és 8. számú mellékletben a „Kért érvényességi időtartam” szövegrész helyébe az „A hatályosság kért ideje” szöveg,
- g) 22. § (3) bekezdésében az „A K3 készítmények” szövegrész helyébe az „E rendelet 1. számú melléklete K3 jegyzékén szereplő anyagok” szöveg,
- h) 23. § (1) bekezdésében, valamint 30. § (1) bekezdésében az „az ORFK-t” szövegrész helyébe az „a rendőrséget” szöveg, 11. § (2) bekezdésében, 17. § (1) bekezdésében, 23. § (3) bekezdésében, 24. § (2)–(4) és (6) bekezdésében,

25. § (1) bekezdésében, 26. § (1) bekezdés a) és c) pontjában, valamint 30. § (1) bekezdésében az „az ORFK” szövegrész helyébe az „a rendőrség” szöveg, 26. § (2) bekezdés felvezető szövegében, valamint (4) bekezdésében az „Az ORFK” szövegrész helyébe az „A rendőrség” szöveg, az R. 29. § (1) bekezdésében az „ORFK” szövegrész helyébe az „Országos Rendőr-főkapitányság” szöveg,
- i) 2., 3., 7., 7/a., 8., 8/a., 9. és 10. számú mellékletének címében az „Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal” szövegrész helyébe az „Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal” szöveg,
- j) 4. és 5. számú mellékletében a „vámkezelt” szövegrész helyébe a „vámeljárást alá vont” szöveg, valamint a „vámkezelés” szövegrész helyébe a „vámeljárást” szöveg,
- k) 6. számú mellékletében az „ESzCsM EKH-nak” szövegrész helyébe az „EEKH-nak” szöveg, 7., 7/a., 8. számú mellékletében az „ESzCsM EKH” szövegrész helyébe az „EEKH” szöveg, 8/a. számú mellékletében az „Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalának Kábítószer Igazgatóságának” szövegrész helyébe az „EEKH KI-nak” szöveg,
- l) 7. számú mellékletében meghatározott adatlap 6. pontjában a „Vámkezelést végző vámhivatal” szövegrész helyébe a „Vámeljárást végző vám- és pénzügyőri hivatal, illetve transzfernél a kijelölt vámszolgálat” szöveg, 7. pontjában a „Kiléptető vagy a kiléptést igazoló vámhivatal” szövegrész helyébe a „Kiléptető vagy a kiléptést igazoló vám- és pénzügyőri hivatal, vámszolgálat” szöveg, valamint 12. pontjában a „Közúti szállítás esetén a szállítmányozó és a szállító neve, címe” szövegrész helyébe az „A szállítványozó és a szállító neve, címe” szöveg,
- m) 8. számú mellékletében meghatározott adatlap 7. pontjában az „Az országba beléptető, illetve belépést igazoló vámhivatal” szövegrész helyébe az „Az országba beléptető, illetve belépést igazoló vám- és pénzügyőri hivatal, vámszolgálat” szöveg, 8. pontjában a „Vámkezelést végző vámhivatal” szövegrész helyébe a „Vámeljárást végző vám- és pénzügyőri hivatal, illetve transzfernél a kijelölt vámszolgálat” szöveg, valamint 16. pontjában a „Közúti szállítás esetén a szállítványozó és a szállító neve, címe” szövegrész helyébe az „A szállítványozó és a szállító neve, címe” szöveg,
- n) 9. számú mellékletében a „Javaslat kábítószer becsléshez a 200... évre” szövegrész helyébe a „9/a táblázat: Javaslat kábítószer becsléshez a 20... évre” szöveg, a „Javaslat kábítószer becsléshez szintetikus kábítószerek 200... évi gyártására” szövegrész helyébe a „9/b táblázat: Javaslat kábítószer becsléshez szintetikus kábítószerek 20... évi gyártására” szöveg, a „Javaslat máktermesztetés becslésére a 200... évben” szövegrész helyébe a „9/c táblázat: Javaslat máktermesztetés becslésére a 20... évben” szöveg,
- o) 11. számú mellékletének címében az „ismert kábítószer” szövegrész helyébe az „ismert kábítószer vagy pszichotróp anyag” szöveg lép.
- (3) Az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalról szóló 295/2004. (X. 28.) Korm. rendelet 3/A. § (2) bekezdésében a „szerinti” szövegrész helyébe a „szerinti eljárásokban” szöveg lép.
- (4) Hatályát veszti az R.
- a) 1. § 3., 14., 18. és 33. pontja, 8. § (1), (2), (5) és (6) bekezdése, 10. § (8) bekezdése, 13. § (5) bekezdése, 14. § (11) bekezdés a) pontja, 18. §-a, valamint az azt megelőző alcím, 26. § (3) bekezdése, 28. §-a, 32. § (2) és (3) bekezdése, 34. § (6) és (7) bekezdése,
- b) 7. § (2) bekezdés a) pontjában a „közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldányát vagy” szövegrész, 7. § (2) bekezdés d) pontjában a „hiteles” szövegrész, 10. § (5) bekezdésében az „írásban” szövegrész, 12. § (2) bekezdésében az „írásbeli” szövegrész, 14. § (3) bekezdésében az „érvényes” szövegrész, 14. § (11) bekezdés bevezető szövegében az „az EKH-nak” szövegrész, 22. § (3) bekezdésében az „előzetes” szövegrész, 24. § (1) bekezdés utolsó mondata, 25. § (2) bekezdés utolsó mondata, 26. § (1) bekezdés a) pontjában az „adatbekérési és helyszíni” szövegrész, 26. § (1) bekezdés c) pontjában a „vagy az általa kijelölt tisztigógyszerész” szövegrész, 26. § (2) bekezdés c) pontjában az „a személyes adatok, illetve az üzleti titok védelmére vonatkozó jogszabályok figyelembevételével” szövegrész, 30. §-ában az „(1)” szövegrész, 7., 7/a., 8. és 8/a. számú mellékletében a „(1051 Budapest V., Akadémia u. 3.)” szövegrész, valamint a 9. számú mellékletben a „9/a táblázat”, a „9/b táblázat”, és a „9/c táblázat” szövegrész.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

- 20. §** Ez a rendelet az 1-benzilpiperazin (BZP) ellenőrzési intézkedéseknek és büntetőjogi rendelkezéseknek alávetni kívánt, új pszichoaktív anyagként való meghatározásáról szóló, 2008. március 3-i 2008/206/IB tanácsi határozatnak való megfelelést szolgálja.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 258/2009. (XI. 20.) Korm. rendelethez

- (1) Az R. 1. számú melléklet A) pont Kábítószeres 1. jegyzékében (K1)
- a „Levomethorphan” szövegrész helyébe a „Levomethorphan¹” szöveg, a „Levorphanol^{*}” szövegrész helyébe a „Levorphanol¹” szöveg,
  - a „szerepelnek.” szövegrész helyébe a „szerepelnek. Az ¹-gyel jelölt anyagok esetében a dextromethorphan (dextrometorfán) [(+)-3-methoxy-N-methylmorphinan] és a dextrorphan (dextrorfán) [(+)-3-hydroxy-N-methylmorphinan] izomerek nem tartoznak nemzetközi ellenőrzés alá.” szöveg
- lép.
- (2) Az R. 1. számú melléklet A) pontjában a Kábítószeres 1. jegyzéke (K1) az „Opium (ópium)” szövegrészt követően a következő szöveggel egészül ki:
„Oripavine (oripavin)”	
- (3) Az R. 1. számú melléklet B) pontjában a Pszichotróp anyagok 1. jegyzéke (P1) a „Brolamfetamine (brolamfetamin) /DOB/ (±)-4-bromo-2,5-dimethoxy- -methylphenethylamine” szövegrészt követően a következő szöveggel egészül ki:
„BZP ^{EU3} ”	1-benzilpiperazin ^{EU3} 1-benzil-1,4-diaza-ciklohexán N-benzilpiperazin”
- (4) Az R. 1. számú melléklet B) pont Pszichotróp anyagok 1. jegyzékében (P1)
- a „2C-1^{EU1}” szövegrész helyébe a „2C-1^{EU2}” szöveg, a „2,5-dimethoxy-4-iodophenethylamine^{EU1}” szövegrész helyébe a „2,5-dimethoxy-4-iodophenethylamine^{EU2}” szöveg,
  - a „2C-T-2^{EU1}” szövegrész helyébe a „2C-T-2^{EU2}” szöveg, a „2,5-dimethoxy-4-ethylthiophenethylamine^{EU1}” szövegrész helyébe a „2,5-dimethoxy-4-ethylthiophenethylamine^{EU2}” szöveg,
  - a „2C-T-7^{EU1}” szövegrész helyébe a „2C-T-7^{EU2}” szöveg, a „2,5-dimetoxi-4(n)-propil-tio-fenetil-amin^{EU1}” szövegrész helyébe a „2,5-dimetoxi-4(n)-propil-tio-fenetil-amin^{EU2}” szöveg,
  - a „PMMA” szövegrész helyébe a „PMMA^{EU1}” szöveg, a „paramethoxymethylamphetamine^{EU1}” szövegrész helyébe a „paramethoxymethylamphetamine^{EU2}” szöveg,
  - a „TMA-2^{EU1}” szövegrész helyébe a „TMA-2^{EU2}” szöveg, a „2,4,5-trimethoxyamphetamine^{EU1}” szövegrész helyébe a „2,4,5-trimethoxyamphetamine^{EU2}” szöveg,
  - az „mCPP” szövegrész helyébe az „mCPP^{***}” szöveg, a „meta-chlorophenylpiperazine” szövegrész helyébe a „meta-chlorophenylpiperazine^o” szöveg
- lép.
- (5) Az R. 1. számú melléklet B) pont Pszichotróp anyagok 1. jegyzékében (P1)
- az „előírt^{*}” szövegrész helyébe az „előírt” szöveg,
  - a „hatóanyagokkal” szövegrész helyébe a „hatóanyagokkal (EU¹ – Council Decision 2002/188/JHA of 28 February 2002; EU² – Council Decision 2003/847/JHA of 27 November 2003; EU³ – Council Decision 2008/206/JHA of 3 March 2008)” szöveg,
  - a „BtMG^{*}” szövegrész helyébe a „BtMG (Betäubungsmittelgesetz 22. Dezember 2003)” szöveg
- lép.

- (6) Az R. 1. számú melléklet B) pont Pszichotróp anyagok 2. jegyzékében (P2)
- a) a „Dronabinol*” szövegrész helyébe a „Dronabinol²” szöveg,
  - b) a „jegyzékeiben.” szövegrész helyébe a „jegyzékeiben. A ²-sel jelölt anyag esetében a dronabinol megjelölés csak a (-)-trans-delta-9-tetrahydrocannabinol sztereoizomerre vonatkozik.” szöveg lép.

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei

Magyar Nemzeti Bank elnökének 30/2009. (XI. 20.) MNB rendelete bankjegyek bevonásáról szóló egyes MNB hirdetések visszavonásáról

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 60. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Visszavonom
- a) az 1000 forintos címletű bankjegyek bevonásáról szóló 12/1998. (MK 64.) MNB hirdetményt,
  - b) az 500 forintos címletű bankjegyek bevonásáról szóló 16/1998. (MK 104.) MNB hirdetményt,
  - c) az 5000 forintos címletű bankjegyek bevonásáról szóló 2/1999. (MK 23.) MNB hirdetményt, valamint
  - d) az a)–c) pontban meghatározott MNB hirdetményeket módosító 6/1999. (MK 63.) MNB, 7/1999. (MK 67.) MNB, 10/1999. (MK 107.) MNB, 1/2000. (MK 5.) MNB, 10/2000. (MK 111.) MNB és 6/2001. (MK 66.) MNB hirdetményt.
- (2) A Magyar Nemzeti Bank – a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 31. §-ának (3) bekezdésében foglaltakkal összhangban – a visszavont hirdetésekkel már bevont
- a) 500 és 1000 forintos címletű bankjegyeket 2019. szeptember 1-jéig,
  - b) 5000 forintos címletű bankjegyet 2019. július 27-éig törvényes fizetőeszközzé átváltja.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Simor András s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelete az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés g) pont gg) alpontjában, valamint (5) bekezdés c) pont cf) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontja szerinti feladatkörömben eljárva – a 2. § (5) bekezdése tekintetében a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában megállapított feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

Egészségügyi szakértői engedély

- 1. §** A szakértői tevékenységre jogosító engedély az egészségügy területén az 1. mellékletben felsorolt szakterületekre adható ki.
- 2. §**
- (1) A szakértői tevékenység engedélyezése iránti kérelmet az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalhoz (a továbbiakban: EEKH) kell benyújtani.
  - (2) A kérelemben meg kell jelölni a külön jogszabályban foglalt adatokon túl a 2. melléklet szerinti adatokat is.
  - (3) A kérelmet az EEKH honlapján és a kormányzati portálon közzétett elektronikus formanyomtatványon is be lehet nyújtani.
  - (4) A kérelemhez csatolni kell:
    - a) az iskolai végzettséget igazoló okmány másolatát,
    - b) a kérelmező megjelent publikációs címének, a publikálás helyének és idejének leírását,
    - c) a kérelmező szakmai működésének részletes leírását.
  - (5) Az engedély kiadása iránti eljárásért fizetendő díjat az EEKH számlájára kell befizetni. A díj mértéke szakterületenként megegyezik az általános tételű eljárási illeték összegének kétszeresével. A díj megfizetésére, kezelésére, nyilvántartására és visszatérítésére a népjóléti ágazatba tartozó egyes államigazgatási eljárásokért és igazgatási jellegű szolgáltatásokért fizetendő díjakról rendelkező külön jogszabály előírásai az irányadók.
- 3. §** Szakértői tevékenységre jogosító engedélyt az a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő és kiemelkedő szakismerettel rendelkező személy kaphat, aki
- a) egyetemi (főiskolai) végzettséggel és legalább 5 éves gyakorlattal, vagy
  - b) középiskolai (szakközépiskolai, technikumi) végzettséggel és legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik azon a szakterületen, amelyben szakértőként kíván működni.
- 4. §**
- (1) Az engedélyt az EEKH adja ki.
  - (2) Az EEKH nyilvántartásának a kérelemben foglalt adatokon kívül tartalmaznia kell az engedély megvonására való utalást.
- 5. §** Az egészségügyi szakértő vizsgálatának az ügy minden lényeges körülményére ki kell terjednie, a szakértőnek a tudomány mindenkori állásának figyelembevételével a szóba jövő vizsgálati eljárásokat és módszereket alkalmaznia kell, és azok alapján körültekintően és részrehajlás nélkül kell megadnia szakvéleményét.
- 6. §**
- (1) Ha a szakértő tevékenysége során olyan körülmény merül fel, amely a szakértő engedélyének megvonását vonhatja maga után, az ezt észlelő köteles tájékoztatni az EEKH-t.
  - (2) Az engedélyt meg kell vonni és a szakértőt a nyilvántartásból törölni kell, ha
    - a) a szakértő kérte,
    - b) utólag merül fel olyan körülmény, amely a szakértői tevékenység engedélyezését kizárja,

- c) a szakértő a szakértői tevékenység végzésére vonatkozó kirendelésnek ismételen nem tesz eleget, vagy a szakértői tevékenységét nem az 5. §-ban foglaltak szerint végzi, és ezért a kirendelő tájékoztatása szerint a szakvéleményét nem lehetett felhasználni,
- d) a szakértő meghalt.

Bejelentéshez kötött szakértői tevékenység

- 7. §**
- (1) A külön jogszabályban meghatározott esetben az egészségügyi szociális intézmény működésével kapcsolatos eljárásokban szakértőként az jogosult eljárni, aki a 3. mellékletben meghatározott szakterületen a tevékenysége megkezdését és az ellátni kívánt szakterületet bejelenti az EKH-nak.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységet az a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő és kiemelkedő szakismerettel rendelkező személy végezheti, aki
    - a) a szakterülethez kapcsolódó egyetemi (főiskolai) végzettséggel és az adott szakterületen legalább 5 éves gyakorlattal, vagy
    - b) a szakterülethez kapcsolódó középiskolai (szakközépiskolai, technikai) végzettséggel és az adott szakterületen legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik.
  - (3) A bejelentéshez a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben, továbbá az egészségügyről szóló törvényben meghatározottakon túl csatolni kell a 2. § (4) bekezdés a)–b) pontja szerinti dokumentumokat, valamint a bejelentő szakmai tevékenységére vonatkozó igazolásokat.
  - (4) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységet folytatni kívánó szakértő a bejelentést legalább 5 évente megismétli, továbbá külön bejelentést kell tennie akkor is, ha a tevékenységét az eredeti bejelentéstől eltérő szakterületen is folytatni kívánja.
  - (5) A bejelentést a 2. § (3) bekezdése szerinti elektronikus formanyomtatványon is be lehet nyújtani.
  - (6) Amennyiben a kérelmező az (1) bekezdés szerinti tevékenységet határon átnyúló szolgáltatás keretében kívánja végezni, a (3) bekezdésben meghatározott dokumentumokon túl csatolnia kell a bejelentéshez a letelepedés szerinti tagállam illetékes hatósága által kiállított szakmai tevékenység végzésére vonatkozó igazolást és szükség esetén annak hiteles fordítását is.

Záró rendelkezések

- 8. §**
- (1) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) A 3. §-nak az egyetemi (főiskolai) végzettség követelményére vonatkozó rendelkezését nem kell alkalmazni annál a személynél, aki e rendelet hatálybalépése előtt legalább öt éven keresztül az 1. mellékletben felsorolt szakterületen a szakértők foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett nyilvántartó jegyzékébe felvett szakértőként működött.
  - (3) E rendelet szabályait a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
  - (4) Aki e rendelet hatálybalépésekor az egészségügy területén szakértői tevékenység végzésére jogosító engedéllyel rendelkezik, a szakértői névjegyzékből való törlésig végezhet szakértői tevékenységet.
  - (5) Hatályát veszti az egészségügy területén a szakértői működéssel kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló 14/1972. (VII. 15.) EüM rendelet.
  - (6) Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. és 15. cikkének való megfelelést szolgálja.

Dr. Székely Tamás s. k.,
egészségügyi miniszter

*1. melléklet a 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelethez***Az egészségügy területén engedélyhez kötött szakértői tevékenység szakterületei**

Élelmezés- és táplálkozás-egészségügy
Farmakológiai-toxicológia
Fertőtlenítés, valamint az erre használatos anyagok, gépek és eszközök vizsgálata és ellenőrzése
Fogászati ellátást szolgáló fogtechnikai eszközök
Foglalkozás-egészségügy
Gyógyászati segédeszközök
Gyógyszer analitika
Gyógyszerek preklinikai, klinikai dokumentációjának értékelése
Gyógyszerellátás
Gyógyszerellenőrzés
– kémiai (fizikai-kémiai),
– biológiai,
– mikrobiológiai,
– farmakognózia
szakágban
Gyógyszertechnológia
Ionizáló sugárzás és a sugárzás elleni védelem
Kémiai biztonság
Klinikai vizsgálati protokollok orvosbiológiai dokumentációjának értékelése
Kórházhygiéne, infekciókontroll tevékenység
Kórházi-klinikai gyógyszerészet
Környezetegészségügy
Közegészségügyi-járványügyi mikrobiológia
Lézersugárzás elleni védelem
Megelőző orvostan
Méregtartalmú (mérgező) növények okozta egészségkárosodások megelőzése és diagnosztizálása
Munkaegészségügyi szaktevékenység
Munkahigiéne
Nem-ionizáló sugárzás és a sugárzás elleni védelem
Népegészségügy
Ortopéd technikai ellátást szolgáló gyógyászati segédeszközök
Orvosi entomológia
Orvosi mikrobiológia
Orvosi virológia
Radioaktív anyagok csomagolása és szállítása
Radiofarmakonok
– gyártástechnológiája,
– farmakológiája,
– toxicológiája,
– ellenőrzése
Rovar- és rágcsálóiirtás
Sürgősségi ellátás
Sterilizálás, valamint az erre használatos gépek és eszközök vizsgálata és ellenőrzése
Toxikomorphológia
Üzemorvostan

*2. melléklet a 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelethez***Szakértői tevékenység végzésére irányuló kérelem adattartalma**

A kérelmező elérhetősége (telefonszám*, e-mail cím*)
A szakképesítésre vonatkozó adatok
Korábbi szakértői engedélyre vonatkozó adatok
Szakmai tapasztalatra vonatkozó adatok (szakterület, munkáltató)
Kérelmezett szakterület (szakterületek) megjelölése

(* megadása nem kötelező)

*3. melléklet a 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelethez***Bejelentéshez kötött szakértői tevékenység szakterületei**

EBM alapú orvosi és szakdolgozói továbbképzések szervezése
Egészségbiztosítás
Egészségfejlesztés
Egészségügyi ellátásszervezés
Egészségügyi igénybevételi és pénzügyi adatelemzés
Egészségügyi intézmények pénzügyi ellenőrzése
Egészségügyi igazgatás
Egészségügyi jog
Egészségügyi költségvetés, számvitel, elszámolás és gazdálkodás
Egészségügyi közgazdaságtan, technológia elemzés
Egészségügyi munka- és ügyvitelszervezés
Egészségügyi szakdolgozók szakképzése és továbbképzése
Egészségügyi szolgáltatók működtetése
Egészségügyi vezetői információs rendszerek
Egészségügyi szociális intézményi gép-műszerfelszerelés
Egészségügyi szociális intézményi konyhaüzem és technológia
Egészségügyi szociális intézményi költségvetés, számvitel, elszámolás és gazdálkodás
Egészségügyi szociális intézményi mosoda és textilgazdálkodás
Egészségügyi szociális intézményi munka és ügyvitelszervezés
Egészségügyi szociális intézményi szakági technológiai gépészet
Egészségügyi szociális intézményi technológiai épületgépészet
Építési-egészségügyi és üzemi egészségügyi tevékenység
Hulladékminősítés, higiénés talajvizsgálat
Iskolaberendezés és felszerelés egészségügyi követelményei
Levegőszennyeződés, zajártalom, a települések védelme
Munkaegészségtan
Munkahelyi fény- és megvilágításmérés
Munkahelyi légszennyező anyagok vizsgálata
Munkahelyi zaj- és rezgésvédelem
Pályaalkalmasság orvosi követelményei
Peszticidek egészségügyi vonatkozásai
Prevenció, közösségi egészségfejlesztés, egészségkommunikáció
Projektmenedzsment
Repülőorvostan
Természetes gyógytényezők

Vízellátás, szennyvíztisztítás, ipari vízgazdálkodás
Zajártalom (zajmérés és zajexpozíció meghatározása)
Zárt és szabadtéri munkahelyek klímajellemzőinek vizsgálata

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelete a Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület elnevezéssel a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Tarcal közigazgatási területén lévő, Tarcal 2149/7, 2150, 2151, 2153, 2154/1–3, 2158, 2161, 3993, 031/3 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 10,74 hektár kiterjedésű területet.
2. § A védetté nyilvánítás célja a természetes lösz-lejtősztyep vegetáció, valamint a területen élő védett és fokozottan védett növény és állatfajok, különösen a gyapjas őszirózsa (*Aster oleifolius*), gyapjas csüdfű (*Astragalus dasyanthus*), szirti törpebagoly (*Apustis rupicila*), zöldike (*Coeloglossum viride*) és a zefír boglárka (*Plebejus sephirus*) populációinak megőrzése.
3. § A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét a melléklet tartalmazza.
4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Szabó Imre s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Melléklet a 18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelethez

A Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések
  - A tervezési terület természeti állapotának fenntartása.
  - A tervezési területen élő fokozottan védett és védett természeti értékek – különösen a gyapjas őszirózsa (*Aster oleifolius*), gyapjas csüdfű (*Astragalus dasyanthus*), zöldike (*Coeloglossum viride*), szirti törpebagoly (*Apustis rupicila*) és a zefír boglárkalepke (*Plebejus sephirus*) – populációinak megőrzése, és a számukra élőhelyül szolgáló sztyeprétek fenntartása.
  - A természetes szerkezetű és fajösszetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett terület megőrzése, illetve kialakítása.
  - A tervezési terület botanikai és zoológiai értékeinek széles körű feltárása, majd természetvédelmi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérése.
  - Természetvédelmi kezeléseket megalapozó, és azokat továbbfejlesztő kutatások beindítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A természetközeli állapotban lévő sztyeprétek beavatkozás nélküli fenntartása.
- Cserjésedett sztyepréteken a cserjék visszaszorítása, a védett cserjefajok kímélete mellett.
- Idegenhonos fajok (pl. akác) eltávolítása a gyepterületről.
- A terület jelenlegi művelési ág szerinti használatának megtartása, a művelési ágtól eltérő gazdálkodás tilalma.
- A tervezési terület táji értékei védelmének biztosítása a tájkép-átalakítással járó tevékenységek teljes tiltásával.
- A tervezési terület botanikai és zoológiai értékei széles körű feltárása.
- A tervezési terület oktatási és bemutatási célú hasznosításának korlátozása.
- A tervezési területen élő és táplálkozó élőlények zavartalanágának biztosítása érdekében a tömegsport-rendezvények megtiltása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

- A fokozottan védett fajok kímélete érdekében a cserjeirtás és az idegenhonos fajok eltávolítása vegetációs időszakon kívül (december 1. és február 28. között) végezhető.

3.1.2. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos.

3.1.3. Látogatás

- A tervezési terület a földutakon gyalogosan szabadon látogatható, de nagyobb, 20 főt meghaladó csoportok látogatásának útvonalát egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel.
- Gépjárművel a 3993 helyrajzi számú út a 3994/1 helyrajzi számú út betorkolásától az 531. számú kiszögelési pontig használható.
- A tervezési terület idegenforgalmi, üdülési és rekreációs célokat nem szolgálhat, ilyen jellegű tevékenység nem megengedett.

3.1.4. Oktatás és bemutatás

- A tervezési terület oktatási és bemutatási célú hasznosítása csak korlátozottan lehetséges.

3.1.5. Kutatás, vizsgálatok

- Kutatás a területen korlátozottan, a természetvédelmi hatóság engedélyével, valamint a tulajdonos hozzájárulásával, a terület természetvédelmi kezeléséért felelős Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetett módon, részletes kutatási terv benyújtásával történhet.

3.1.6. Terület- és földhasználat

- A tervezési területen új építmény, épület elhelyezése – különös tekintettel egyes nyomvonalas létesítményekre (út, légvezeték, földkábel, közművek) – tilos.
- A tervezési területen jogszerű gazdálkodást, munkavégzést folytatók számára – tevékenységük elvégzése érdekében – biztosítani kell a belépést.
- Fokozottan védett és védett fajokat tartalmazó sztyeprétek – művelési ágtól függetlenül – gyepként tartandók fenn, azokat beszántani, szőlővel, gyümölcsössel betelepíteni tilos.
- A tervezési területen vadászati és vadgazdálkodási létesítmény (így különösen magasles, szóró, sózó) elhelyezése – hordozható magasles kivételével – tilos.
- A tervezési területen tilos a vadetetés.
- Vadászat cserkeléssel, hajtással és lesvadászattal végezhető.
- A tervezési területen mesterséges vadkibocsátás, zárttéri vadtartás tilos.
- Amennyiben a tervezési területen végzett bármilyen földmunka során régészeti leletek kerülnek elő, vagy ennek gyanúja fölmerül, a munka felelős vezetője köteles a a felszín bolygatását azonnal abbahagyni, a területileg illetékes múzeumot haladéktalanul értesíteni, a területet és a talált leletet a felelős őrzés szabályai szerint őrizni és a múzeum képviselőjének átadni.

3.1.7. Természetvédelmi infrastruktúra

- Oktatást és bemutatást szolgáló infrastruktúra fejlesztése csak a tájékoztató táblák kihelyezésére korlátozódhat.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyepek kezelése

- A természetes gyepek, kopárok beavatkozás nélkül tartandók fenn, ez alól kivételt képez az özönnövények és a cserjék eltávolítása.
- A gyepekben megjelenő idegenhonos és invazív fajok (akác) szórványosan előforduló egyedeit el kell távolítani a gyepek területéről. Mivel az a tevékenység fásításban történő fakitermelésnek minősül, az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni.
- A gyepek cserjésedését szelektív, a védett cserjefajokat kímélő kézi cserjeirtással kell visszaszorítani, vegetációs időszakon kívül (december 1.–február 28. között).

3.2.2. Szőlők, gyümölcsösök kezelése

- A tervezési területen található, jelenleg művelés alatt álló szőlők a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – beleértve a jelenlegi vegyszerhasználatot és a feromoncsapdázást – továbbra is művelhetők.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 111/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 24/2009. (I. 30.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján társadalmi szervezet kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 24/2009. (I. 30.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. A 24/2009. (I. 30.) OVB határozat a Magyar Közlöny 12. számában 2009. január 30-án jelent meg. A kifogást 2009. február 13-án – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő. Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:
„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon jelen népszavazást követő év január 1-jétől a forint alapú, ingatlan vásárlási célú hitelek (ideértve az ingatlanra kötött jelzáloghiteleket is) előtörlesztési díjának mértékét a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”
A kifogás benyújtója szerint eredményes népszavazás esetén a kérdés több okból is alkotmányellenes szabály megalkotására kötelezné a jogalkotót. Az indítványozó szerint a kérdés sérti az Alkotmány 9. §-ában szabályozott piacgazdaság és a gazdasági verseny szabadságának elvét és az ezekből az elvekből levezetett szerződési szabadság követelményét. A 32/1991. (VI. 6.) AB határozat indokolásából kiindulva a kifogás arra az álláspontra jut, hogy „[a]z egyoldalú szerződésmódosítás joga (...) a piaci verseny szabadságán, a szerződési szabadságon alapuló alkotmányos jog, annak jogszabályi elismerése, hogy hosszabb távú jogviszonyokban szükség van olyan mechanizmusra, ami biztosítja azt, hogy szolgáltatás és ellenszolgáltatás valóban egyenértékű legyen. Különösen indokolt ez az olyan szerződések esetében, amelyekben a szolgáltatások teljesítése időben asszimmetrikusan történik, vagyis a felek teljesítése időben eltér egymástól. A pénzügyi szolgáltatások esetében az egyoldalú szerződésmódosításra okot adhat a jogi, szabályozói környezet változása, a pénzügyi feltételek, a makrogazdasági környezet módosulása, és a banki működési feltételek megváltozása.”
A kifogás rámutat arra is, hogy a kérdés az Alkotmány 70/A. §-át sértő diszkriminatív szabályozásra készítetné a jogalkotót, mert a hosszú lejáratú szerződések közül csak a hitelszerződések és a hitelszerződések közül is csak azok egy csoportjára – a forint alapú ingatlanvásárlási hitelekre – nézve kívánja meg az egyoldalú szerződésmódosítási tilalom előírását.
A kérdés alapján nem állapítható meg, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás tilalma a népszavazást követő év január 1-jét követően vagy azt megelőzően megkötött szerződésekre vonatkozik-e, ezért a kérdés nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből folyó jogbiztonság követelményének. Ha a kérdés alapján alkotott szabály csak a hatálybalépését követően megkötött szerződésekre vonatkozna, sértené az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott

jogegyenlőség követelményét, ha azt megelőzően létrejött szerződéseket is érintené a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközne.

Az indítványozó álláspontja szerint a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének. A kérdés sérti, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményét, mert a kérdésből nem állapítható meg, hogy a piaci körülmények megváltozása következtében keletkező többletterheket ki és milyen forrásból köteles viselni.

II. Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott rendelkezései:
  - „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
  - „9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.
  - (2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”
  - „28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”
2. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:
  - „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
  - a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
  - b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
  - c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
  - d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
  - e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
  - „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
3. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:
  - „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
  - (...)
  - (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
4. A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Hpt.) a kölcsönszerződések egyoldalú felmondására vonatkozó szabályai:
  - „210. § (...)
  - (3) Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsönszerződésben, vagy pénzügyi lízingszerződésben kizárólag a kamatot, díjat, vagy költséget lehet egyoldalúan – az ügyfél számára kedvezőtlenül – módosítani abban az esetben, ha a szerződés a módosítandó kamat-, díj- vagy költségelemre kihatással bíró ok-okozati feltételek megváltozása esetére ezt lehetővé teszi. Annak bizonyítása, hogy a módosítást a szerződés lehetővé teszi, a pénzügyi intézményt terheli. Ha a feltétel változása a kamat-, díj- vagy költségelem csökkentését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell. Ugyanazon feltétel változása csak egy kamat-, díj- vagy költségelem változását indokolhatja.
  - (4) A (3) bekezdésben meghatározott szerződések esetén kamatot, díjat, vagy költséget érintő, egyoldalú, az ügyfél számára kedvezőtlen módosítást – referencia kamatlábhoz kötött kamatnál a kamat módosítása kivételével – a módosítás hatálybalépését megelőzően legalább hatvan nappal hirdetményben közzé kell tenni. A módosításról és a törlesztőrészlet ebből adódó változásáról az érintett ügyfeleket legkésőbb a módosítás hatálybalépését hatvan nappal megelőzően postai úton, vagy más a szerződésben meghatározott közvetlen módon is értesíteni kell, továbbá elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott szerződéseknél a kamat, díj, vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítása esetén – referencia kamatlábhoz kötött kamat kivételével – az ügyfél a módosítás hatálybalépése előtt – a (6) bekezdésben meghatározott eltéréssel – jogosult a szerződés díjmentes felmondására.

(6) Jelzaloglevéllel finanszírozott kölcsönszerződés esetén, a kamat, díj, vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítás miatt az ügyfelet megillető felmondáskor, a hitelintézet jogosult a lejárat előtti visszafizetéssel járó költségeit érvényesíteni.

(7) A (3) bekezdésben nem szabályozott szerződések esetén kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára – külön pontban – egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi. A szerződés kamatot, díjat érintő – az ügyfél számára kedvezőtlen – módosítását a módosítás hatálybalépését tizenöt nappal megelőzően, hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(8) A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével. Az egyes díjak szerződésben meghatározott számítási módja, konkrét összege, vagy felső határa egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.

(9) Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsönszerződés, vagy pénzügyi lízingszerződés általános szerződési feltételeinek módosításáról legkésőbb a módosítás hatálybalépésekor a Felügyeletet tájékoztatni kell.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. A kifogás alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés megfelel-e az egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 895.]

A kérdés egyértelműsége annak tükrében dönthető el, hogy az a hatályos jogi szabályozáshoz képest milyen jogalkotásra irányul.

A Hpt. 210. § (3) bekezdése az OVB határozat meghozatalakor úgy rendelkezett, hogy „[a] kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha szerződés ezt – külön pontban – a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi”. A Hpt. 210. §-át éppen a kölcsönszerződések egyoldalú módosítására vonatkozóan módosította a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Hpt.mód.) 8. §-a. Az új szabályok 2009. augusztus 1-jén léptek hatályba. A Hpt.mód. rendelkezései a korábbi szabályozáshoz képest a fogyasztók jogait védő garanciákkal bástyázták körül a fogyasztói kölcsönszerződések egyoldalú módosításának lehetőségét.

A Hpt. 210. § (3) bekezdésének mind az OVB határozat meghozatalakor, mind az alkotmánybírósági eljárás idején hatályos rendelkezése abban az esetben ad módot valamely díjnak az ügyfél számára kedvezőtlen egyoldalú

módosítására, ha a szerződés a szerződésben meghatározott feltételek – a hatályos szabály szerint a díjra kihatással bíró ok-okozati feltételek – megváltozása esetére azt kifejezetten lehetővé teszi. A Hpt. 210. § (3) bekezdése azt is kimondja, hogy ha a feltétel változása a díj csökkentését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell.

E szabályokat figyelembe véve megállapítható, hogy a kérdés alapján a választópolgárok nem tudják egyértelműen eldönteni, hogy milyen jogalkotást támogatnak szavazataikkal. Azt-e, hogy törvény feltétel nélkül tiltsa meg az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét, vagy azt, hogy a törvény zárja ki azt, hogy a szerződő felek a kölcsönszerződésben megállapodjanak a pénzügyi változások esetére – annak feltételeit is meghatározva – az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségében. Nem egyértelmű a kérdés alapján az sem, hogy a kérdésben megfogalmazott tilalom, csak az ügyfelek számára terhes szerződésmódosítást zárja ki, vagy a számukra kedvező módosítást is. A választópolgárok az eredményes népszavazás következményeinek ismerete hiányában kell, hogy döntsenek a kérdés támogatásáról vagy elvetéséről.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének, ezért a 24/2009. (I. 30.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az Nsztv. 13. §-ába ütközése miatt az OVB határozatát megsemmisítette, a kifogásban foglaltakat a továbbiakban nem vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az OVB határozat közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 218/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 112/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 22/2009. (I. 30.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján társadalmi szervezet kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 22/2009. (I. 30.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. A 22/2009. (I. 30.) OVB határozat a Magyar Közlöny 12. számában 2009. január 30-án jelent meg. A kifogást 2009. február 13-án – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő.
- Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:
- „Akarja-e Ön, hogy Magyarországon jelen népszavazást követő év január 1-jétől a forint alapú, ingatlan vásárlási célú hitelek (ideértve az ingatlanra kötött jelzáloghiteleket is) kezelési költségének mértékét a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”
- A kifogás benyújtója szerint eredményes népszavazás esetén a kérdés több okból is alkotmányellenes szabály megalkotására kötelezné a jogalkotót. Az indítványozó szerint a kérdés sérti az Alkotmány 9. §-ában szabályozott piacgazdaság és a gazdasági verseny szabadságának elvét és az ezekből az elvekből levezetett szerződési szabadság követelményét. A 32/1991. (VI. 6.) AB határozat indokolásából kiindulva a kifogás arra az álláspontra jut, hogy „[a]z egyoldalú szerződésmódosítás joga (...) a piaci verseny szabadságán, a szerződési szabadságon alapuló alkotmányos jog, annak jogszabályi elismerése, hogy hosszabb távú jogviszonyokban szükség van olyan mechanizmusra, ami biztosítja azt, hogy szolgáltatás és ellenszolgáltatás valóban egyenértékű legyen. Különösen indokolt ez az olyan szerződések esetében, amelyekben a szolgáltatások teljesítése időben asszimmetrikusan történik, vagyis a felek teljesítése időben eltér egymástól. A pénzügyi szolgáltatások esetében az egyoldalú szerződésmódosításra okot adhat a jogi, szabályozói környezet változása, a pénzügyi feltételek, a makrogazdasági környezet módosulása, és a banki működési feltételek megváltozása.”
- A kifogás rámutat arra is, hogy a kérdés az Alkotmány 70/A. §-át sértő diszkriminatív szabályozásra készítetné a jogalkotót, mert a hosszú lejáratú szerződések közül csak a hitelszerződések és a hitelszerződések közül is csak azok egy csoportjára – a forint alapú ingatlanvásárlási hitelekre – nézve kívánja meg az egyoldalú szerződésmódosítási tilalom előírását.
- A kérdés alapján nem állapítható meg, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás tilalma a népszavazást követő év január 1-jét követően vagy azt megelőzően megkötött szerződésekre vonatkozik-e, ezért a kérdés nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből folyó jogbiztonság követelményének. Ha a kérdés alapján alkotott szabály csak a hatálybalépését követően megkötött szerződésekre vonatkozna, sértené az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség követelményét, ha azt megelőzően létrejött szerződéseket is érintené a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközne.
- Az indítványozó álláspontja szerint a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének. A kérdés sérti, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményét, mert

a kérdésből nem állapítható meg, hogy a piaci körülmények megváltozása következtében keletkező többletterheket ki és milyen forrásból köteles viselni.

II. Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

2. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,

e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

3. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

4. A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Hptv.) a kölcsönszerződések egyoldalú felmondására vonatkozó szabályai:

„210. § (...)

(3) Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsönszerződésben, vagy pénzügyi lízingszerződésben kizárólag a kamatot, díjat, vagy költséget lehet egyoldalúan – az ügyfél számára kedvezőtlenül – módosítani abban az esetben, ha a szerződés a módosítandó kamat-, díj- vagy költségelemre kihatással bíró ok-okozati feltételek megváltozása esetére ezt lehetővé teszi. Annak bizonyítása, hogy a módosítást a szerződés lehetővé teszi, a pénzügyi intézményt terheli. Ha a feltétel változása a kamat-, díj- vagy költségelem csökkentését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell. Ugyanazon feltétel változása csak egy kamat-, díj- vagy költségelem változását indokolhatja.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott szerződések esetén kamatot, díjat, vagy költséget érintő, egyoldalú, az ügyfél számára kedvezőtlen módosítást – referencia kamatlábhoz kötött kamatnál a kamat módosítása kivételével – a módosítás hatálybalépését megelőzően legalább hatvan nappal hirdetményben közzé kell tenni. A módosításról és a törlesztőrészlet ebből adódó változásáról az érintett ügyfeleket legkésőbb a módosítás hatálybalépését hatvan nappal megelőzően postai úton, vagy más a szerződésben meghatározott közvetlen módon is értesíteni kell, továbbá elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott szerződéseknél a kamat, díj, vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítása esetén – referencia kamatlábhoz kötött kamat kivételével – az ügyfél a módosítás hatálybalépése előtt – a (6) bekezdésben meghatározott eltéréssel – jogosult a szerződés díjmentes felmondására.

(...)

(8) A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével. Az egyes díjak szerződésben meghatározott számítási módja, konkrét összege, vagy felső határa egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. A kifogás alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés megfelel-e az egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 895.]

A kérdés egyértelműsége annak tükrében dönthető el, hogy az a hatályos jogi szabályozáshoz képest milyen jogalkotásra irányul.

A Hptv. 210. § (3) bekezdése az OVB határozat meghozatalakor úgy rendelkezett, hogy „[a] kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha szerződés ezt – külön pontban – a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi”. A Hptv. 210. §-át éppen a kölcsönszerződések egyoldalú módosítására vonatkozóan módosította a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Hptv.mód.) 8. §-a. Az új szabályok 2009. augusztus 1-jén léptek hatályba. A Hptv.mód. rendelkezései a korábbi szabályozáshoz képest a fogyasztók jogait védő garanciákkal bástyázták körül a fogyasztói kölcsönszerződések egyoldalú módosításának lehetőségét.

A Hptv. 210. § (3) bekezdésének mind az OVB határozat meghozatalakor, mind az alkotmánybírósági eljárás idején hatályos rendelkezése abban az esetben ad módot a költségeknek az ügyfél számára kedvezőtlen egyoldalú módosítására, ha a szerződés a szerződésben meghatározott feltételek – a hatályos szabály szerint a költségelemre kihatással bíró ok-okozati feltételek – megváltozása esetére azt kifejezetten lehetővé teszi. A Hptv. 210. § (3) bekezdése azt is kimondja, hogy ha a feltétel változása a költségelem csökkenését teszi indokolttá azt is érvényesíteni kell.

E szabályokat figyelembe véve megállapítható, hogy a kérdés alapján a választópolgárok nem tudják egyértelműen eldönteni, hogy milyen jogalkotást támogatnak szavazataikkal. Azt-e, hogy törvény feltétel nélkül tiltsa meg az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét, vagy azt, hogy a törvény zárja ki azt, hogy a szerződő felek a kölcsönszerződésben megállapodjanak a pénzügyi változások esetére – annak feltételeit is meghatározva – az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségében. Nem egyértelmű a kérdés alapján az sem, hogy a kérdésben megfogalmazott tilalom, csak az ügyfelek számára terhes szerződésmódosítást zárja ki, vagy a számukra kedvező módosítást is. A választópolgárok az eredményes népszavazás következményeinek ismerete hiányában kell, hogy döntsenek a kérdés támogatásáról vagy elvetéséről.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének, ezért a 22/2009. (I. 30.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az Nsztv. 13. §-ába ütközése miatt az OVB határozatát megsemmisítette, a kifogásban foglaltakat a továbbiakban nem vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az OVB határozat közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 219/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 113/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 23/2009. (I. 30.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján társadalmi szervezet kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 23/2009. (I. 30.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. A 23/2009. (I. 30.) OVB határozat a Magyar Közlöny 12. számában 2009. január 30-án jelent meg. A kifogást 2009. február 13-án – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő. Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:
„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon jelen népszavazást követő év január 1-jétől a forint alapú, ingatlan vásárlási célú hitelek (ideértve az ingatlanra kötött jelzáloghiteleket is) kamatát a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”

A kifogás benyújtója szerint eredményes népszavazás esetén a kérdés több okból is alkotmányellenes szabály megalkotására kötelezné a jogalkotót. Az indítványozó szerint a kérdés sérti az Alkotmány 9. §-ában szabályozott piacgazdaság és a gazdasági verseny szabadságának elvét és az ezekből az elvekből levezetett szerződési szabadság követelményét. A 32/1991. (VI. 6.) AB határozat indokolásából kiindulva a kifogás arra az álláspontra jut, hogy „[a]z egyoldalú szerződésmódosítás joga (...) a piaci verseny szabadságán, a szerződési szabadságon alapuló alkotmányos jog, annak jogszabályi elismerése, hogy hosszabb távú jogviszonyokban szükség van olyan mechanizmusra, ami biztosítja azt, hogy szolgáltatás és ellenszolgáltatás valóban egyenértékű legyen. Különösen indokolt ez az olyan szerződések esetében, amelyekben a szolgáltatások teljesítése időben asszimmetrikusan történik, vagyis a felek teljesítése időben eltér egymástól. A pénzügyi szolgáltatások esetében az egyoldalú szerződésmódosításra okot adhat a jogi, szabályozói környezet változása, a pénzügyi feltételek, a makrogazdasági környezet módosulása, és a banki működési feltételek megváltozása.”

A kifogás rámutat arra is, hogy a kérdés az Alkotmány 70/A. §-át sértő diszkriminatív szabályozásra késztené a jogalkotót, mert a hosszúlejáratú szerződések közül csak a hitelszerződések és a hitelszerződések közül is csak azok egy csoportjára – a forint alapú ingatlanvásárlási hitelekre – nézve kívánja meg az egyoldalú szerződésmódosítási tilalom előírását.

A kérdés alapján nem állapítható meg, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás tilalma a népszavazást követő év január 1-jét követően vagy azt megelőzően megkötött szerződésekre vonatkozik-e, ezért a kérdés nem felel meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből folyó jogbiztonság követelményének. Ha a kérdés alapján alkotott szabály csak a hatálybalépését követően megkötött szerződésekre vonatkozna, sértené az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség követelményét, ha azt megelőzően létrejött szerződéseket is érintené a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközne.

Az indítványozó álláspontja szerint a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének. A kérdés sérti, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményét, mert a kérdésből nem állapítható meg, hogy a piaci körülmények megváltozása következtében keletkező többletterheket ki és milyen forrásból köteles viselni.

II. Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott rendelkezései:
  - „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
  - „9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.
  - (2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”
  - „28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”
2. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:
  - „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
    - a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
    - b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
    - c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
    - d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
    - e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
  - „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
3. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:
  - „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
  - (...)
  - (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

4. A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Hpt.) a kölcsönszerződések egyoldalú felmondására vonatkozó szabályai:

„210. § (...)

(3) Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsönszerződésben, vagy pénzügyi lízingszerződésben kizárólag a kamatot, díjat, vagy költséget lehet egyoldalúan – az ügyfél számára kedvezőtlenül – módosítani abban az esetben, ha a szerződés a módosítandó kamat-, díj- vagy költségelemre kihatással bíró ok-okozati feltételek megváltozása esetére ezt lehetővé teszi. Annak bizonyítása, hogy a módosítást a szerződés lehetővé teszi, a pénzügyi intézményt terheli. Ha a feltétel változása a kamat-, díj- vagy költségelem csökkentését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell. Ugyanazon feltétel változása csak egy kamat-, díj- vagy költségelem változását indokolhatja.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott szerződések esetén kamatot, díjat, vagy költséget érintő, egyoldalú, az ügyfél számára kedvezőtlen módosítást – referencia kamatlábhoz kötött kamatnál a kamat módosítása kivételével – a módosítás hatálybalépését megelőzően legalább hatvan nappal hirdetményben közzé kell tenni. A módosításról és a törlesztőrészlet ebből adódó változásáról az érintett ügyfeleket legkésőbb a módosítás hatálybalépését hatvan nappal megelőzően postai úton, vagy más a szerződésben meghatározott közvetlen módon is értesíteni kell, továbbá elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott szerződéseknek a kamat, díj, vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítása esetén – referencia kamatlábhoz kötött kamat kivételével – az ügyfél a módosítás hatálybalépése előtt – a (6) bekezdésben meghatározott eltéréssel – jogosult a szerződés díjmentes felmondására.

(6) Jelzáloglevéllel finanszírozott kölcsönszerződés esetén, a kamat, díj, vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítás miatt az ügyfelet megillető felmondáskor, a hitelintézet jogosult a lejárat előtti visszafizetéssel járó költségeit érvényesíteni.

(7) A (3) bekezdésben nem szabályozott szerződések esetén kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára – külön pontban – egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi. A szerződés kamatot, díjat érintő – az ügyfél számára kedvezőtlen – módosítását a módosítás hatálybalépését tizenöt nappal megelőzően, hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(8) A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével. Az egyes díjak szerződésben meghatározott számítási módja, konkrét összege, vagy felső határa egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.

(9) Fogyasztóval, vagy mikrovállalkozással kötött kölcsönszerződés, vagy pénzügyi lízingszerződés általános szerződési feltételeinek módosításáról legkésőbb a módosítás hatálybalépésekor a Felügyeletet tájékoztatni kell.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. A kifogás alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés megfelel-e az egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor

az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 895.]

A kérdés egyértelműsége annak tükrében dönthető el, hogy az a hatályos jogi szabályozáshoz képest milyen jogalkotásra irányul.

A Hpt. 210. § (3) bekezdése az OVB határozat meghozatalakor úgy rendelkezett, hogy „[a] kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha szerződés ezt – külön pontban – a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi”. A Hpt. 210. §-át éppen a kölcsönszerződések egyoldalú módosítására vonatkozóan módosította a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Hpt.mód.) 8. §-a. Az új szabályok 2009. augusztus 1-jén léptek hatályba. A Hpt.mód. rendelkezései a korábbi szabályozáshoz képest a fogyasztók jogait védő garanciákkal bástyázták körül a fogyasztói kölcsönszerződések egyoldalú módosításának lehetőségét.

A Hpt. 210. § (3) bekezdésének mind az OVB határozat meghozatalakor, mind az alkotmánybírói eljárás idején hatályos rendelkezése abban az esetben ad módot a kamatnak az ügyfél számára kedvezőtlen egyoldalú módosítására, ha a szerződés a szerződésben meghatározott feltételek – a hatályos szabály szerint a kamatra kihatással bíró ok-okozati feltételek – megváltozása esetére azt kifejezetten lehetővé teszi. A Hpt. 210. § (3) bekezdése azt is kimondja, hogy ha a feltétel változása a kamat csökkenését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell.

E szabályokat figyelembe véve megállapítható, hogy a kérdés alapján a választópolgárok nem tudják egyértelműen eldönteni, hogy milyen jogalkotást támogatnak szavazataikkal. Azt-e, hogy törvény feltétel nélkül tiltsa meg az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét, vagy azt, hogy a törvény zárja ki azt, hogy a szerződő felek a kölcsönszerződésben megállapodjanak a pénzügyi változások esetére – annak feltételeit is meghatározva – az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségében. Nem egyértelmű a kérdés alapján az sem, hogy a kérdésben megfogalmazott tilalom, csak az ügyfelek számára terhes szerződésmódosítást zárja ki, vagy a számukra kedvező módosítást is. A választópolgárok az eredményes népszavazás következményeinek ismerete hiányában kell, hogy döntsenek a kérdés támogatásáról vagy elvetéséről. Ugyanis a kérdés alapján nem ítéltető meg, hogy az egyoldalú szerződésmódosítás tilalmának törvényi szabályozása esetén ki fogja viselni a hosszúlejáratú hitelek futamideje alatt bekövetkezett pénzügyi változások terheit, ha a szerződés módosításáról a szerződő felek nem tudnak megegyezni. Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség követelményének, ezért a 23/2009. (I. 30.) OVB határozatot megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az Nsztv. 13. §-ába ütközése miatt az OVB határozatát megsemmisítette, a kifogásban foglaltakat a továbbiakban nem vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az OVB határozat közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: 220/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 114/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 343/2009. (VII. 22.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon jelen népszavazást követő év január 1-jétől a gázszolgáltatás háztartási (lakossági) fogyasztói számára a szolgáltatás igénybevételének szüneteltetéséhez ne kelljen a mérőórát leszereltetni?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a 38/2009. (II. 6.) OVB határozatával hitelesítette. A testület megállapította, hogy „az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésnek akadálya nincs”.
- Az új eljárásban az OVB az Abh. indokolásának megfelelően az aláírásgyűjtő ív hitelesítését 343/2009. (VII. 22.) OVB határozatával megtagadta. Ezen OVB határozat ellen nyújtott be, az indítvány szóhasználatával élve „fellebbezést”, az indítványozó a törvényben előírt határidőn belül.
- Ezen OVB határozattal szemben a törvényes határidőn belül kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján hozott határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt és az Alkotmánybíróság által alkotmányos szintűnek tekintett választópolgári egyértelműség követelményének, ezért az OVB határozatát 75/2009. (VII. 10.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) megsemmisítette, és a testületet a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (3) bekezdése alapján új eljárás lefolytatására utasította.
- Kifogásában előadja, hogy az Alkotmánybíróság szerinte „tévesen ítélte meg a kérdésre vonatkozó egyértelműségi követelményeket”, mivel „a kérdés teljesen egyértelműen azt fogalmazza meg, hogy szolgáltatás szüneteltetéséhez alapfeltételként senkinek ne kelljen leszereltetni a mérőóráját”. Állítása szerint „az Alkotmánybíróság nem elegendő körültekintéssel járt el”, mivel szerinte tényként kezelendő, hogy a mérőóra leszerelés elmaradásával a szolgáltatás szünetelése költségkímélőbbé válhat. Vitatja továbbá kérdésének a népszavazás alkotmányos funkciójával való össze nem egyeztetetőségéről szóló, az Abh.-ban található fejtegetést is.
- II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálta meg.
- Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. (2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”
- A Ve. vizsgálatba bevont rendelkezései:
- „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozatlan.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § h) pontja alapján a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörében jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben kifogással érintett, népszavazásra feltenni kívánt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesíthetőségéről, a kérdés Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltakkal való összeegyeztethetőségéről, az Abh.-ban már állást foglalt. E határozat alapján hozta meg az OVB a kifogással támadott határozatot.

Ha az Alkotmánybíróság már döntött egy kérdés hitelesíthetőségéről, az OVB ennek alapján lefolytatott új eljárásban hozott határozata ellen az Alkotmánybírósághoz csak arra alapozva lehet újabb kifogást benyújtani, hogy az OVB határozata nem felel meg az Alkotmánybíróság új eljárásra utasító határozatában foglaltaknak. Ez az értelmezés az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatából következik. Az Alkotmánybíróság 40/2004. (X. 27.) AB határozatában megállapította, hogy „a kezdeményezésben foglalt kérdés megengedhetőségét – törvényességét és alakszerűségét – illetően az Alkotmánybíróság foglal állást, mindenre kötelezően, erre irányuló kifogás alapján” (ABH 2004, 512, 518.). A Ve. 130. § (3) bekezdése, amely szerint a kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az OVB határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az OVB-t új eljárásra kötelezi, azt jelenti, hogy az OVB-t a megismételt eljárásban – összhangban az Abtv. 27. § (2) bekezdésében foglaltakkal – nemcsak az Alkotmánybíróság határozatának rendelkező része, hanem annak indokolása is köti, annak tartalmát az OVB a megismételt eljárásban és a határozathozatal során köteles figyelembe venni. [32/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 383, 390–391.; 33/2007. (VI. 6.) AB határozat; ABH 2007, 393, 403.; 34/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 410, 419.]

Mivel az OVB határozata – a kifogás előterjesztője szerint is – az Abh.-ban kifejtetteken alapul, az Alkotmánybíróság az OVB 343/2009. (VII. 22.) OVB határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 805/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 115/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Vésztő Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezetvédelem helyi szabályairól szóló 19/2004. (V. 25.) rendelete mellékletének utolsó, a méhtartásra vonatkozó pontja alkotmányellenes, ezért azt e határozat közzétételének napjával megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság Vésztő Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezetvédelem helyi szabályairól szóló 19/2004. (V. 25.) rendelete 11. § (1) bekezdése és (3) bekezdés első mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó Vésztő Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezetvédelem helyi szabályairól szóló 19/2004. (V. 25.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 11. § (1) bekezdését és (3) bekezdés első mondatát támadta. Álláspontja szerint az Ör. hivatkozott rendelkezései ellentétesek az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, mivel magasabb szintű jogszabályokkal ellentétes rendelkezéseket tartalmaznak. Az Ör. 11. § (1) bekezdése a városközpont pontosan körbehátárolt területén kizárólag meghatározott állatok tartását teszi lehetővé, amelyek között a méh nem szerepel, így tartása a városközpontban tilos. Az indítványozó álláspontja szerint ez sérti a méhészetéről szóló 15/1969. (XI. 6.) MÉM rendelet (a továbbiakban: MÉMr.) 1–2. §-ait. Az Ör. 11. § (3) bekezdése a – városközponton kívül eső – belterületen lehetővé teszi a méhek tartását, azonban csak az Ör. mellékletében megjelölt védőtávolságok betartásával. Az indítványozó ezt az utaló rendelkezést azért tartja alkotmányellenesnek, mert az Ör. mellékletében megjelölt védőtávolságok nagyobbak, mint a MÉMr. által meghatározott védőtáv, ezáltal ellehetetlenítik a méhészeti tevékenységet és sértik a magasabb szintű MÉMr.-t. Mindezek alapján kéri a megjelölt rendelkezések megsemmisítését. Utóbb érkezett beadványában az ellene folytatott eljárásokról ad tájékoztatást, újabb kérelemmel nem él.

Az Alkotmánybíróság a szoros összefüggésre való tekintettel [41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 194.], valamint figyelemmel arra, hogy az indítványozó tartalmában az Ör. mellékletében megjelölt védőtávolságok alkotmányellenességét állította, de csak az utaló szabályt, az Ör. 11. § (3) bekezdését támadta, az alkotmányossági vizsgálatot kiterjesztette az utalt szabályra: az Ör. mellékletének méhtartásra vonatkozó rendelkezéseire is.

- II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:
„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
2. A MÉMr. vizsgálatba bevont rendelkezései:
„1. § A méhészkedést – a vonatkozó külön (állat-egészségügyi, növényvédelmi stb.) jogszabályok megtartásával – erre alkalmas területen mindenki szabadon gyakorolhatja. Háztömbök területén méhészetet létesíteni és fenntartani nem szabad.
2. § (1) A többlakásos lakóházak udvarán és közös használatú kertjében méhészetet létesíteni csak az összes lakás bérlőjének (tulajdonosának) hozzájárulásával és a (2) bekezdésben foglaltak megtartása mellett szabad.
(2) Méhészetet közös használatú épülettől és a szomszéd ingatlanoktól 4 méter, használatban levő utaktól (közúttól, saját használatú úttól) pedig az út melletti vízvezető árok külső szélétől számított 10 méter távolságon túl szabad csak elhelyezni. A saját használatú út tulajdonosa (használója) az út ideiglenes lezárása esetén az úton és az út mentén a letelepedést engedélyezheti.

(3) Ha a szomszéd ingatlantól való 4 méter távolságot megtartani nem lehet, a méheknek ellenkező irányban vagy – legalább 2 méter magas, tömör (deszka stb.) kerítés vagy élősvény létesítésével – a magasban való kirepülését kell biztosítani.”

3. Az Ör. vizsgált rendelkezései:

„11. § (1) A városközpontban (a Kossuth u. 29–33-tól a 63-ig, valamint a 34-től a 78-ig terjedő szakasza, a Vörösmarty utcának az 1-től a 17-ig terjedő szakasza, a Toldi utca és a Báthory utca által határolt belterületi rész, ideértve a Wesselényi utca 2–8-ig és 1–7-ig terjedő szakaszát) a haszonállatok közül kizárólag baromfi, sertés, házinyúl, házörzés céljából vagy kedvtelésből tartott eb, macska és egyéb apró állat (pl. díszmadár) tartható.

(...)

(3) A város egyéb belterületén létesített állattartó épületekben kizárólag e rendelet mellékletében megjelölt mennyiségű állat tartható az ott megjelölt védőtávolságokon belül. A város belterületén – a baromfi, eb, macska és méh kivételével – haszonállat a szabadban, istálló kívül nem tartható. A mellékletben megjelölt védőtávolságokat az állattartás céljára létesített melléképületek létesítése során is be kell tartani.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott védőtávolságok abban az esetben érvényesíthetők, ha az állattartás körülményei a védőtávolságok betartása esetén kielégítik a külön jogszabályokban meghatározott követelményeket is.”

„Melléklet a 19/2004. (V. 25.) számú rendelethez

Állattartásra szolgáló épületek elhelyezésének, valamint az állattartásnak a védőtávolságai

Az épület (állatfaj) megnevezése	Védőtávolság méterben		
	Lakóépülettől	Ásott kúttól	Fúrt kúttól
...			
Méh			
10 kaptárig	15	–	–
11–20 kaptárig	50	–	–
21 kaptártól	200	–	–

III. Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Ör. 11. § (3) bekezdésének első mondatát azért kérte megsemmisíteni az indítványozó, mert az utaló szabályban hivatkozott Ör. melléklete nagyobb védőtávolságokat határoz meg, mint amelyeket a MÉMr. szabályoz. Az Ör. melléklete szerint méhek esetén a lakóépülettől méterben mért védőtávolság 10 kaptárig 15 méter, 11–20 kaptárig 50 méter, 21 kaptártól 200 méter.

„Amint ez az Alkotmánybíróság 63/1991. (XI. 30.) AB határozatából (ABH 1991, 470, 472.) is kitűnik, nem minősül alkotmányellenesnek az olyan tartalmú önkormányzati rendeleti szabályozás, amely magasabb szintű jogszabály által rendezett és bizonyos feltételek mellett lehetővé tett tevékenységgel szemben körülhatárolt területi kiterjedtséggel megszorító feltételeket állapít meg anélkül, hogy a magasabb jogszabály lehetőséget biztosító rendelkezéseinek érvényesülését általános jelleggel megakadályozná. Nem alkotmányellenes az olyan tartalmú szabályozás sem, amely bizonyos állatfajták tartására vonatkozó tilalmakat – a magasabb szintű jogszabály keretei között, vagy törvényi felhatalmazás alapján – a helyi sajátosságoknak megfelelően állapít meg.” [6/1995. (II. 22.) AB határozat, ABH 1995, 447, 448–449.]

A 12/1997. (II. 28.) AB határozatban (a továbbiakban: ABh.) az Alkotmánybíróság kifejezetten a méhtartással foglalkozott, s elutasította azt az indítványt, amely részletesen előírta, hogy egyes (lakó)épületektől milyen távolságra, hány méhcsalád tartható. „Az Ör. vizsgált rendelkezései az R. sérelme nélkül korlátozzák – az 5. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt védőtávolságokon belül – a méhtartást. Az R. ugyanis a méhészetben tartható méhcsaládok számát nem szabályozza és nem rendelkezik az 5. § idézett más előírásaiban foglalt korlátozásokról sem. A vázoltak alapján az Alkotmánybíróság az Ör. 5. § (1) bekezdés a) pontjában a méhtartást érintő szabályozást, valamint az 5. § (8) bekezdés első mondata és (9) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.” (ABH 1997, 448, 451.) E határozatban a vizsgált védőtávolságok azonban jóval alacsonyabbak voltak a jelenleg vizsgált védőtávolságoknál. Az ABh.-ban alkotmányosnak talált védőtávolság legfeljebb 20 méhcsalád esetén 15 méter, legfeljebb 50 méhcsalád esetén pedig 25 méter volt. Az Ör. melléklete szerint azonban 20 kaptár felett legalább 200 méter távolságot kell biztosítani a szomszédos lakóépülettől.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Ör. oly módon korlátozta a méhtartást, amely ellentétes a MÉMr.-tel. A MÉMr. szabadon engedélyezi a méhtartást, korlátozást csak annyiban enged, hogy a szomszédos ingatlantól (nem

lakóépülettől) legalább négy méter távolságot, a köztűl pedig a vízvezető ároktól számított 10 méter távolságot meg kell tartani. A MÉMr. 2. § (3) bekezdése még abban az esetben is engedélyezi a méhtartást, ha a szomszéd ingatlantól való 4 méter távolságot megtartani nem lehet, ilyen esetben a méheknek a szomszédos ingatlanhoz képest ellenkező irányban vagy – legalább 2 méter magas, tömör (deszka stb.) kerítés vagy élősvény létesítésével – a magasban való kirepülését kell biztosítani. Vagyis a négy méternél kisebb védőtávolság hiánya esetén is két lehetőség van a jogszerű méhtartásra: vagy a szomszédos ingatlannal ellentétes irányba reptetik ki a méheket, vagy a szomszédos ingatlan felé, utóbbi esetben azonban legalább két méter magas tömör kerítést vagy sövényt kell biztosítani a szomszédos ingatlan védelmére.

Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – eltérve az ABh.-ban foglalt álláspontjától – úgy ítélte meg, hogy a MÉMr.-ben foglalt védőtávolságok nem írhatóak felül önkormányzati rendelettel, tekintettel az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésére, amely tiltja, hogy az önkormányzat magasabb szintű jogszabállyal ellentétes saját jogszabályt alkosson. Az Alkotmánybíróság az Ör. mellékletének vizsgált rendelkezéseit ezért az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján a határozat kihirdetésének napjával megsemmisítette. Elutasította viszont az Alkotmánybíróság az Ör. 11. § (3) bekezdésének megsemmisítésére irányuló indítványt, mivel az utaló szabály önmagában nem függött össze az alkotmányellenesség fentebb írt okaival.

2. Az indítványozó azért támadta az Ör. 11. § (1) bekezdését, mert a belterület pontosan körbehatarolt területén, a városközpontban megtiltja a méhek tartását azáltal, hogy kizárólag meghatározott állatok tartását teszi lehetővé, amelyek között a méh nem szerepel.

A helyi önkormányzat rendeletalkotási hatáskörének korlátját egyrészt az Alkotmány, másrészt a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) határozza meg. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint: „A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.” Az Ötv. 16. § (1) bekezdése pedig megállapítja: „A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.” Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 6. §-a szerint: „(1) Állatot tartani csak az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírtaknak megfelelő helyen és módon szabad. Az állati eredetű élelmiszer előállítás céljából az állattartáshoz olyan, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti állattartó helyet kell létesíteni, továbbá olyan állattenyésztési és állattartási technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok egészségének megóvását, valamint azt, hogy az így nyert állati eredetű élelmiszer emberi fogyasztásra, illetve élelmiszer-előállításra alkalmas legyen. (2) Az állatok tartása nem veszélyeztetheti az emberek és állatok egészségét, jólétét, nem károsíthatja a környezetet.”

Az Ör. vizsgált 11. § (1) bekezdése tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az nem Vésztő város belterületének egészén tiltja a méhészeti tevékenységet, hanem csak a városközpont szigorúan körülhatárolt területén nem lehetséges méhészkedni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi sajátosságoknak megfelelő szabályozást alkothat, e körben szabályozása korlátját az képezi, hogy „nem tilthat kategorikusan olyan magatartást, illetve tevékenységet, amelyet a magasabb szintű jogszabály kifejezetten lehetővé tesz.” [6/1995. (II. 22.) AB határozat, ABH 1995, 447, 449.] Az Ör. támadott 11. § (1) bekezdése nem tiltja a város teljes belterületén való méhészkedést, hanem csak annak szűken lehatárolt városközponti részén nem teszi lehetővé e tevékenységet (s korlátozza más állatok tartását is). Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a MÉMr. 1. §-a tiltja a háztömbök területén a méhészet létesítését, azt pedig az önkormányzat a helyi sajátosságoknak megfelelően tudja megállapítani, hogy melyek azok a területek, amelyekben emiatt tilos a méhészkedés. Mivel az indítványozó által állított korlátozás nem a belterület egészére vonatkozik, ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 11. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 41. § alapján rendelte el.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 116/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának a helyi adókról szóló 38/2002. (XII. 20.) Ök. sz. rendelete 2003. január 1-jén hatályban volt 12. § (1) bekezdés első mondatának második fordulata, második mondata, valamint (2) bekezdése alkotmányellenes volt, ezért az alkotmányellenes rendelkezések a Fővárosi Bíróság előtt 25.K.32.742/2003. szám alatt folyamatban lévő perben nem alkalmazhatók.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. A Fővárosi Bíróság előtt 25.K.32.742/2003. szám alatt folyamatban lévő ügy tárgya: Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) jegyzője mint elsőfokú adóhatóság a részben beépített felperesi ingatlanra telekadót vetett ki, amely határozatot Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának Hatósági Főosztálya 05–463/1/2003. számú határozatával helybenhagyott. Ezt a határozatot a felperes a Fővárosi Bíróságon támadta meg annak törvényellenességére hivatkozással. A Fővárosi Bíróság a folyamatban lévő ügyben eljárása felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a alapján az Alkotmánybírósághoz fordult Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának a helyi adókról szóló 38/2002. (XII. 20.) Ök. sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 12. §-a alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a folyamatban lévő ügyben való alkalmazás tilalmának kimondása iránt. Az Ör. 12. §-a a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 11. § (2) bekezdésének – 1991. január 1-je és 2004. december 31-e között hatályban volt szövege szerinti – felhatalmazása alapján azt állapította meg, hogy mekkora az ingatlan területének a telekadó alól mentes, az épület rendeltetésszerű használatához szükséges, helyben szokásos mértéke. Az Ör.-nek az adóhatósági határozat meghozatalakor hatályos 12. §-a szerint az M jelű övezetben a tényleges teleknagyság 25%-a az a mérték, amely a Htv. 11. § (2) bekezdése alapján telekadó alól mentes része az ingatlanak. A kezdeményező bíró álláspontja szerint az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés d) pontját és 44/A. § (2) bekezdését sérti az Ör. támadott rendelkezése, mert az ellentétes a Htv. 19. § c) pontjával és 11. § (2) bekezdésével, mivel olyan telekre is kivethetővé teszi a telekadót, amely a beépíthetőség legmagasabb mértékéig be van építve. A felperesivel megegyező bírói álláspont szerint az adott ingatlanra vonatkozó beépíthetőség maximális mértéke egyben azt is megállapítja, hogy a telek be nem építhető része az ingatlan rendeltetésszerű használatához elengedhetetlenül szükséges – így a telekadó alól a jogviszony keletkezése idején hatályos szabályok szerint mentes kell legyen.
  2. Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy mind az Ör. 12. §-a, mind pedig a Htv. 11. § (2) bekezdése az alapul fekvő jogviszony keletkezését követően megváltozott. A Htv. 11. § (2) bekezdésének jelenleg hatályos szövege immár nem hatalmazza fel az önkormányzatokat, hogy a telekadó alóli mentesség megállapításához szükséges, a rendeltetésszerű használatra szolgáló, illetve a helyben szokásos mértéket meghatározzák, hanem maga meghatározza a telekadó alól mentes terület nagyságát. Az Ör. 12. §-a a megváltozott Htv.-nek megfelelően újraszabályozta a telekadó alól mentes telekrész mértékét.
- Az Alkotmánybíróság hatáskörébe főszabályként csak hatályos jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik. Hatályon kívül helyezett, illetőleg módosított jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának vizsgálatára az Alkotmánybíróság hatásköre csak akkor terjed ki, ha annak alkalmazhatósága az eldöntendő kérdés. (335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261.) A konkrét normakontroll két esetben, az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján benyújtott bírói kezdeményezés és 48. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján – mivel ilyenkor az alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség – az Alkotmánybíróság már nem hatályos rendelkezés alkotmányellenességét is vizsgálja. Mivel jelen ügy bírói kezdeményezésre folyik, az Alkotmánybíróság a vizsgálatot a folyamatban lévő ügyben alkalmazott, már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés tekintetében lefolytatta.

- II.
1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
 „44/A. § (1) A helyi képviselőtestület:
 d) törvény keretei között megállapítja a helyi adók fajtáit és mértékét,”
 „44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
  2. A Htv.-nek a jogviszony keletkezése (2003. január 1.) idején hatályos irányadó rendelkezései:
 „Építményadó
 ...
 11. § (1) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (a továbbiakban együtt: építmény).
 (2) Az építményadó alkalmazásában az építményhez tartozik az építmény rendeltetésszerű használatához szükséges – a település rendezési tervében előírt, vagy ennek hiányában a helyben szokásos mértéket meg nem haladó – földrészlet. A helyben szokásos földrészlet mértékét az önkormányzat állapítja meg.”
 „Telekadó
 17. § Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet (a továbbiakban: telek).”
 „Az adómentesség
 19. § Mentés az adó alól:
 a) az építési tilalom alatt álló telek a tilalom ideje alatt,
 b) a helyi és helyközi menetrend szerinti tömegközlekedést lebonyolító adóalany, az e célra használt telek után,
 c) a teleknek a 11. § (2) bekezdésében meghatározott része,
 d) a 13. § d)–f) pontjában meghatározott építményekhez tartozó teleknek az a része, amely a helyi rendezési tervben előírná nagyobb, vagy annak hiányában a helyben szokásos mértéket meghaladja,
 e) az épülethez, az épületnek nem minősülő építményhez, nyomvonal jellegű létesítményekhez tartozó – jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított – védő (biztonsági) terület;
 f) az erdő művelési ágban nyilvántartott telek.”
  3. Az Ör.-nek a jogviszony keletkezése (2003. január 1.) idején hatályos támadott rendelkezései:
 „TELEKADÓ
 Az adókötelezettség
 12. § (1) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet (továbbiakban: telek), továbbá a beépített belterületi földrészletnek a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felüli része.
 Beépített belterületi földrészlet esetében az adó alapját úgy kell meghatározni, hogy a telek nagyságából le kell vonni az építmény négyzetméterben meghatározott alapterületét, ezt követően a (2) bekezdésnek meghatározott földrészletet.
 (2) Az 1990. évi C. tv. 11. § (2) bekezdésében említett helyben szokásos mértéket a Képviselő-testület a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BKVSZ) keretövezeti besorolásainak alapulvételével az alábbiak szerint határozza meg:
 ...
 „M keretövezet: a tényleges teleknagyság 25%-a,”
 ...”
- III.
- A bírói kezdeményezés megalapozott.
1. A kezdeményező bíró azzal indokolta az alkotmány sértést, hogy az Ör. „vonatkozó rendelkezése mindkét hivatkozott alkotmányi rendelkezést sérti, mivel ellentétes a Htv. 19. § c) és 11. § (2) bekezdésével”. Álláspontja szerint ugyanazt a telket kétszeresen adóztatják, ha építmény és telekadó is kivetnek rá. Továbbá a Htv. 17. §-át is sérti a megengedett maximális mértékben beépített telek telekadó alá vonása, mivel a „telekadó alapját eleve csupán a beépítetlen belterületi földrészlet képezheti. Márpedig nyilvánvalóan nem tekinthető ilyen beépítetlen földrészletnek azon telek, vagy telekhányad, melynek beépítettsége tovább nem növelhető.”
 Az Alkotmánybíróság 49/2000. (XII. 18.) AB határozatában egy olyan önkormányzati rendelet alkotmányosságát vizsgálta, amely tartalmában hasonló a jelenleg vizsgált rendelkezéshez. „Az Ör. 9. §-a a telekadó alóli mentesség eseteit szabályozza. A kifogásolt (1) bekezdés szerint mentesül a telekadó alól az építményhez tartozó teleknek az a része, amely a 400 m²-t nem haladja meg, illetve a helyben szokásos teleknagyságot (1200 m²) meghaladó rész. E rendelkezés első fordulata ellentétes a Htv. 17. §-ával, amely szerint a telekadó tárgya az önkormányzat illetékességi

területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet. A beépített belterületi telkek után tehát telekadó kivetésére nincs lehetőség.” (ABH 2000, 491, 494.)

Az Alkotmánybíróság értelmezése és erre alapított gyakorlata szerint alkotmányellenes az, ha a Htv. 17. §-ának rendelkezésével ellentétesen olyan telekre is kivet az önkormányzat telekadót, amely egyébként – tekintettel az azon álló építményre – beépített. Ezért az Alkotmánybíróság – a szoros tárgyi összefüggésre tekintettel vizsgálatát kiterjesztette az adókötelezettséget megállapító Ör. – a jogviszony keletkezése idején hatályos – 12. § (1) bekezdésére is [41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 194.].

2. Az Alkotmánybíróság a vizsgált Ör.-t a konkrét ügyben alkalmazandó akkor hatályos Htv. rendelkezései tükrében vizsgálta. Az Ör. 12. § (1) bekezdésének első fordulata, amely szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet (továbbiakban: telek), összhangban áll a Htv. 17. §-ával, mivel a beépítetlen belterületi földrészletre telekadó vethető ki.

Az Ör. 12. § (1) bekezdés első mondatának második fordulata – „(adóköteles) továbbá a beépített belterületi földrészletnek a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felüli része.” – azonban a fentebb idézett alkotmánybírósági gyakorlat szerint ellentétes a Htv. 17. §-ával, így az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, mert beépített telekre is kivet a telekadót. Mivel az Ör. 12. § (1) bekezdésének második fordulata – amely a beépített telekre az adókötelezettséget megállapítja – alkotmányellenes, osztja jogi sorsát ugyanazon bekezdés második mondata és a (2) bekezdés is, amely rendelkezések a beépített telekre eső telekadó mértékét határozzák meg. Mindezek miatt az Alkotmánybíróság az Ör. 12. § (1) bekezdésének második fordulatának és második mondatának, valamint (2) bekezdésének alkotmányellenességét megállapította.

Az Alkotmánybíróság a kezdeményező bíró által felhozott egyik érv alapján megállapította a támadott jogszabályok alkotmányellenességét, ezért állandó gyakorlatának megfelelően [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 307.; 30/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 202, 209.] nem vizsgálta azokat az indítványi elemeket, amelyek az Ör. kifogásolt rendelkezésének a megsemmisítését más alkotmányos összefüggésekre, illetve tartalmi indokokra alapozva kérték.

3. Az Abtv. 43. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányellenes jogszabályt az Alkotmánybíróság erről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni, a 43. § (4) bekezdése szerint azonban az Alkotmánybíróság a támadott jogszabály konkrét ügyben történő alkalmazhatóságáról a 43. § (1) bekezdésében meghatározottól eltérően rendelkezhet, ha ezt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság az alkotmányellenesnek bizonyult rendelkezéseket – azok hatályon kívül helyezésére való tekintettel – nem semmisíthette meg, azonban az alkalmazási tilalomról rendelkezett. Az alkotmányellenes rendelkezések konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását az eljárás kezdeményezőjének, azaz a konkrét ügy felperesének különösen fontos érdeke indokolja, mivel alkotmányellenes rendelkezés alapján esne adókötelezettség alá, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes rendelkezésnek a Fővárosi Bíróság előtt 25.K.32.742/2003. szám alatt folyamatban lévő perben való alkalmazása tilalmát elrendelte.

A határozat Magyar Közlönyben való közzétételére az alkalmazási tilalom kimondása miatt került sor.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 354/B/2005.

Az Alkotmánybíróság 117/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Ferencvárosi Önkormányzat Képviselőtestületének a gyermekjóléti és szociális ellátásokról szóló 6/2006. (III. 10.) számú rendelete 17. § (4) bekezdése alkotmányellenes, ezért e rendelkezést a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal megbízott hivatalvezetője indítványozta a Ferencvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekjóléti és szociális ellátásokról szóló 6/2006. (III. 10.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 17. § (4) bekezdése törvényességi vizsgálatát és megsemmisítését. Az Ör. támadott rendelkezései a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 50. § (3) bekezdésében adott felhatalmazás alapján – de az indítványozó szerint a felhatalmazáson túlterjeszkedve – állapították meg a közgyógyellátásban méltányosságból részesülő személyek tekintetében a jogosultság feltételeit. A vitatott szabályok ugyanis a rászorultra eső fogyasztási egységhez képest határozzák meg a jogosultság feltételeit, míg a Szocvtv. felhatalmazó rendelkezései az egy főre eső családi jövedelemhatár alapján jogosítják fel jogalkotásra az önkormányzatot. A törvénysértést nem enyhíti az sem, ha bizonyos esetekben a jogosultakra nézve kedvezőbb is lehet a számítási mód. Mindezek alapján az indítványozó kérte az Ör. 17. § (4) bekezdés a) és b) pontjai törvényellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- II.
  1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:
„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
  2. A Szocvtv. vizsgálatba bevont rendelkezései:
„4. § (1) E törvény alkalmazásában (...)
n) *fogyasztási egység*: a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol
na) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0
azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik;
nb) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9;
nc) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8;
nd) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7;
ne) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket az nc)–nd) alpont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni;
nf) az na)–nb) alpontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.”
„Közgyógyellátás
49. § (1) A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.”
„50. § (1) Közgyógyellátásra jogosult
a) az átmeneti gondozott, az átmeneti és tartós nevelésbe vett kiskorú;
b) a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy;
c) a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
d)
e) a központi szociális segélyben részesülő;

- f) a rokkantsági járadékos;
- g) az, aki I., II. csoportú rokkantsága alapján részesül nyugellátásban, baleseti nyugellátásban;
- h) az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

(2) Közgyógyellátásra jogosult az a személy is, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át. A rendszeres gyógyító ellátás költségének számításánál az Eb. 23. §-ának b), d) és e) pontja alapján fizetendő térítési díjat nem kell figyelembe venni.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltakon kívül az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében

- a) az egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá
- b) a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékéeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó összeget jogosultsági feltételként nem lehet előírni; a szociális rászorultság további feltételeit az önkormányzat a helyi viszonyoknak megfelelően szabályozza.”

3. Az Ör. támadott rendelkezései:

„Közgyógyellátás

17. § (4) Méltányosságból közgyógyellátásra jogosult

- a) az a személy is, akinél a havi rendszeres gyógyító ellátás elismert költsége az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem 10%-át meghaladja és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 2,2-szeresét nem haladja meg,
- b) azon 70 év feletti személy, akinél a havi rendszeres gyógyító ellátás elismert költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20%-át meghaladja és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 3-szorosát nem haladja meg,
- c) azon 75 év feletti személy, akinél a havi rendszeres gyógyító ellátás elismert költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20%-át meghaladja és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 3,2 szeresét nem haladja meg,
- d) azon 85 év feletti személy, akinél a havi rendszeres gyógyító ellátás elismert költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20%-át meghaladja és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 3,5 szeresét nem haladja meg.”

III. Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy az Ör. támadott 17. § (4) bekezdését a Ferencvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekjóléti és szociális ellátásokról szóló 6/2006. (III.10.), illetve a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/1999. (IV. 30.) számú rendeletek módosításáról szóló 19/2007. (10. 5.) rendelete (a továbbiakban: Örm.) 4. §-a részben módosította, valamint kiegészítette azt új c) és d) pontokkal. A szabályozás módosítása azonban nem érintette az indítványban támadott alkotmányossági probléma – ti. a fogyasztási egység, mint a jogosultság alapja meghatározásának – lényegét, így az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint (773/B/1990. AB határozat, ABH 1993, 803, 804.; 978/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 633.) a határozat meghozatala idején hatályban lévő szabályok alapján folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.
2. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a feladatkörében alkothat rendeletet, amely nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. [Alkotmány 44/A. § (2) bekezdés] Az önkormányzat rendeletet a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására alkothatja [a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 16. § (1) bekezdés]. Az Ör.-t Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Szocvtv. 50. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, annak végrehajtására alkotta meg. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint törvény felhatalmazása alapján kizárólag a felhatalmazás keretei között szabályozhat a Képviselő-testület, a felhatalmazás kereteit túllépő, azt meghaladó önkormányzati szabályozás ellentétes a törvénnyel, sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat. [3/1999. (III. 24.) AB határozat, ABH 1999, 375, 377–378.; 39/2001. (X. 19.) AB határozat, ABH 2001, 691–697.; 18/2002. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2002, 496, 499.; 23/2002. (VI. 21.) AB határozat, ABH 2002, 515, 517.; 28/2002. (VI. 28.) AB határozat, ABH 2002, 540, 541, 56/2003. (XI. 13.) AB határozat, ABH 2003, 867, 870.]

A Szocvtv. 50. § (3) bekezdésének felhatalmazása alapján a Képviselő-testület a Szocvtv. 50. § (1)–(2) bekezdéseiben meghatározott közgyógyellátásra jogosultakon túl rendeletében további alanyi körre terjesztheti ki a közgyógyellátási jogosultságot. A rendelet megalkotása tekintetében a felhatalmazás azonban korlátokat állapít meg: így kizárja, hogy az önkormányzati rendelet jogosultsági küszöbként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál (egyedül élő esetén 200%-ánál) alacsonyabb egy főre jutó jövedelmet határozzon meg. Az is tiltott a felhatalmazás alapján alkotott rendeletben, hogy a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékéeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó összeget írjon elő a rendelet. A korlátozások központi eleme az egy főre jutó jövedelem megállapított összege, amelyet a mindenkori nyugdíjminimummal állít arányba a Szocvtv. Csak ezeken a korlátozásokon túl, azokat figyelembe véve jogosult az önkormányzat a helyi sajátosságoknak megfelelő személyi feltételeket előírni abban a tekintetben, hogy mely polgárokat tekinti szociális szempontból rászorultnak azokon felül, akiket a Szocvtv. 50. § (1)–(2) bekezdése, valamint (3) bekezdésének fentebb idézett szabályai annak tekintenek.

A jövedelem kiszámítása tekintetében a Szocvtv. 4. § a) pontja részletes rendelkezéseket tartalmaz. Ehhez képest szükségképpen eltér az egy főre számított jövedelemtől az egy fogyasztási egységre számított jövedelem. Tekintettel arra, hogy a rendeletalkotási jog korlátozását a Szocvtv. az egy főre jutó jövedelemhatárhoz köti, az Alkotmánybíróság megítélése szerint a felhatalmazás keretein túllépett a Képviselő-testület azzal, hogy a Szocvtv. 50. § (3) bekezdésének felhatalmazása alapján alkotott Ör. 17. § (4) bekezdésében az egy fogyasztási egységre vetítette a jogosultság alapját. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Ör. 17. § (4) bekezdését törvényellenesnek és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sértő szabályozásnak tekintette, s ezért a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-ában foglalt rendelkezésén alapul.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 149/H/2007.

Az Alkotmánybíróság 118/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Mikepércs Község Önkormányzata Képviselő-testületének az alpolgármester, a képviselő-testületi tagok és a Képviselő-testület bizottságai tagjainak tiszteletdíjáról szóló 4/2007. (II. 26.) számú KT. rendeletének 1. § (3) bekezdése, és a 2. §-a alkotmányellenes, ezért ezeket a rendelkezéseket megsemmisíti a határozat közzétételének napjával.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A közigazgatási hivatal vezetője törvényességi észrevételt tett Mikepércs Község Önkormányzata Képviselő-testületének (a továbbiakban: Képviselő-testület). A törvényességi észrevétel Mikepércs Község Önkormányzata Képviselő-testületének az alpolgármester, a képviselő-testületi tagok és a Képviselő-testület bizottságai tagjainak tiszteletdíjáról szóló 4/2007. (II. 26.) számú KT. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 1. § (3) bekezdésének és a 2. §-a törvényellenességére mutatott rá, kezdeményezve azok módosítását. A hivatalvezető álláspontja szerint az Ör. 1. § (3) bekezdése több okból törvénytört: egyrészt a nem képviselő bizottsági tagok tiszteletdíja többszörösen meghaladja a képviselő bizottsági tagok tiszteletdíját, másrészt a tiszteletdíj mértéke meghaladja a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvényben (a továbbiakban: Pttv.) írt felső határt. A hivatalvezető felhívta a figyelmet arra is, hogy az Ör. 2. §-a azért törvénytört, mert kizárta a tiszteletdíjban részesülők köréből az alpolgármestert, márpedig Mikepércs háromezernél több lakosú település, ahol a Pttv. alapján kötelező megállapítani tiszteletdíjat az alpolgármesternek.

A Képviselő-testület megtárgyalta a törvényességi észrevételt, de azt nem fogadta el. Álláspontja szerint nem alkotmányértő az, ha a döntéshozó kedvezőbb feltételeket biztosít más csoportnak, mint saját magának, főleg akkor nem, ha azt egyhangú döntésével fejezi ki, szabad akarat elhatározásával. Azzal is érvel, hogy a bizottságok külsős tagjai ülésen való részvételüket csak úgy tudják biztosítani, ha vagy szabadságot vesznek ki az ülés napjára, vagy – időponttól függően – elkéredzkednek a munkaidő letelte előtt. Ezzel hátrányos helyzetbe kerülnek, kedvezőtlen esetben munkahelyük megtartását veszélyeztethetik. A Képviselő-testület a döntését pozitív diszkriminációnak tekinti, ami – úgy véli – nem alkotmányellenes. Az alpolgármester tiszteletdíjának mellőzéséről a Képviselő-testület nem nyilvánított véleményt.

A közigazgatási hivatal vezetője ezek után fordult az Alkotmánybírósághoz kezdeményezve az Ör. megjelölt rendelkezéseinek a megsemmisítését, mert azok törvényi rendelkezésekkel ellentétesek.

- II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „44/A. § (1) A helyi képviselőtestület:
 a) önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és igazgat, döntése kizárólag törvényességi okból vizsgálható felül,
 (...)
 e) törvény keretei között önállóan alakítja ki a szervezetét és működési rendjét,
 (...)
 (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
2. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”
 „20. § (1) A települési képviselőt a testületi munkában való részvételhez szükséges időtartamra a munkahelyén fel kell menteni a munkavégzés alól. Az emiatt kiesett jövedelmét a képviselő-testület téríti meg, melynek alapján a települési képviselő társadalombiztosítási ellátásra is jogosult. A képviselő-testület átalányt is megállapíthat.
 (2) A képviselő-testület a települési képviselőnek, a bizottsági elnöknek, a bizottság tagjának, a tanácsnoknak – törvény keretei között – rendeletében meghatározott tiszteletdíjat, természetbeni juttatást állapíthat meg.”
3. A Pttv. indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „4. § (1) A társadalmi megbízatású polgármester tiszteletdíját a képviselő-testület összegszerűen állapítja meg az alakuló, illetve a polgármester megválasztását követő ülésén a 3. § (2) bekezdésében megállapított illetményalap és az alábbi keretek között meghatározott szorzószám szorzataként:
	szorzószám
– 1000-nél kevesebb lakosú település esetén	2,5–4,5
– 1000–2999 lakosú település esetén	4,5–6,5
- (2) A képviselő-testület a társadalmi megbízatású alpolgármesternek
 a) a kettőezernél kevesebb lakosú településen tiszteletdíjat állapíthat meg,
 b) a kettőezer, illetve annál több lakosú településen tiszteletdíjat állapít meg úgy, hogy az ne érje el a társadalmi megbízatású polgármester tiszteletdíját.

(3) A képviselő-testület a polgármester, illetve az alpolgármester írásban benyújtott kérésére mellőzheti az (1) és (2) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj megállapítását, illetőleg az (1) és (2) bekezdésben foglaltaknál kisebb összegben is megállapíthatja.

15. § (1) A képviselő havi tiszteletdíja (alapdíj) nem haladhatja meg a Ktv. 43. § (1) bekezdése szerint megállapított illetményalap, és az alább meghatározott szorzószám szorzatát:

– 1000-nél kevesebb lakosú település esetén	1,0
– 1000–2999 lakosú település esetén	1,3
– 3000–10 000 lakosú település esetén	1,8
– 10 000-nél több lakosú település, valamint körzetközponti feladatot ellátó önkormányzat esetén	2,2
– fővárosi kerületi önkormányzat esetén	2,5
– megyei jogú városi és megyei önkormányzat esetén	2,6
– fővárosi önkormányzat esetén	2,8

(2) Ha a képviselő bizottságnak tagja, a tiszteletdíja az alaplíjon felül – több bizottsági tagság esetén is – legfeljebb az alaplíj 45%-ával növelhető.

(3) A bizottság nem képviselő tagja az alaplíj 45%-át meg nem haladó tiszteletdíjban részesíthető.”

4. Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„1. § (1) Mikepércs képviselő-testület tagjainak tiszteletdíjának mértéke bruttó 16 750 Ft minden hónapban.

(2) Mikepércs képviselő-testület bizottság képviselő-testület tagjainak, bizottsági tisztségükkel kapcsolatos feladatellátás tiszteletdíja bruttó 2010 Ft minden hónapban bizottsági tagságonként.

(3) Mikepércs képviselő-testület bizottság külső tagjainak, bizottsági tisztségükkel kapcsolatos feladatellátás tiszteletdíja bruttó 8375 Ft minden hónapban.

(4) Mikepércs képviselő-testület bizottságainak elnökei minden hónapban elnöki feladatok ellátására bruttó 13 400 Ft tiszteletdíjra jogosultak.

2. § Az alpolgármester tekintetében tiszteletdíj megállapítására nem kerül sor.”

III. Az indítvány megalapozott.

Az Alkotmánybíróság korábban már több olyan önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányosságát vizsgálta, amelyek a képviselő-testület bizottságai képviselő tagjai, illetőleg nem képviselő tagjai tiszteletdíjának mértékét eltérően határozták meg [39/2001. (X. 19.) AB határozat, ABH 2001, 691–697.; 77/2002. (XII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 696–699.; 21/2004. (VI. 10.) AB határozat, ABH 2004, 358–366.]. Ezekben a határozatokban az Alkotmánybíróság részletesen kifejtette álláspontját a tiszteletdíj megállapításának egyes kérdéseiben, azokban is, amelyeket az Ör. szabályoz.

1. A hivatalvezető álláspontja szerint törvénysértő az Ör. 1. § (3) bekezdése, mert a tiszteletdíj mértéke meghaladja a törvényi felső határt. Az indítvány a következők szerint megalapozott.

Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint az önkormányzat rendelete nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. A Pttv. 15. § (3) bekezdése szerint a bizottság nem képviselő tagja az alaplíj 45%-át meg nem haladó tiszteletdíjban részesíthető. Az Ör. 1. § (1) bekezdése szerint az alaplíj bruttó 16.750 Ft.; a (3) bekezdés alapján a nem képviselő bizottsági tag tiszteletdíja bruttó 8.375 Ft, ami több mint az alaplíj 45%-a, ezért ellentétes a törvénnyel.

2. Az Ör. 1. § (2) bekezdése alapján a bizottság képviselő tagjának tiszteletdíja havonta 2010 Ft, ezzel szemben a bizottság nem képviselő tagjának tiszteletdíja havonta 8375 Ft. Az Alkotmánybíróság – 39/2001. (X. 19.) AB határozatban kifejtett – álláspontja szerint az ilyen mértékű megkülönböztetés alkotmányellenes. „Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül. Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata szerint az Alkotmány e rendelkezését a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte. A megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként, egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie, azaz az emberi méltóság jogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között.” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 47, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.)

AB határozat, ABH 1992, 280, 281–282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 203–204.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140.; 39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325, 342–344.; 39/2001. (X. 19.) AB határozat, ABH 2001, 691, 696.]

Az Ör. hivatkozott rendelkezésében nem érvényesül a jogegyenlőség alkotmányos követelménye. Az önkormányzati képviselő-testület a bizottságait úgy választja meg, hogy az elnökkel együtt számolva a bizottság tagjainak többsége önkormányzati képviselő. Az Ötv. 24. § (2) bekezdés alapján a bizottságba indokolt beválasztani a feladatköre szerinti területen szolgáltatást nyújtó jelentősebb szervezet képviselőjét, társadalmi szervezet küldöttjét, a szolgáltatást igénybe vevő más választópolgárt. A képviselő-testület által választott bizottságnak tehát vannak önkormányzati képviselő és nem képviselő tagjai. A bizottság munkájában, működésében azonban a bizottság tagjainak azonosak a jogaik, azonosak feladataik, kötelezettségeik. Következésképpen önkényes, a jogegyenlőség elvének megsértése miatt alkotmányellenes az olyan önkormányzati rendeleti szabályozás, amely a bizottsági munkáért az önkormányzati képviselőnek, illetőleg a nem képviselő bizottsági tagnak eltérő tiszteletdíjat állapít meg. [39/2001. (X. 19.) AB határozat, ABH 2001, 696–697.]

Az Alkotmánybíróság miután több önkormányzati rendelet tekintetében állapított meg alkotmány sértést a képviselő-testületek bizottságai képviselő, illetőleg nem képviselő tagjai eltérő tiszteletdíjai miatt, alkotmányos követelményt állapított meg, amely alkotmányos követelmény kötelező az önkormányzati képviselő-testületekre is.

Az alkotmányos követelmény a következő:

„Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdéséből folyó alkotmányos követelmény, hogy a helyi önkormányzatok képviselő-testülete bizottságainak tagjai – önkormányzati képviselő és nem önkormányzati képviselő bizottsági tagok – a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 15. § (1)–(3) bekezdés keretei között a bizottsági munkájukért azonos tiszteletdíjban részesüljenek.” [21/2004. (VI. 10.) AB határozat, ABH 2004, 358.]

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 1. § (3) bekezdése sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, és a 70/A. § (1) bekezdését, tehát alkotmányellenes, ezért azt megsemmisítette.

3. Az Ör. 2. §-a szerint az alpolgármester tekintetében tiszteletdíj megállapítására nem kerül sor. A Pttv. 4. § (2) bekezdése két rendelkezést tartalmaz. Az a) pont alapján a képviselő-testület a társadalmi megbízatású alpolgármesternek a kettőezernél kevesebb lakosú településen tiszteletdíjat állapíthat meg. Ebben a települési körben tehát adható tiszteletdíj az alpolgármesternek, de nem kötelező megállapítani. Ettől eltérően a b) pont alapján a kettőezer, illetve annál több lakosú településen a képviselő-testület az alpolgármesternek tiszteletdíjat állapít meg, azaz kötelező tiszteletdíjat megállapítani az alpolgármesternek. Mikepércs több mint háromezer lakosú település, ahol a Pttv. 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján kötelező megállapítani tiszteletdíjat az alpolgármesternek. Az Ör. 2. §-a törvénnyel ellentétes, az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközés miatt alkotmányellenes, ezért az Alkotmánybíróság azt megsemmisítette.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1046/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 119/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Süllysáp Nagyközség Önkormányzatának az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 15/2007. (XII. 17.) rendeletének 11. § (4) bekezdése e)–f) pontja alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Süllysáp Nagyközség Önkormányzatának a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 14/2004. (VII. 12.) rendeletének 7. § (4) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.
3. Az Alkotmánybíróság Süllysáp Nagyközség Önkormányzatának az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 15/2007. (XII. 17.) rendelete 2008. június 1-jétől 2009. február 1-jéig hatályban volt 11. § (4)–(9) bekezdése alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárását megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. A Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal vezetője a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 99. § (2) bekezdés a) pontja alapján – egy beadványban – kezdeményezte Süllysáp Nagyközség Önkormányzatának az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 15/2007. (XII. 17.) rendeletét (a továbbiakban: Szm.) módosító 9/2008. (V. 27.) rendelet, valamint Süllysáp Nagyközség Önkormányzatának a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 14/2004. (VII. 12.) rendeletét (a továbbiakban: Gyr.) módosító 10/2008. (V. 27.) rendelet alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését, miután törvényességi észrevételét a képviselő-testület nem fogadta el. Az indítványozó kifejtette, hogy mindkét módosítás az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sérti, mivel azokat törvényi felhatalmazás nélkül és a törvényi szabályozással ellentétes tartalommal alkották meg.
  - 1.1. Az Szm. módosítását [Szm. 11. § (4)–(9) bekezdései] amiatt ítélte alkotmányellenesnek az indítványozó, mivel abban a képviselő-testület a szociális segély feltételeként önkormányzati közérdekű munka végzését és az esetleges tankötelezettség teljesítését írta elő, meghatározta az önkormányzati közérdekű munka végzésének feltételeit és az ennek ellenértékéért járó szociális segély mértékét, továbbá a polgármester hatáskörébe utalta a rendszeres szociális segély megszüntetését. Az indítványozó álláspontja szerint ezzel a képviselő-testület túlterjeszkedett és el is tért a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben kapott rendeletalkotási felhatalmazástól.
  - 1.2. A Gyr. sérelmezett módosítása [Gyr. 7. § (4) bekezdése] értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megszüntetését eredményezi a tankötelezettség teljesítésének elmulasztása. Az indítványozó szerint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a képviselő-testület hatásköre kizárólag a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására terjed ki, ezt az ellátást kiegészítheti, más pénzbeli támogatást állapíthat meg és a támogatást természetbeni ellátás formájában is nyújthatja. A Gyr. módosításával tehát a képviselő-testület túlterjeszkedett a Gyvt.-ben kapott felhatalmazáson, ami ekként törvénytörő és alkotmányellenes.
2. Az indítványozó mindkét szabályozás vonatkozásában a módosító rendelkezéseket megállapító rendeletek alkotmányossága utólagos vizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata, hogy nem a módosító rendelkezéseket hatályba léptető, hanem a módosított rendelkezéseket magába foglaló (inkorporáló) jogszabály rendelkezéseit vizsgálja [8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.].

Az Alkotmánybíróság az eljárása során megállapította, hogy az Szr.-t időközben Süllyás Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete 1/2008. (I. 19.) [Helyesen: 1/2009. (I. 19.)] számú rendeletével 2009. február 1-jei hatállyal módosította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy utólagos normakontroll keretében a hatályos rendelkezéseket vizsgálja (36/J/1990. AB végzés, ABH 1991, 669, 671.), ezért az Alkotmánybíróság a vizsgálatot az Szr. és a Gyr. indítvánnyal érintett, hatályos rendelkezései tekintetében végezte el.

- II.
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
  2. Az Szr. vizsgált rendelkezései:
„11. § (4) Az önkormányzattal való együttműködés keretében az aktív korú nem foglalkoztatott személy köteles (...)
e) a részére meghatározott önkormányzati közérdekű munkavégzést teljesíteni;
f) a Süllyás Nagyközségi Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézménybe járó tanköteles korú illetőleg iskolai életmódra felkészítő oktatásra köteles gyermekeit az intézményekbe járatni”.
  3. A Gyr. vizsgált rendelkezései:
„7. § (4) Meg kell vonni az önkormányzat által megállapított illetőleg folyósított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatást, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást attól a szülőktől, akiknek a gyereke a közoktatási intézmény figyelmeztése ellenére igazolatlanul hiányzik az iskolából illetőleg az iskolai életmódra felkészítő kötelező óvodai foglalkozásról, és ezzel a szülő a gyermek nevelését, értelmi, erkölcsi fejlődését veszélyezteti”.
- III.
- Az indítvány részben megalapozott.
1. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá a törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.
  - 1.1. Az Sztv. több tárgykörben is jogalkotásra hatalmazza fel az önkormányzatok képviselő-testületeit. Az indítvánnyal érintett aktív korúak ellátása tekintetében arra adott felhatalmazást, hogy az önkormányzatok rendeletben szabályozzák az Sztv.-ben a rendszeres szociális segély feltételeként előírt együttműködés eljárási szabályait, a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit [Sztv. 37/D. § (3) bekezdése, 132. § (4) bekezdése]. Az Sztv. értelmében az együttműködés az együttműködésre kijelölt szervvel való kapcsolattartásra, képességfejlesztő, életmódformáló foglalkozáson, képzésben való részvételre terjedhet ki, melynek konkrét tartalmát a beilleszkedési program határozza meg és az ebben való részvétel írásos megállapodáson alapul [Sztv. 37/D. § (1)–(2) bekezdés].
A jelen esetben a képviselő-testület az Szr. támadott rendelkezésében az együttműködés keretében teljesítendő két, az Sztv.-ben nem szereplő kötelezettséget állapított meg. Az Alkotmánybíróság megállapította: az Sztv. nem adott felhatalmazást arra, hogy az önkormányzatok az együttműködés keretében teljesítendő további kötelezettséget írjanak elő. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az ilyen tartalmú önkormányzati rendeleti szabályozás ellentétes az Sztv. előírásaival, ekként az Szr. 11. § (4) bekezdés e)–f) pontja az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sérti, ezért azokat az Alkotmánybíróság megsemmisítette [lásd 29/2002. (VII. 2.) AB határozat, ABH 2002, 543.; 30/2002. (VII. 2.) AB határozat, ABH 2002, 555.; 31/2002. (VII. 2.) AB határozat, ABH 2002, 564.].
  - 1.2. A Gyvt. az Sztv.-hez hasonlóan több kérdésben rendelet alkotására hatalmazza fel az önkormányzatok képviselő-testületeit. A pénzügyi ellátások vonatkozásában arra adott felhatalmazást, hogy a települési képviselő-testületek rendeletben szabályozzák a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás mértékét [Gyvt. 21. § (1) bekezdés], a hatáskörükbe tartozó ellátást kiegészíthetik és más pénzügyi támogatásokat is megállapíthatnak [Gyvt. 18. § (2) bekezdés], továbbá megállapíthatják a hatáskörükbe tartozó ellátásoknál az igazolás és a nyilatkozat tartalmát, benyújtásának részletes szabályait, az elbírálás részletes szempontjait, a jövedelemszámításnál irányadó időszakot [Gyvt. 131. § (1) bekezdés].
A Gyr. sérelmezett rendelkezéseiben a képviselő-testület a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megszüntetésének a Gyvt.-ben szabályozottaktól eltérő, újabb esetét állapította meg. Mivel a Gyvt. kizárólag a felsorolt tárgykörökben adott felhatalmazást helyi jogalkotásra, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Gyr. támadott rendelkezésével Süllyás

Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete túllépte a jogalkotásra kapott felhatalmazás kereteit. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a felhatalmazás nélkül megalkotott Gyr. 7. § (4) bekezdése az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sérti, így azt megsemmisítette [lásd 7/1999. (IV. 28.) AB határozat, ABH 1999, 379.; 56/2002. (XI. 28.) AB határozat, ABH 2002, 648.].

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: az Ötv. 99. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörében az önkormányzati rendeletek alkotmányossági felülvizsgálatát a jogforrási hierarchia állított sérelme tekintetében végzi el, a szabályozási tartalomnak más szempontok szerinti Alkotmányba ütközését főszabály szerint nem vizsgálja. Ezért az Alkotmánybíróság ebben az esetben sem vizsgálta önmagában a feltételek – mint például a tankötelezettség teljesítése – előírásának alkotmányosságát. A jelen ügyhöz kapcsolódva elvi élel jegyzi meg továbbá azt is az Alkotmánybíróság, hogy az önkormányzatoknak számos lehetősége van alkotmányos keretek között kezdeményezni a szükségesnek ítélt magasabb szintű jogalkotást, a jogállamiság sérelmét is eredményező törvénysértő rendeletalkotás helyett.

2. Az Alkotmánybíróság az eljárása során megállapította, hogy Süllyap Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete 1/2008. (I. 19.) [Helyesen: 1/2009. (I. 19.)] számú rendeletével 2009. február 1-jei hatállyal módosította az Szr-t. A hatályos szöveg az indítványozó által kifogásolt szabályozást nem teljes egészében tartalmazza. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és a 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.], valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben ugyancsak tartalmazza a sérelmezett rendelkezést (137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.). Az Alkotmánybíróság ezért az Szr. vonatkozásában tárgyalanná vált indítványi rész tekintetében az eljárását – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 31. § a) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1230/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 120/2009. (XI. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Göd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról szóló 34/1991. (XI. 20.) sz. Ök. rendelete 1. sz. melléklete „2. Mozgóbolt 401 500 Ft/év” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt e határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó országos hálózattal rendelkező, mozgóbolti tevékenységet végző gazdálkodó szervezet. A mozgóbolti tevékenységet a különböző önkormányzatok területén az önkormányzattal kötött megállapodás, engedély alapján, az önkormányzat rendeletében meghatározott díj megfizetésével végzi. Az indítvány szerint Göd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a közterületek használatáról szóló, többször módosított 34/1991. (XI. 20.) sz. Ök. rendelet (a továbbiakban: Ör.) 1. sz. melléklete állapítja meg a közterület-használat 2008. évre vonatkozó díjtételeit, ennek része: „3. Mozgóbolt 365 000 Ft/év.” vonatkozik az indítványozóra, ennek a rendelkezésnek az alkotmányellenességét állítja az indítványozó. Álláspontja szerint ez a díjtétel több tekintetben alkotmányellenes: ütközik az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe, a diszkrimináció tilalmába, az Alkotmánynak a szabad versenyre vonatkozó 9. § (2) bekezdésébe is. Az indítványozó úgy véli, hogy az Ör. indokolatlanul hátrányos helyzetbe hozza a mozgóbolti tevékenységet végző piaci szereplőt a többi kereskedőhöz képest. Ha egy kereskedő mozgóbolti tevékenységet kíván végezni a város területén egy kb. 6 m² -nek megfelelő alapterülettel rendelkező gépjárművel, akkor havi 30 416 Ft, évi 365 000 Ft összegű közterület használati díjat fizet az önkormányzatnak az Ör. 1. számú melléklete 3. pontja alapján. Ugyanakkor egy 6 m² alapterületű üzletet (pavilont, tárolót) működtető vállalkozó havi 3000 Ft közterület használati díjat fizet, tehát tízszeres a különbség a két vállalkozó között, a mozgóbolti tevékenységet végző hátrányára. Tovább árnyalja a különbséget az, hogy az indítványozó egy hónapban mindösszesen nyolc alkalommal (tehát nyolc napon), s ezeken a napokon is legfeljebb 6–8 órára veszi igénybe a közterületet. Az indítványozó hivatkozik a 38/1998. (IX. 23.) AB határozatra, amely a szolgáltatástól független, kirívóan magas díjat alkotmányellenesnek tekintette. Előadta továbbá, hogy a támadott rendelkezés az Alkotmány 9. § (2) bekezdésébe is ütközik. Hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság egyértelmű és több esetben is hangsúlyozott alkotmányértelmezése szerint a verseny szabadsága ugyan nem alapjog, de a piacgazdaság olyan feltétele, amelynek meglétét és működését biztosítani az államnak is feladata, mely feladat az alkotmányos alapjogok intézményvédelmi oldalának kiépítésével – például jogszabályalkotással – teljesítendő. Az önkormányzat rendeletalkotásával nem a verseny szabadságának védelmében járt el, ez a szabályozás a mozgóbolti tevékenységet végző személyek vállalkozáshoz való, az Alkotmányban rögzített jogának ellehetetlenüléséhez vezet. Kiegészítő indítvány alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány benyújtását követően a Képviselő-testület módosította az Ör.-t, annak mellékletét, a módosítás az indítvány érdemét azonban nem érintette, ezért az Alkotmánybíróság – kialakult gyakorlatának megfelelően – vizsgálatát a hatályos Ör. tekintetében végezte el. Az Ör. hatályos melléklete szerint a pavilon, tároló díja havonta, m²-ként (a város területén való elhelyezkedéstől függően) 610; 550; 480 Ft, ezzel szemben mozgóbolt esetén 401 500 Ft/év; a hivatkozott különbség tehát a hatályos melléklet alapján is közel tízszeres.
- II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.
 (2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”
 „70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”
2. Az Ör. mellékletének az indítvánnyal támadott rendelkezései:
„Megnevezés	Díjtétel		
	I.	II.	III.
		Ft/m ² /hó	
1. Üzlet, pavilon, fülke, tároló, garázs, tároló stb.	610	550	480
2. Mozgóbolt		401 500 Ft/év	
- III. Az indítvány megalapozott.
1. Az Alkotmánybíróság számos határozatában értelmezte az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést, amelynek értelmében a Magyar Köztársaság területén az emberi, illetve az állampolgári jogok bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül minden személyt megilletnek. Következésképpen érvényesített álláspontja szerint a diszkrimináció tilalma elsősorban az alkotmányos alapjogok terén tett megkülönböztetésekre terjed ki. Abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem emberi jog vagy alapvető jog

tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot is sérti. Az Alkotmánybíróság ez utóbbi körben viszont kizárólag akkor ítéli alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási körbe tartozó jogalanyok között [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 203.].

Az Alkotmánybíróság azt is kimondta: a megkülönböztetés tilalma nem jelenti azt, hogy minden megkülönböztetés tilos. A hátrányos megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelni és az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztása szempontjait meghatározni [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. A diszkrimináció tilalmából tehát nem következik az, hogy az állam – a különböző élethelyzetekben lévőkre – ne különböztethetne, feltéve, hogy ezzel az alkotmányos követelményeket nem sérti. Az Alkotmánybíróság szerint az állam joga – és bizonyos körben kötelezettsége is –, hogy a jogalkotás során figyelembe vegye az emberek között ténylegesen meglévő különbségeket [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 282.; 74/1995. (XII. 15.) AB határozat, ABH 1995, 369, 373–374.].

A diszkrimináció vizsgálatánál az első eldöntendő kérdés, hogy az adott szabályozás tekintetében állított megkülönböztetés egymással összehasonlítható alanyi körre vonatkozik-e [49/1991. (IX. 27.) AB határozat, ABH 1991, 246, 249.; 432/B/1995. AB határozata, ABH 1995, 789, 792.]. Ebben az ügyben a közterületi engedély alapján kiskereskedelmi tevékenységet végzők [a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § k) pontja] alkotnak az adott szabályozás tekintetében homogén csoportot.

A közterület használatáért fizetendő díj, ahogyan azt az Alkotmánybíróság a 38/1998. (IX. 23.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) is megállapította „a közterület használatának ellenértéke. Ennek megfelelően a közterület-használat díjának alapvetően a közterület-használat értékét befolyásoló tényezőkhez (a terület nagysága, a településen belüli elhelyezkedése, a használat módja, időtartama stb.) kell igazodnia. A közterület-használók között a közterület-használati díj mértéke tekintetében e tényezők alapján tett megkülönböztetés nem tekinthető alkotmányellenesnek” (ABH 1998, 454, 456.).

A közterület-használati díj mértékének a megállapításánál alapvetően az elfoglalt közterület nagyságát és az elfoglalás időtartamát indokolt alapul venni. Az Ör. mellékletének 1. pontja az elfoglalt közterület – állandó jelleggel – elfoglalt nagyságától függő havonként díjtételeket állapít meg. Az ezzel összehasonlítható 2. Mozgóbolt 401 500 Ft/év fizetendő díja 6 m² alapterületű gépjárművet figyelembe véve közel tízszerese, ésszerű indok nélkül meghatározott közterület-használati díj a mozgóbolti tevékenységet végző vállalkozó hátrányára.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban azt is hangsúlyozta, hogy a „közterület-használat díjának olyan szabályozása, amely a közterület-használat értékét meghatározó tényezők azonossága esetén, a szolgáltatástól független, annak értékét nem befolyásoló szempontok alapján kirívóan magas díjfizetési kötelezettséget ír elő egyes vállalkozókra és ezzel megkülönböztetést tesz a közterületet használó vállalkozók között, önkényes, ezért alkotmányellenes” (ABH 1998, 454, 456–457.). Az Alkotmánybíróság a 21/2003. (IV. 18.) AB határozatban megerősítette, hogy alkotmányosan nem indokolható az a szabályozás, amikor a közterület-használati díjat olyan szempontokra alapítják, amelyek a közterület használatával nincsenek összefüggésben, s ezzel a díj mértéke tekintetében nem releváns szempont alapján, önkényesen, ésszerű indok nélkül tesznek megkülönböztetést a közterületet azonos feltételek mellett használó kereskedelmi, vendéglátó-ipari közterület-használók között (ABH 2003, 784, 789.).

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 1. számú mellékletének 2. pontja, a mozgóbolti tevékenységre megállapított díj ésszerű indok nélkül tesz aránytalanul nagy különbséget a közterületen értékesítést végzők között, ami így az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott diszkrimináció tilalmát sérti, ezért a támadott rendelkezést megsemmisítette.

2. Mivel az Alkotmánybíróság az Ör. 1. számú mellékletének 2. pontja alkotmányellenességét az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközése miatt megállapította, ezért az Alkotmány 9. § (2) bekezdése állított sérelmének a vizsgálatát az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] mellőzte.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Budapest, 2009. november 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1251/B/2008.

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1194/2009. (XI. 20.) Korm. határozata a Magyar Köztársaság Kormánya és a Dél-afrikai Köztársaság Kormánya között a gazdasági együttműködésről szóló megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról

A Kormány

1. egyetért a Magyar Köztársaság Kormánya és a Dél-afrikai Köztársaság Kormánya között a gazdasági együttműködésről szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a nemzeti fejlesztési és gazdasági minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Megállapodás szövegének – a jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. jóváhagyja a Megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét, és elrendeli a Megállapodás végleges szövegének megállapítását követően annak a Magyar Közlönyben történő kihirdetését.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozata a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007–2032 szőlő 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról (2007–2010.) szőlő 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat módosításáról

1. A „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007–2032 szőlő 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról (2007–2010.) szőlő 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat] a következő 1/A–E. pontokkal egészül ki:
„1/A. El kell indítani és működtetni kell a Biztos Kezdet Program keretében megvalósuló szolgáltatásokat, illetve programokat a függelék szerinti célok és alapelvek érvényesülését biztosítva.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
egészségügyi miniszter
nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: folyamatos

- 1/B. Ki kell dolgozni és nyomon kell követni a Biztos Kezdet Program alapelveire épülő ágazati fejlesztéseket, szolgáltatásokat az érintett tárcák együttműködésében.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
egészségügyi miniszter
társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: folyamatos

1/C. Ki kell dolgozni a Biztos Kezdet Program alapelveinek megfelelő szolgáltatások egységes minősítési rendszerét.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
egészségügyi miniszter
társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: 2010. december 31.

1/D. Ki kell alakítani a Biztos Kezdet Programhoz kapcsolódó képzések és továbbképzések – a Program alapelveire épülő – egységes szemléletét és ki kell dolgozni olyan interszektoralis képzési programot, amely a szakterületek együttműködését segíti elő.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
egészségügyi miniszter
társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: 2010. december 31.

1/E. Ki kell dolgozni az Európai Unió forrásból létrejövő és működésüket megkezdő Biztos Kezdet Gyerekházak továbbműködtetése hazai forrásból történő finanszírozásának feltételrendszerét és biztosítani kell a programok folyamatos működtetését.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
pénzügyminiszter
önkormányzati miniszter
társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: a Biztos Kezdet Gyerekházak működtetésének hazai forrásból történő finanszírozására vonatkozó feltételrendszer kialakítására 2010. december 31.”

2. Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat az e határozat melléklete szerinti függelékkel egészül ki.
3. Ez a határozat a közzétételét követő ötödik napon lép hatályba.
4. Ez a határozat a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

Melléklet az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozathoz

„Függelék az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozathoz

A Biztos Kezdet Program céljai és alapelvei

1. Bevezető

A magyarországi Biztos Kezdet Program (a továbbiakban: Program) alaptézisei – a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007–2032 sz. 47/2007. (V. 31.) OGY határozatban megfogalmazott célokkal és alapelvekkel összhangban – az alábbiakban kerülnek meghatározásra. Mindazoknak, akik Biztos Kezdet szolgáltatásokat kívánnak nyújtani, e célokat és alapelveket kell érvényesíteniük a szolgáltatás kialakítása során.

A Program feladata, hogy hatékonyan avatkozzon be a szegénység és a kirekesztettség hatásai, illetve következményei újratermelődésének megakadályozása érdekében.

A Program különös hangsúlyt fektet a gyermeki jogok érvényesítésére. A gyerekek születésüktől fogva aktív szereplői a családnak, a közösségnek, a társadalom életének. A legfiatalabb gyerekek jogainak érvényesítése érdekében tekintettel kell lenni az életkorukból adódó sajátos fizikai és érzelmi szükségletekre, valamint arra, hogy koragyermekkorban alapvető szükségletük a játékhoz, felfedezéshez, tanuláshoz, társas kapcsolatokhoz szükséges személyes és tárgyi környezet megléte. Minden gyereknek joga van a boldog gyermekkorhoz. A korai életévek különös odafigyelést igényelnek, mivel ebben az életkorban alakulnak ki az alapjai a későbbi iskolai sikernek és társadalmi részvételnek.

A Program alapelveinek megfelelően történik a Biztos Kezdet Gyerekházak létrehozása, hálózatuk kialakítása. A Program és annak célkitűzései azonban nem csak a Gyerekházak formájában valósulhatnak meg. Az alapelveknek megfelelő más szolgáltatások (pl. sajátos feltételekkel kialakuló csoportok óvodában, bölcsődében, játszóházakban, egészségházakban stb.) is szolgálhatják a Program célkitűzéseit, és így részei lehetnek annak.

2. Célok

A Program a gyermekszegénység kedvezőtlen következményeit és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánja visszaszorítani. Középpontjában azok a szegénységben élő, 0–7 (ebből kiemelten 0–5) éves gyermeket nevelő családok állnak, akik forrásaik szűkössége, valamint a jó minőségű szolgáltatások elérésének korlátozottsága miatt nem tudják a gyermek képességeinek maximális kibontakoztatását biztosítani.

A Program elsődleges célja lehető legjobb esély biztosítása a készségek-, képességek kibontakozásához, a lehető legkorábbi életkorban, azon gyerekek számára, akik a legnagyobb szegénységben élnek.

A Program hosszú távú célkitűzése olyan gyerek- és családbarát szolgáltatási környezet kialakítása országos szinten, amely a szülők partneri bevonása és aktív részvétele mellett koragyermekkorban egyenlő esélyt biztosít a veleszületett képességek kibontakozásához, a minél korábbi – lehetőleg 3 éves kortól történő – óvodai részvételhez és a sikeres iskolakezdéshez.

3. A Program alapelvei

A Program a koragyerekkori nevelésre, tanulásra, gondozásra irányul, és bármilyen, a 0–7 (különösen 0–5) éves gyerekekkel és családjaikkal foglalkozó szolgáltatás szellemiségét és működését meghatározhatja. Valamely szolgáltatás, illetve program az alapelvek együttes érvényesülése esetén képezheti a Program részét.

- a) Az életkori alapelv szerint a Program fókuszában a 0–7 (különösen a 0–5) éves gyerekek állnak. A rendszeres szolgáltatások a koragyermekkorban fejlődés kiemelt szerepének és a korai beavatkozások bizonyított hatékonyságának megfelelően a képességkibontakoztatás interdiszciplináris megvalósítását célozzák.
- b) A területi célzás alapelve. Az ország területi egyenlőtlenségeit figyelembe véve a Program elsődleges célcsoportját a hátrányos helyzetű kistérségekben, valamint a települési szegregátumokban élő családok jelentik. Ezekben a területeken jellemző leginkább a szociális problémák halmozódása és az erőforrások szűkössége, másrészt itt hiányoznak vagy szűkösek a kisgyerekekre irányuló szolgáltatások. Azokon a területeken, ahol a Program működik, mindenki számára nyitott.
- c) Szülőkkel való partneri együttműködés alapelve. A szülők a gyerek első tanítói. A szülők aktív részvétele, a velük való tartalmas együttműködés, a szülői kompetenciák megerősítése, szükség esetén egyéb szolgáltatásokhoz való hozzájutásának segítése a Program meghatározó eleme.
- d) Szakmák és szakemberek közötti együttműködés alapelve a koragyermekkorban interdiszciplináris megközelítése alapján. Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása a korai felismerés és a fejlődési elmaradások kezelése érdekében. Szakmaközi együttműködésben megvalósuló támogatás a gyerekek és a családok számára.
- e) A Program célzottságának alapelve szerint a helyi szakembereknek törekedni kell arra, hogy – bár a Program mindenki számára nyitott – a nagy hátránnyal induló kisgyermek maradjon a Program fókuszában.”

A Kormány 1196/2009. (XI. 20.) Korm. határozata a visszaélés szempontjából veszélyes új szer vagy ismert szer új besorolásával kapcsolatos feladatokról

1. A Kormány felhívja az egészségügyért felelős minisztert, hogy ha gyógyászati felhasználással rendelkező, illegális forgalomban megjelent, a visszaélés szempontjából veszélyes új szer, vagy ismert szer új besorolása válik szükségessé, és a szer kóros élvezetre alkalmassága egyértelműen megállapítható, a szer listára vétele érdekében
  - a) nyújtsa be a Kormányhoz az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény módosításáról szóló előterjesztést, valamint
  - b) kezdeményezze a rendészetért felelős miniszternél a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló kormányrendelet módosításáról szóló előterjesztés benyújtását a Kormányhoz.

Felelős: egészségügyért felelős miniszter
rendészetért felelős miniszter

Határidő: a szer kóros élvezetre való alkalmasságának megállapítását követően haladéktalanul
2. A Kormány felhívja a kábítószer-megelőzésért és a kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős minisztert, hogy ha gyógyászati felhasználással nem rendelkező, illegális forgalomban megjelent, a visszaélés szempontjából veszélyes új

szer, vagy ismert szer új besorolása válik szükségessé, és a szer kóros élvezetre alkalmassága egyértelműen megállapítható, a szer listára vétele érdekében kezdeményezze

- a) az egészségügyért felelős miniszternél az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény, valamint
- b) a rendészetért felelős miniszternél a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló kormányrendelet

módosításáról szóló előterjesztés benyújtását a Kormányhoz.

Felelős: kábítószer-megelőzésért és kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszter
egészségügyért felelős miniszter
rendészetért felelős miniszter

Határidő: a szer kóros élvezetre való alkalmasságának megállapítását követően haladéktalanul

3. A Kormány felhívja a kábítószer-megelőzésért és a kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős minisztert, hogy ha egy szer felvételre kerül a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény (a továbbiakban: Kábítószer Egyezmény) vagy a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben az 1971. február 21. napján aláírt egyezmény (a továbbiakban: Pszichotróp Egyezmény) valamely jegyzékére, illetve, ha az Európai Unió Tanácsa egy szer jegyzékre vételét az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett határozatával elrendelte, a szer listára vétele érdekében kezdeményezze

- a) az egészségügyért felelős miniszternél a Kábítószer Egyezményt, illetve a Pszichotróp Egyezményt kihirdető jogszabály, valamint az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény, valamint
- b) a rendészetért felelős miniszternél a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló kormányrendelet

módosításáról szóló előterjesztés benyújtását a Kormányhoz.

Felelős: kábítószer-megelőzésért és kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszter
egészségügyért felelős miniszter
rendészetért felelős miniszter

Határidő: a szer jegyzékre vételét, illetve az Európai Unió Tanácsa határozatának közzétételét követően haladéktalanul

4. A Kormány felkéri az egészségügyért felelős minisztert, valamint a kábítószer-megelőzésért és a kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős minisztert, hogy az 1. pont b) alpontja és a 2. pont szerinti kezdeményezést megelőzően – az adott szer kóros élvezetre való alkalmasságának megállapítása érdekében – kérjék be az Országos Gyógyszerészeti Intézet és a Pszichiátriai Szakmai Kollégium szakvéleményét, valamint az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal, a Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ (Nemzeti Drog Fókuszpont), valamint a külön jogszabályban meghatározott szakkérdésben szakvélemény adására kizárólagosan feljogosított szervek, továbbá a Rendőrség birtokában lévő, az adott szer kóros élvezetére utaló információkat.

5. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1197/2009. (XI. 20.) Korm. határozata
a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról
és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény
felülvizsgálatából adódó és a balatoni vízpart-rehabilitáció megvalósításával
kapcsolatos feladatokról**

A Kormány áttekintette a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény rendelkezéseiből, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének érvényesítését célzó intézkedésekről szóló 1097/2001. (VIII. 17.) Korm. határozatból, valamint a balatoni vízpart-rehabilitáció megvalósítására vonatkozó intézkedésekről szóló 1212/2002. (XII. 21.) Korm. határozatból fakadó feladatokat. A Kormány az eddig megvalósult intézkedésekre tekintettel, a további feladatok végrehajtása érdekében a következő határozatot hozza:

1. Ki kell dolgozni a Balaton kiemelt üdülőkörzet partinak és partközelinek nem minősülő, szennyvízelvezetési agglomerációkba nem tartozó települései szennyvízkezelésének megvalósítására vonatkozó Balatoni Kistelepülések Szennyvízkezelési Programját. A Program keretein belül meg kell határozni a támogatás feltételeit, a támogatás igénylésének és folyósításának rendjét.
Felelős: nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
pénzügyminiszter
Határidő: 2010. március 31.
2. A Balaton kiemelt üdülőkörzet területrendezési tervének a készülő településrendezési eszközökben történő érvényesülése nyomon követése érdekében meg kell határozni a területhasználat-változások folyamatának követésére és minősítésére alkalmas egységes monitoring rendszer létrehozásához, illetve üzemeltetéséhez szükséges követelményeket és feltételeket. A monitoring rendszer felállítását követően 5 évente értékelő jelentést kell összeállítani a területi folyamatokról és a területrendezési terv érvényesüléséről.
Felelős: nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
Határidő: a monitoring rendszer kidolgozására és adatokkal történő feltöltésére: 2011. december 31.
az első értékelő jelentésre: 2013. december 31.
3. Meg kell határozni a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területeken lévő állami tulajdonú ingatlanok vagyonkezelésére, hasznosítására, valamint értékesítésére vonatkozó követelményeket.
Felelős: nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
pénzügyminiszter
szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter
a társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter
Határidő: 2011. június 30.
4. Végre kell hajtani a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervekben meghatározott, új szabályozási partvonal kijelölésével kapcsolatban az ingatlan-nyilvántartást érintő feladatokat:
  - a) a medertelkek telekegyesítése és az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetésükhöz szükséges okiratok előkészítése;
Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
Határidő: 2013. június 30.
  - b) az egykori medertelkekből feltöltésre került, a tanulmánytervek alapján megmaradó földrészletek ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséhez szükséges okiratok előkészítése.
Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
Határidő: 2013. június 30.
5. A Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól szóló 22/1998. (II. 13.) Korm. rendeletben meghatározott – a nádasok minősítésével kapcsolatos – feladatok végrehajtásának ütemezését össze kell hangolni a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervek

felülvizsgálatával. Ennek érdekében a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól szóló 22/1998. (II. 13.) Korm. rendeletet módosítani kell.

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Határidő: 2009. december 31.

6. A vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területekre készült vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek felülvizsgálata során:
- a) a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek első felülvizsgálatát megelőzően a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervekben a partvonal szabályozási tervek alapján megállapított partvonalat rendelettel ki kell hirdetni;
- Felelős:* környezetvédelmi és vízügyi miniszter
- Határidő:* 2012. december 31.
- b) a partvonal szabályozási tervek és a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek egyidejű felülvizsgálata alapján a vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területekre az új, közös partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs terveket együttes rendelettel el kell fogadni.
- Felelős:* nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
- Határidő:* 2016. április 30.
7. Javaslatot kell kidolgozni a közcélú zöldterületi parti sétányok megvalósításának módjára vonatkozó intézkedésekre.
- Felelős:* nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
- Határidő:* 2010. június 30.
8. Helyrajzi szám szerint le kell határolni a Balaton kiemelt üdülőkörzetben a borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területeken a kiemelkedő értékű tájelemet képviselő dűlőket.
- Felelős:* földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
önkormányzati miniszter
- Határidő:* 2011. december 31.
9. A Balaton kiemelt üdülőkörzethez csatlakozott új települések számára a településrendezési tervek és a helyi építési szabályzatok felülvizsgálatára támogatást kell biztosítani.
- Felelős:* nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
önkormányzati miniszter
- Határidő:* 2012. március 31.
10. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
11. Hatályát veszti a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének érvényesítését célzó intézkedésekről szóló 1097/2001. (VIII. 17.) Korm. határozat, a balatoni vízpart-rehabilitáció megvalósítására vonatkozó intézkedésekről szóló 1212/2002. (XII. 21.) Korm. határozat, valamint a balatoni vízpart-rehabilitáció megvalósítására vonatkozó intézkedésekről szóló 1212/2002. (XII. 21.) Korm. határozat módosításáról szóló 2304/2003. (XII. 9.) Korm. határozat. Ez a pont az e határozat hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1198/2009. (XI. 20.) Korm. határozata a 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról

1. A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 38. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében 1.476,1 millió forint 1. számú melléklet szerinti átcsoportosítását rendeli el a 2009. évi központi költségvetés általános tartaléka terhére.

Felelős: pénzügyminiszter
igazságügyi és rendészeti miniszter

Határidő: azonnal

2. A 2009. évi központi költségvetési általános tartalékának felhasználásáról szóló 1177/2009. (X. 26.) Korm. határozat melléklete helyébe e határozat 2. számú melléklete lép.
3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba. E határozat 2. pontja a közzétételét követő második napon hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet az 1198/2009. (XI. 20.) Korm. határozathoz

X. Miniszterelnökség

XIV. Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium

Fejezet száma és megnevezése

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA* a Kormány hatáskörében

Költségvetési év: 2009.

Millió forintban, egy tizedessel

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csoport-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir.-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csoport-név	Jog-cím-név	Elő-ir.-csoport-név	KIADÁSOK				A módosítás jogcíme				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jog-szabály/határozat száma			
														Kiemelt előirányzat neve													
	XIV.							Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium																			
019435		2						Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat																			
						1		Működési költségvetés																			
							1	Személyi juttatások															14,2				
							2	Munkaadókat terhelő járulékok															4,5				
003737		5						Büntetés-végrehajtás																			
						1		Működési költségvetés																			
							1	Személyi juttatások															355,3				
							2	Munkaadókat terhelő járulékok															113,7				
001580		7						Rendőrség																			
						1		Működési költségvetés																			
							1	Személyi juttatások															744,9				
							2	Munkaadókat terhelő járulékok															238,4				
001799		11						Rendőrtiszti Főiskola																			
						1		Működési költségvetés																			
							1	Személyi juttatások															3,9				
							2	Munkaadókat terhelő járulékok															1,2				

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csoport-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir.-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csoport-név	Jog-cím-név	Elő-ir.-csoport-név	KIADÁSOK				A módosítás jogcíme				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jog-szabály/határozat száma				
														Kiemelt előirányzat neve														
							2							Munkaadókat terhelő járulékok									76,7					
	XI.							Önkormányzati Minisztérium																				
		12						Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
			25					Választások lebonyolítása																				
275090				3				Időközi és kisebbségi választások lebonyolítása																				
						1		Működési költségvetés																				
							5	Egyéb működési célú támogatások, kiadások																		50,0		
	XIV.							Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium																				
001580		7						Rendőrség																				
						1		Működési költségvetés																				
							1	Személyi juttatások																		657,0		
							2	Munkaadókat terhelő járulékok																		193,0		
							2	Felhalmozási költségvetés																				
							2	Felújítás																		150,0		
	XVI.							Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium																				
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
			2					Ágazati célú előirányzatok																				
256501				34				Víz- és környezeti kárelhárítás																				
						1		Működési költségvetés																				
							1	Személyi juttatások																		82,5		
							2	Munkaadókat terhelő járulékok																		24,7		
							3	Dologi kiadások																		384,5		
							2	Felhalmozás																				
							3	Egyéb intézményi felhalmozási kiadások																		192,3		
	XVIII.							Külügyminisztérium																				
		1						Külügyminisztérium																				
004118			2					Külképviseletek igazgatása																				
						1		Működési költségvetés																				
							1	Személyi juttatások																		232,6		
							2	Munkaadókat terhelő járulékok																		67,4		
							3	Dologi kiadások																		900,0		
	XX.							Oktatási és Kulturális Minisztérium																				
218605		4						Művészeti intézmények																				
						1		Működési költségvetés																				
							3	Dologi kiadások																		300,0		
016357		6						Egyéb kulturális intézmények																				
						1		Működési költségvetés																				
							3	Dologi kiadások																		50,0		
	XXI.							Egészségügyi Minisztérium																				
002972		4						Gyógyító-megelőző ellátás országos szakintézetei																				
						1		Működési költségvetés																				
							3	Dologi kiadások																		801,5		
	X.							Miniszterelnökség																				
		20						Tartalékok																				
001414			1					Költségvetés általános tartaléka																		-4401,9		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csoport-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir.-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csoport-név	Jog-cím-név	Elő-ir.-csoport-név	TÁMOGATÁSOK				A módosítás jogcíme				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jog-szabály/határozat száma				
														Kiemelt előirányzat neve														
	X.							Miniszterelnökség																				
		1						Miniszterelnöki Hivatal																				
000505			1					Miniszterelnöki Hivatal igazgatása																		316,4		

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csoport-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csoport-név	Jog-cím-név	Elő-ir-csoport-név	TÁMOGATÁSOK				A módosítás jogcíme				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jog-szabály/határozat száma			
														Kiemelt előirányzat neve													
	XI.							Önkormányzati Minisztérium																			
		12						Fejezeti kezelésű előirányzatok																			
			25					Választások lebonyolítása																			
275090				3				Időközi és kisebbségi választások lebonyolítása														50,0					
	XIV.							Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium																			
001580		7						Rendőrség																1000,0			
	XVI.							Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium																			
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok																			
			2					Ágazati cél-előirányzatok																			
256501				34				Víz- és környezeti kárelhárítás																684,0			
	XVIII.							Külügyminisztérium																			
		1						Külügyminisztérium																			
004118			2					Külképviseltek igazgatása																1200,0			
	XX.							Oktatási és Kulturális Minisztérium																			
218605		4						Művészeti intézmények																300,0			
016357		6						Egyéb kulturális intézmények																50,0			
	XXI.							Egészségügyi Minisztérium																			
002972		4						Gyógyító-megelőző ellátás országos szakintézetei																801,5			
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																											
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																											

Az adatlap 5 példányban töltendő ki		A támogatás folyósítása/zárolása (módosítás +/-)		Összesen	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
Fejezet	1 példány							
Állami Számvevőszék	1 példány	időarányos						
Magyar Államkincstár	1 példány	teljesítményarányos						
Pénzügyminisztérium	2 példány	egyéb: azonnal		4401,9				4401,9

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A miniszterelnök 94/2009. (XI. 20.) ME határozata a Közép-európai Funkcionális Légtérblokkról szóló megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. §-ának (1) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter és a külügyminiszter előterjesztése alapján

1. egyetértek a Közép-európai Funkcionális Légtérblokkról szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozásával;
2. felhatalmazom a közlekedési, hírközlési és energiaügyi minisztert, hogy – az érintett miniszterekkel egyetértésben – a tárgyalásokon részt vevő személyeket kijelölje;
3. felhatalmazom a közlekedési, hírközlési és energiaügyi minisztert vagy az általa kijelölt személyt, hogy a tárgyalások eredményeként előálló szövegtervezetet kézzeljegyével lássa el;
4. felhívom a külügyminisztert, hogy a Megállapodás létrehozásához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
5. felhívom a közlekedési, hírközlési és energiaügyi minisztert és a külügyminisztert, hogy a Megállapodás létrehozását követően a Megállapodás végleges szövegének megállapítására való felhatalmazásról szóló határozat tervezetét haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

Az Országos Választási Bizottság 436/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 21-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés alkotson törvényt arról, hogy az Alkotmánybíróságnak az indítvány elbírálása tárgyában hozott érdemi határozata meghozatala előtt a határozattervezetet – legalább 15 napos határidő biztosításával – az indítványozóval közölni kell, amelyre az indítványozó írásban véleményt terjeszthet elő?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. A népszavazásra bocsátott kérdésnek mind a választópolgár, mind a jogalkotó számára egyértelműnek kell lennie. Az egyértelműség követelményét a testület és az Alkotmánybíróság is a népszavazáshoz való jog alkotmányos garanciájaként értelmezi.

A népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű azért, mert nem állapítható meg pontosan, hogy a beadványozó mit ért „határozattervezet” alatt. Nem állapítható meg egyértelműen, hogy beadványozó mikori, milyen készütségi fokban lévő határozattervezetet említ és annak megküldését hány alkalommal javasolná. A fentiek ismeretében nem értelmezhető a határozattervezet fogalma, tekintettel az elkészítés és az ülésezés szabályaira.

A kérdés a fenti egyértelműségi hibákon túl érdemben érinti az Alkotmánybíróságnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényben (a továbbiakban: Alkotmány) szabályozott rendeltetését is. Egyrészt jelentősen befolyásolná az Alkotmánybíróság alapvető funkcióját, másrészt az Alkotmánybíróság eljárását egyfajta hatósági eljárás alakítaná át, melyben az indítványozó „ügyféli jogokat” kapna. Az Alkotmánybíróság alkotmányos rendeltetése azonban a normakontroll, melyben – a személyes sérelem orvoslására is szolgáló, de kivételes alkotmányjogi panaszon túl – nincs jelentősége az indítványozó személyének, és nem fűződik különleges érdek ahhoz, hogy eljárási jogosultságokkal ruházzák fel. Ezekre tekintettel a kérdést burkolt alkotmánymódosításra irányuló tartalma miatt is el kellett utasítani.

Az Országos Választási Bizottság és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására csak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglalt eljárási rendben kerülhet sor, a népszavazás még közvetett módon sem vonhatja el az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok].

Tekintettel az Nsztv. 10. § b) és c) pontjaira az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

- II. A határozat az Alkotmány 24. § (3) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának b) és c) pontjain és a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 437/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 21-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkotson arról, hogy a 2009. december 31-e előtt az Alkotmánybíróság által hozott olyan határozatokat és végzéseket, amelyekben az Alkotmánybíróság az indítvány visszautasította vagy az eljárását – az indítvány visszavonása kivételével – megszüntette az Országgyűlés nyilvánítsa semmissé, és a törvényben rendelje el ezekben az ügyekben az érdemi határozat meghozatalát?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a beadványban megfogalmazott kérdés ellentétben áll a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében megfogalmazottakkal, mely szerint „A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam”. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés a jogállamiság szerves részét képező jogbiztonság elvébe ütközik. Egy eredményes népszavazás útján hozott döntés a jogállamiságot sértő, súlyosan alkotmányellenes helyzetet és jogbizonytalanságot idézne elő azzal, hogy az Országgyűlés utólag semmissé nyilvánítaná az Alkotmánybíróság egyes döntéseit.

A Bizottság megítélése szerint a kezdeményezés érinti a fenti alkotmányos rendelkezésből is levezethető hatalommegosztás elvét is. A kérdésben tartott eredményes népszavazás olyan törvényhozási kötelezettséget róna az Országgyűlésre, mely eltolná a hatalmi ágak közötti egyensúlyt az Alkotmánybíróság és az Országgyűlés viszonylatában, és a törvényhozó hatalom rendelkezési jogkörét vezetné be az Alkotmánybíróság felett.

Az Országos Választási Bizottság és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására csak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglalt eljárási rendben kerülhet sor, a népszavazás még közvetett módon sem vonhatja el az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok]. Tekintettel a kezdeményezés alkotmánymódosító jellegére, arról országos népszavazást tartani nem lehet, ezért az Nsztv. 10. § b) pontja alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- II. A határozat az Alkotmány 2. § (1) bekezdésén, a 24. § (3) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, a 10. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 438/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 21-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyéért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Országos Választási Bizottság állásfoglalásait, határozatait és a testületi ülésen született egyéb döntéseit, valamint az elnökére átruházott hatáskörben hozott határozatokat a Határozatok Tára hivatalos lapban kell nyilvánosságra hozni?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelménynek, amely az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtett álláspontja szerint a népszavazáshoz való jog garanciája. A népszavazásra bocsátott kérdésnek mind a választópolgár, mind a jogalkotó számára egyértelműnek kell lennie. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés azért nem felel meg az egyértelműség követelményének, mivel a mondatból nem állapítható meg teljes pontossággal, mely határozatok közzétételét kellene törvényben előírni. A kérdésnek a „valamint az elnökére átruházott hatáskörben hozott határozatokat” szövegrészét kétféleképpen is lehet érteni. Az egyik értelmezés szerint a testületnek az átruházásról szóló határozatait kellene közzétenni (ezt támasztja alá a második tagmondatra is kiterjesztett birtokos szerkezet), a másik értelmezés szerint az elnök által átruházott hatáskörben hozott döntéseket kellene közzétenni. Ez a nyelvtanilag pontatlan megfogalmazás megzavarhatja a választópolgárokat és nem egyértelmű a törvényhozó számára sem.

Az Országos Választási Bizottság az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében, mivel a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján és a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 439/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 21-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az országos népszavazás, illetve országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése iránti eljárás ne az Országos Választási Bizottság, hanem a megalapozott döntés-előkészítéshez szükséges szakértői háttérrel rendelkező igazságügyért felelős miniszter hatáskörébe tartozzon?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

A kérdés a választópolgárok döntését befolyásoló, egyedi véleményt tartalmazó véleménynyilvánítást, értékelést tartalmaz, amely megtévesztő, mert azt sugallja, mintha a jelenlegi eljárási rendben nem lenne biztosítva a megfelelő előkészítés. Az Nsztv. 10. § c) pontja szerint, az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek.

A testület álláspontja szerint továbbá a jogintézmény szellemével ellentétes lenne a kérdéssel érintett döntési jogkört egy független, csak a törvénynek alárendelt szervtől egy kormányzati szerv hatáskörébe utalni. Ez a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának rendelkezéseiben meghatározott jogállamiság alapelveibe ütközne, továbbá burkolt alkotmánymódosítást eredményezne, mert a népszavazás intézményét alapvetően változtatná meg.

Az Országos Választási Bizottság és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására csak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglalt eljárási rendben kerülhet sor, a népszavazás még közvetett módon sem vonhatja el az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok]. Tekintettel a kezdeményezés alkotmánymódosító jellegére, arról országos népszavazást tartani nem lehet, ezért az Nsztv. 10. § b) pontja alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- II. A határozat az Alkotmány 2. §-án, a 24. § (3) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának b) és c) pontjain és a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozók 2009. október 22-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében, mely köztisztviselők, szakértők vettek részt?”*
- Az Országos Választási Bizottság az Alkotmánybíróság gyakorlatára tekintettel megállapítja, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényből (a továbbiakban: Alkotmány) a taxatív módon felsorolt tiltott tárgykörökön kívül a népszavazásnak más korlátai is levezethetők [75/2009. (VII. 10.) AB számú határozat, 26/2007. (VI. 25.) AB számú határozat, 25/1999. (VIII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251,263.]. Ilyen korlát, hogy csak olyan népszavazási kérdés tekinthető alkotmányosan megengedhetőnek, mely nem áll ellentétben a népszavazásnak az alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével.
- Az Országos Választási Bizottság a fent leírtakra hivatkozással megállapítja, hogy a beadványozók által benyújtott, országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés az Alkotmány és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével. Az Nsztv. preambuluma szerint „a demokratikus hatalomgyakorlás része, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében, illetőleg a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában a nép közvetlenül, szavazás útján is részt vehessen”. Az, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében, mely köztisztviselők, szakértők vettek részt, a Bizottság álláspontja szerint nem érint alkotmányos jogot és egyértelműen kívül esik az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek körén. A Ve. 3. § d) pontja pedig a népszavazási eljárásban is kizárja a népszavazás alkotmányos intézményének rendeltetésével ellentétes joggyakorlást.
- A fent leírtak alapján az Országos Választási Bizottság az Nsztv. 10. § b) pontja értelmében, mivel a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.
- II. A határozat az Nsztv. preambulumán, 2. §-án, 10. §-ának b) pontján, a Ve. 3. § d) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 441/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 22-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróság tagjait az Országgyűlés által létrehozott jelölőbizottság olyan személyek közül jelölhesse, aki – a törvényben megszabott feltételek szerint – erre a tisztségre pályázatot nyújtott be, és mint jelöltet az Országgyűlés főtákará nyilvántartásba vette?”*
- Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az Alkotmánybíróság tagjai megválasztásának szabályait a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 32/A. § (4) bekezdése rögzíti. E jogszabályi rendelkezés kimondja: „az Alkotmánybíróság tizenegy tagját az Országgyűlés választja. Az Alkotmánybíróság tagjaira az Országgyűlésben képvisellel rendelkező pártok képviselő csoportjainak egy-egy tagjából álló jelölő bizottság tesz javaslatot. Az Alkotmánybíróság tagjainak megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.” A kezdeményezésben tartott eredményes népszavazás a jogalkotóra olyan törvényalkotási kötelezettséget róna, melynek keretében az idézett jogszabály módosítása válna szükségessé. Az Országos Választási Bizottság figyelemmel az Alkotmánybíróság több határozatában is [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlatára, megállapítja, hogy az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.
- A kérdés nem felel meg továbbá az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének sem. A kezdeményezés megtévesztő, mivel azt a látszatot kelti, mintha az Országgyűlés hatáskörét átvénné a jelölő bizottság azzal, hogy nem a választható jelölteket, hanem az Alkotmánybíróság tagjait jelöli.
- Az Országos Választási Bizottság az Nsztv. 10. § b) és c) pontjaiban foglaltakat figyelembe véve tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.
- II. A határozat az Alkotmány 32/A. § (4) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án és a 10. § b) és c) pontjain, a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 442/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja. A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozók 2009. október 22-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróságnak először 2010. december 31-ig, majd utána 5 évenként a határozatait felül kell vizsgálnia, és teljes ülésen döntenie kell arról, hogy hatályában mely határozatait tartja fenn?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. A népszavazásra bocsátott kérdésnek mind a választópolgár, mind a jogalkotó számára egyértelműnek kell lennie. Az egyértelműség követelményét a testület és az Alkotmánybíróság is a népszavazáshoz való jog alkotmányos garanciájaként értelmezi.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kérdés több vonatkozásban is számos értelmezési lehetőséget vet fel. Nem tisztázott, hogy a bíróság felülvizsgálati eljárása során hogyan viszonyul a korábbi döntés nyomán létrejött jogviszonyokhoz.

A kérdésben tartott népszavazás eredményeképp bevezetendő eljárás veszélyeztetné a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság szerves részét képező jogbiztonság elvét.

Az Országos Választási Bizottság és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására csak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglalt eljárási rendben kerülhet sor, a népszavazás még közvetett módon sem vonhatja el az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok].

Az Országos Választási Bizottság az Nsztv. 10. § b) és c) pontjaiban foglaltakat figyelembe véve tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, tekintettel a kérdés burkolt Alkotmánymódosító jellegére, valamint arra, hogy megfogalmazása nem felel meg az Nsztv.-ben foglalt követelményeknek.

- II. A határozat az Alkotmány 2. § (1) bekezdésén, a 24. § (3) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, a 10. § b) és c) pontján és a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 443/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a dr. F. J. és a dr. G. K. magánszemélyek által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozók 2009. október 22-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező: a beadványt

- *ügyvéd, jogtanácsos által készített vagy ellenjegyzett iratban, míg*
- *a jogi szakvizsgával rendelkező indítványozónak személyesen kell előterjesztenie?”*

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

A népszavazási kezdeményezés egyértelműségének vizsgálatakor az Országos Választási Bizottság azt vizsgálja, hogy a népszavazásra szánt kérdés kétséget kizáróan megválaszolható-e, arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen.

Nem egyértelmű a kezdeményezés, mivel nem határozza meg, hogy a jogi képviselőnek a beadvány előterjesztésén kívül milyen jogai és kötelezettségei vannak az eljárás többi szakaszában. Mindezek alapján nem világos, hogy a kérdésben tartott eredményes népszavazás a jogalkotót milyen tartalmú jogszabály megalkotására kötelezné.

A Bizottság álláspontja szerint továbbá nem egyértelmű, hogy a beadványozó mit ért az alatt, hogy „a jogi szakvizsgálóval rendelkező indítványozónak személyesen kell előterjesztenie” a beadványt. A személyes előterjesztés jelenti-e azt, hogy beadványát szóban elő kell adnia az Alkotmánybíróság testülete előtt, vagy csupán az előterjesztés saját kezű aláírását jelenti-e, esetleg a beadvány a szervhez történő személyes eljuttatását.

A kérdés a fenti egyértelműségi hibákon túl érdemben érinti az Alkotmánybíróságnak az Alkotmányban szabályozott rendeltetését is. Az Alkotmánybíróság alkotmányos rendeltetése a normakontroll, melyben – a személyes sérelem orvoslására is szolgáló, de kivételes alkotmányjogi panaszon túl – nincs jelentősége az indítványozó személyének. Ugyanakkor garanciális jelentősége van annak, hogy a valamely jogi norma alkotmányértő voltának utólagos megállapítását bárki – eljárásjogi korlátozások nélkül – kezdeményezhesse. Az actio popularis jellegre tekintettel a kérdést burkolt alkotmánymódosításra irányuló tartalma miatt is el kellett utasítani.

Az Országos Választási Bizottság és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására csak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 24. § (3) bekezdésében foglalt eljárási rendben kerülhet sor, a népszavazás még közvetett módon sem vonhatja el az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok].

Tekintettel arra, hogy a kérdés az Nsztv. 10. § c) pontja alapján az egyértelműség hiánya miatt nem felel meg a jogszabályban előírt követelménynek, továbbá a kezdeményezés alkotmánymódosító jellege miatt arról országos népszavazást tartani nem lehet, ezért az Nsztv. 10. § b) pontja alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- II. A határozat az Alkotmány 24. § (3) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, a 10. § b) és c) pontjain és a 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 444/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
- „Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők mandátumuk megszűnésekor végkielégítést ne kaphassanak?”*
- Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés megtéveszti a választópolgárokat, hiszen azt a látszatot kelti, mintha az országgyűlési képviselőket megbízatásuk megszűnésének minden esetében végkielégítés illetné meg. Ezzel szemben az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 9. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint, a képviselő csak akkor jogosult további hat hónapon keresztül az alapdíjának és pótdíjának a megbízatás megszűnését megelőző hat havi átlagának megfelelő összegű ellátásra, ha megbízatása az Országgyűlés működésének befejezésével szűnik meg.
- Az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság megtagadja a kérdés hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a jogszabályban megfogalmazott követelményeknek.
- Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- II. A határozat az 1990. évi LVI. törvény 9. § (1) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 445/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
- „Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési és önkormányzati képviselők a leadott szavazatukért teljes anyagi felelősséggel tartozzanak?”*
- Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezésből azonban nem derül ki, hogy az pontosan mire irányul, nem határozható meg, hogy a kezdeményező a kérdésben tartott eredményes népszavazás eredményeképp milyen joghatás kiváltását kívánja elérni.

Tekintettel arra, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés tartalma nem értelmezhető és ezáltal nem felel meg a választópolgári egyértelműség kritériumának, a jogalkotó jogalkotási feladata sem határozható meg. Az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság megtagadja a kérdés hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a jogszabályban megfogalmazott követelményeknek. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 446/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja. A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
- „Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők tiszteletdíjuk felét kapják mindaddig, amíg az országgyűlés mulasztásos törvénysértést követ el?”*
- Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés a választópolgárok számára azonban nem egyértelmű, hiszen nem határozható meg, hogy az Országgyűlésre vonatkoztatva mit jelent a mulasztásos törvénysértés fogalma.
- Az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság megtagadja a kérdés hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a jogszabályban megfogalmazott követelményeknek. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 447/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyet ért-e Ön azzal, hogy a kormány tagjai, továbbá az általuk megbízott személyek megbízatásuk megszűnésekor ne kaphassanak végkielégítést?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. Jelen esetben mind a jogalkotó, mind a választópolgárok számára megnehezíti a kérdés értelmezését, hogy a kezdeményező nem határozza meg, mit kell a „kormány tagjai által megbízott személy” kitétel alatt érteni. Nem tisztázott, pontosan melyik az a személyi kör, amelyre vonatkozóan a jogalkotónak jogalkotási kötelezettsége keletkezne a kérdésben tartott eredményes népszavazás esetén.

Az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság megtagadja a kérdés hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a jogszabályban megfogalmazott követelményeknek.

Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 448/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a D. J. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
„Egyet ért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselők képviselői munkájukért a mindenkori minimálbér hatszorosát meg nem haladó összeget kaphassanak?”
- Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az Nsztv. 13. § (1) bekezdése alapján a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 20. §-ának (4) bekezdése szerint az országgyűlési képviselőt a köz érdekében végzett tevékenységéért tiszteletdíj, meghatározott kedvezmények és költségeik fedezésére költségtérítés illeti meg. Nem tisztázott azonban, hogy a kezdeményező által nevesített, „az országgyűlési képviselők képviselői munkájukért kapott összeg” kitétel pontosan mit takar, vagyis milyen tételekből áll az az „összeg”, amelynek értéke nem haladhatja meg a mindenkori minimálbér hatszorosát. Külön-külön a tiszteletdíj, a költségtérítés, vagy a képviselők részére járó, meghatározott kedvezmények értéke nem haladhatja meg a kezdeményezésben említett értékhatárt, esetleg mindhárom együttes összege.
- Az Nsztv. 10. § c) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság megtagadja a kérdés hitelesítését, ha a kérdés megfogalmazása nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- II. A határozat az Alkotmány 20. §-ának (4) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,

az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 449/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Cz. Gy. magánszemély által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:
„Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés megtárgyalja a magyarországi bankok ügyfeleikkel szemben tanúsított magatartását, különös tekintettel az egyoldalú szerződésmódosítások gyakorlatára?”
- Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a alapján az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglaltaknak, amely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen kell tartalmaznia a megtárgyalásra javasolt kérdést. A testület álláspontja szerint a kezdeményezésben szereplő „bankok ügyfelekkel szemben tanúsított magatartása” kitétel nem felel meg az egyértelműség követelményének. A kifejezés számos értelmezési lehetőséget vet fel, így a választópolgár számára nincs pontosan meghatározva, hogy minek az Országgyűlés általi megtárgyalását támogatja az aláírásgyűjtés alkalmával.

Mivel a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglalt követelményeknek, ugyanezen jogszabály 18. §-ának b) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítésének megtagadásáról döntött.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, a 17. §-án és a 18. § b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 450/2009. (XI. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. november 16-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Cz. Gy. magánszemély által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

- I. A beadványozó 2009. október 26-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés megtárgyalja a lakóingatlanra bejegyzett jelzálogjog érvényesítésének feltételeit, illetve annak bírósági hatáskörbe utalása eseteit?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a alapján az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglaltaknak, amely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen kell tartalmaznia a megtárgyalásra javasolt kérdést.

A Bizottság megítélése szerint a népi kezdeményezésre feltenni kívánt kérdés valójában két kérdést foglal magába. Az egyik az, hogy az Országgyűlés tűzze napirendjére a lakóingatlanra bejegyzett jelzálogjog érvényesítése feltételeinek megtárgyalását, a másik pedig, hogy ezt mely szerv hatáskörébe kellene utalni. Tekintettel arra, hogy a kezdeményező e két, egymástól jól elkülöníthető tárgykör megtárgyalását egy kezdeményezésbe foglalta, a választópolgároknak az aláírásgyűjtés alkalmával nincs lehetőségük azokról külön-külön véleményt nyilvánítani.

Mivel a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglalt követelményeknek ugyanezen jogszabály 18. §-ának b) pontja értelmében az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítésének megtagadásáról döntött.

- II. A határozat az Nsztv. 2. §-án, a 17. §-án és a 18. § b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszti.
A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József, a szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba.
A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.
A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.
A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el. Felelős kiadó: dr. Tordai Csaba.
A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.